ҰЛЫЛАР ЕЛІНІҢ ҮНПАРАҒЫ

ABAI AIMAQ медиахолдингі

SEMEI tańy

№ 30 (19782) 17 сәуір, 2026 жыл

1917 ЖЫЛДЫҢ 17 МАУСЫМЫНАН ЖАРЫҚ КӨРЕ БАСТАДЫ

АБАЙ ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ ■ СЕЙСЕНБІ, ЖҰМА КҮНДЕРІ ШЫҒАДЫ ■ EMAIL: INFO@SEMEYTANY.KZ

СЕМЕЙ

AMANAT

Астана қаласында «AMANAT» партиясының «Үздік партияға – үздік кадрлар» жобасы аясында кадрлық активтің функционалдық дағдыларын дамытуға арналған білім беру бағдарламасының ашылу рәсімі өтті.

«ҮЗДІК ПАРТИЯҒА – ҮЗДІК КАДРЛАР»

Облыс әкімі «AMANAT» партиясында баяндама жасады

Жиынға Мәжіліс Спикері, «AMANAT» партиясының Төрағасы Ерлан Қошанов, Парламент Мәжілісінің депутаттары қатысты. Іс-шараға облыс әкімі Берік Уәли арнайы шақырылып, жергілікті басқару сапасын арттыру тақырыбында баяндама жасады.

Жиында сөз сөйлеген аймақ басшысы бұл бастама жай ғана оқыту емес, әкімдер мен депутаттардың жұмысын жаңа деңгейге көтеруге бағытталған маңызды қадам екенін атап өтіп, жергілікті басқаруды жетілдіруге қатысты ұсыныстарын айтты. Бүгінде ауыл әкімдері халықтың тікелей сайлауымен келгенімен, олардың барлығында бірдей мемлекеттік басқару тәжірибесі жеткілікті емес. Сондықтан заңды дұрыс қолдану, халықпен тиімді жұмыс істеу, бюджетті сауатты жоспарлау сияқты мәселелерде білімін жетілдіру қажет.

- Абай облысында 138 ауылдық округ, кент және аудандық маңызы бар 2 қала бар. Олардың бюджеттерінің жалпы көлемі шамамен 15,9 млрд теңгені құрайды, бұл ретте оның 69%-ға жуығы – жоғары тұрған бюджеттерден бөлінетін трансферттер. Ал талдау нені көрсетеді? Тек 50-ге жуық ауылдық округ қана өз кірістері есебінен даму бағдарламаларын іске асыруға қауқарлы. Бұл – маңызды сигнал. Бұл бізде салық базасы, бюджеттік жоспарлау және инвестиция тарту мәселелерінде құзыреттілік тапшылығы бар екенін білдіреді. Сондықтан да бағдарламаның «Бюджеттік вертикаль: республикадан ауылға дейін» және «Даму үшін салықтар: түсімдер базасынан нәтижеге дейін» сияқты модульдері әрбір ауыл әкімінің үстел үстіндегі кітабына айналуы тиіс. Мұндай оқытуға тек ауыл әкімдерін ғана емес, аудан және қала әкімдерін де белсенді түрде тарту қажет деп есептеймін. Сонымен қатар мұндай бағдарламалар облыстық басқару деңгейінде де пайдалы болатынына сенімдімін, – деді Берік Уәли.

Сондай-ақ облыс әкімі жергілікті мәслихат депутаттарының қызметіне, мемлекеттік жоспарлауға, өңірлік бағдарламаларға байланысты пікірін жеткізіп, жаңа оқыту бағдарламасы әкімдер мен депутаттардың кәсіби біліктілігін арттырып, халықпен тиімді байланыс орнатуға, нақты нәтижеге жұмыс істеуге мүмкіндік беретініне сенім білдірді. Жоба жергілікті жерлерде кәсіби әрі тиімді басқарушы буынды қалыптастыруды көздейді. Партияның Саяси менеджмент академиясы жаңа форматта ауылдық округтердің сайланған әкімдерін, мәслихат депутаттарын және бастауыш партия ұйымдарының өкілдерін оқыту жұмысын бастады.

Жаңа бағдарлама басқарушылық құзыреттерді арттыруға, көшбасшылық қасиеттерді дамытуға, стратегиялық ойлауды жетілдіруге және мемлекеттік жобалық басқаруды меңгеруге бағытталған. Ерекше атап өтерлігі, оқыту жұмысы Абай облысынан басталады.

Абай облысы әкімінің баспасөз қызметі

ҮШІНШІ ЖЫЛУ ЭЛЕКТР ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫ БАСТАЛДЫ

Бүгін «Самұрық-Қазына» басшысы Нұрлан Жақыпов жұмыс сапарымен Абай облысына келді. Сапар барысында ол облыс әкімі Берік Уәлимен бірге Семей қаласының сол жағалауындағы Степной кентінде орналасқан үшінші жылу электр орталығының (ЖЭО-3) құрылыс алаңын тексерді.

Жаңа ЖЭО құрылысы жобасы аясында 2025 жылы қазан айында ҚР Энергетика министрлігі мен «Самұрық-Энерго» АҚ-ның еншілес ұйымы – «Семей Энерго» ЖШС арасында келісімшартқа қол қойылды. Қазіргі уақытта жобаның алдын ала техникалық-экономикалық негіздемесі әзірленіп, биыл қаңтарда жобалық-сметалық құжаттаманы дайындау және құрылыс жұмыстарын орындау бойынша EPC-келісімшарт жасалды.

Жобаға сәйкес ЖЭО-3-тің белгіленген электр қуаты 405 МВт, ал жылу қуаты — 1000 Гкал/сағ болады. Негізгі отын ретінде «Қаражыра» кен орнының көмірі пайдаланылмақ. Станция құрамына әрқайсысының өнімділігі сағатына 650 тонна болатын төрт бу қазандығы және қуаты 135 МВт болатын үш турбогенератор кіреді. Нысанның жалпы аумағы шамамен 190 гектарды құрайды.

«Бұл жобаның өңір үшін маңызы зор. Жаңа жылу электр орталығы Семейдегі энергия тапшылығын азайтып, тұрғындарды тұрақты жылумен және электр энергиясымен қамтамасыз етеді», — деді облыс әкімі.

Құрылыс жұмыстары биыл сәуірде басталды. Нысанды 2029 жылы желтоқсанда пайдалануға беру жоспарланған.

Жобамен танысқаннан кейін Нұрлан Жақыпов алаңда «Самұрық-Энерго», «Семей Энерго» ЖШС басшылығымен және мердігерлермен кездесіп, нысанның стратегиялық маңызын атап өтті.

«Жаңа жылу электр орталығы өңірдегі экологиялық жағдайға оң әсер етеді. Жобада «таза көмір» технологиялары мен заманауи газ тазарту жүйелері қолданылмақ, бұл қаладағы көмірмен жұмыс істейтін энергия көздерімен салыстырғанда шығарындыларды айтарлықтай азайтуға мүмкіндік береді. Нысанды 2029 жылы іске қосу жоспарланған және ол белгіленген мерзімде жүзеге асырылуы тиіс. Жұмыстарды жеделдету үшін барлық қажетті шараларды қабылдау қажет», — деді «Самұрық-Қазына» басшысы.

Айта кетейік, қазіргі уақытта Семейдің сол жағалауында 2, ал оң жағалауында 18 жылыту нысаны жұмыс істейді.

Абай облысы әкімінің баспасөз қызметі

ИНВЕСТИЦИЯ ИГІЛІГІ

12 ЖОБА – 1584 ЖҰМЫС ОРНЫ

Облыс әкімі Берік Уәлидің төрағалығымен инвестиция тарту жөніндегі өңірлік үйлестіру кеңесінің кезекті отырысы өтті.

Еркежан ҚАЙСА,
«Semeı tańy»

Жиын барысында өңір экономикасына серпін беретін бірқатар ірі инвестициялық жобалар таныстырылды. Атап айтқанда «MIRYILDIZ KZ Ltd.» компаниясы Абай ауданында алтын өндіру фабрикасын салуды жоспарласа, «Nurbay Operating» серіктестігі Аягөз ауданында мыс кенін өңдейтін байыту фабрикасын іске қосуды көздеп отыр. Ал «ГРЭС Курчатов» компаниясы Курчатов қаласы маңында электр станциясын салу жобасын таныстырды.

Инвестициялық жобалар қатарында сондай-ақ «Abai Poultry Agro» компаниясының құс фабрикасын салу, «BiBi Product» серіктестігінің қойма құрылысы, «TAB Development» компаниясының Семей қаласында қонақ үй кешенін салу жобасы, «Global Construction» компаниясының қойма нысаны, жеке кәсіпкер Қымбат Зейнеғабиденованың мейрамханасы бар қонақ үй кешенін тұрғызу және Семей механикалық зауытының металл және бетон бұйымдары өндірісін іске қосу, «Асыл Түлік KZ» серіктестігінің Жарма ауданында суару инфрақұрылымын дамыту, «Альфа Медика Қазақстан» серіктестігі жеке медициналық клиника ашу жобалары бар.

Абай облысы әкімінің баспасөз қызметінің мәліметінше, кеңес қорытындысы бойынша жалпы құны 1 228,2 млрд теңгені құрайтын 12 жоба мақұлданды. Аталған жобалар аясында 1584 тұрақты жұмыс орны ашылады.

Аймақ басшысы бұл жобалар өңірдің инвестициялық тартымдылығын арттырып, жаңа жұмыс орындарын құруға септігін тигізетінін атап өтті.

ДЕНСАУЛЫҚ

МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САПАСЫ АРТЫП КЕЛЕДІ

Облыс әкімі Берік Уәли Семей қаласындағы жедел медициналық жәрдем ауруханасының жұмысымен танысты.

Гүлім ЗАМАНБЕККЫЗЫ,
«Semeı tańy»

Ауруханада ангиографиялық операциялар жасайтын жаңа зал ашылған. Мұнда халықаралық стандарттарға сай келетін, заманауи «Philips Azurion 5 M20» құрылғысы орнатылған. Аталған аппарат ишемиялық және геморрагиялық инсульт, миокард инфарктісі секілді күрделі диагноздар бойынша жоғары дәлдікпен ота жасауға мүмкіндік береді. Бірнеше кезеңнен тұратын жоба аясында гибридті операциялық зал толық іске қосылып, енді бір залда екі ангиограф қолданылатын болады. Бұл өз кезегінде науқастарға жоғары мамандандырылған және уақтылы медициналық көмек көрсетуге септігін тигізеді.

Ауруханының бас дәрігері Ерсін Сәбитовтің айтуынша, мұндай заманауи ангиограф өңірде бұрын болмаған. Облыстық бюджет есебінен сатып алынған заманауи жоғары технологиялық жабдық өңір медицинасының дамуына үлкен серпін береді.

Аймақ басшысы аурухана базасында жұмыс істейтін «Диабет мектебінің» қызметімен де танысты. Бұл – қант диабетімен ауыратын науқастар мен олардың жақындарына арналған білім беру бағдарламасы. Мұнда пациенттер ауруды бақылау, дұрыс тамақтану, дәрі-дәрмектерді пайдалану және асқынулардың алдын алу бойынша кеңес алады. Сабақтарды дәрігерлер мен мамандар жүргізеді. Облыс әкімі сондай-ақ пациенттерді қолдау орталығында, гематология бөлімшесінде болып, дәрігерлермен пікірлесіп, зертханалық жұмыстарға арналған заманауи жабдықтарды, оның ішінде ламинарлы шкафтың жұмысын көрді. Бұл құрылғы стерильді ортаны қамтамасыз етіп, зерттеу сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Аймақ басшысына аурухана ғимараты шатырындағы күрделі жөндеу туралы да баяндалды. Қазіргі уақытта жұмыстың 60 пайызы аяқталған. Облыс әкімі мердігерлерге жұмысты сапалы әрі мерзімінде аяқтауды тапсырды. Көпбейінді стационар ретінде жұмыс істейтін аурухана 375 орынға арналған және тәулік бойы шұғыл медициналық көмек көрсетеді. Мұнда инсульт орталығы, кардиология, нейрохирургия, эндокринология, гематология және басқа да маңызды бөлімдер жұмыс істейді. Ауруханада 1024 адам еңбек етеді. Оның ішінде 149 дәрігер, 433 орта буын медицина қызметкері бар. Жыл сайын 39 мыңға жуық адам қабылданып, 18 мыңға жуығы стационарлық ем алады. Мұнда 12 операциялық зал жұмыс істейді. Жылына 9 мыңға жуық күрделі ота жасалады.

Медициналық мекемені аралап, қызметімен танысқан аймақ басшысы өңірдің денсаулық сақтау саласының инфрақұрылымын жаңғыртуға бағытталған жұмыстардың жалғасатынын атап өтті.

- Жыл басында, қаңтар айының соңында, Семей қаласындағы облыстық жедел медициналық жәрдем стансасына 10 санитарлық автокөліктің кілтін салтанатты түрде табыстадық. Былтыр «Абай облысы медициналық ұйымдары үшін санитарлық автокөлік сатып алу» жобасы шеңберінде «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен бірлесіп, облыстық бюджет қаражаты есебінен лизингтік қаржыландыру арқылы Hyundai, JAC және «Газель» маркалы 100 санитарлық автокөлік сатып алынды. Оның ішінде 67 автокөлік облыстық жедел медициналық жәрдем стансасына, 33 автокөлік аудандағы медициналық ұйымдарға беріледі. Жаңа көліктерді биылғы қыркүйек айына дейін табыстайтын боламыз. Өңірдің денсаулық сақтау саласының инфрақұрылымын дамыту мақсатында жүйелі жұмыс жүргізілуде. Жалпы, 2025 жылы облыстың денсаулық сақтау саласының материалдық-техникалық базасын жаңғыртуға 6 жарым млрд теңгеден астам қаржы бөлінді. Биыл бұл бағыттағы жұмыс жалғасын табады, – деді Берік Уәли.

2026 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР ■ ПОДПИСКА НА ГАЗЕТЫ

SEMEI tańy
ВЕСТИ СЕМЕЙ
ЖАҢАРҒАН ЖАҢАСЕМЕЙ
ЖАНА СЕМЕЙ СЕГОДНЯ
БІЗДІҢ БЕСҚАРАҒАЙ
НАШ БЕСКАРАГАЙ
2026
ЖАҢА УАҚЫТ
НОВОЕ ВРЕМЯ

ОТАНДЫҚ ӨНДІРІС

Облыс әкімі Берік Уәли Семей қаласындағы бірқатар өндірістік нысандарды аралап, жұмысымен танысты. Бұл туралы облыс әкімінің баспасөз қызметі хабарлады.

КӘСІПОРЫНДАРДЫ АРАЛАДЫ

Ай-Көркем МАҚЫШ,
«Semeı tańy»

Аймақ басшысы барған алғашқы нысан «KONDIZ» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі болды. Кәсіпорын 2013 жылы іске қосылған. Қазіргі таңда мұнда 200-ден астам адам еңбек етеді. «KONDIZ» – еліміздегі ең жас және қарқынды дамып келе жатқан кондитерлік кәсіпорындардың бірі. Серіктестік кондитерлік және макарон өнімдерін шығарады. Жылдық өндіріс көлемі 22 мың тоннаға дейін жетеді. Бүгінгі таңда зауытта 100-ден астам түрлі печенье шығарылады. Өнімдер ішкі нарықпен қатар Қырғызстан, Ресей, Моңғолия, Грузия және Қытай елдеріне экспортталады.

Облыс әкімі кәсіпорынның жұмысын оң бағалап, жергілікті әкімдік тарапынан қажетті қолдау көрсетілетінін жеткізді.

Аймақ басшысы «Alina Group» ЖШС жұмысымен де танысты. Бұл – құрылыс индустриясындағы ірі отандық холдинг. Семейдегі филиалы өңірді құрғақ құрылыс қоспалар мен әрлеу материалдарымен қамтамасыз етіп келеді. Кәсіпорын 2004 жылдан бері жұмыс істейді. Мұнда 398 адам жұмыспен қамтылған. Ай сайын 24 мың тоннаға дейін өнім шығарылып, шамамен 10 мың тонна шикізат өңделеді.

Аймақ басшысы өндіріс орнын аралап көріп, нысанның өңір экономикасын дамытудағы маңызын атап өтті.

ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ДОДАДА ЕЛ НАМЫСЫН ҚОРҒАЙДЫ

«Абай қырандары» әскери-патриоттық клубының мүшелері сәуір айының 19-ы мен 25-і аралығында Өзбекстан Республикасының Шыршық қаласында өтетін «Vatanparvarlar» халықаралық әскери-спорттық жарысында ел намысын қорғайтын болады. Бұл туралы облыс әкімінің баспасөз қызметі хабарлады.

Ай-Көркем МАҚЫШ,
«Semeı tańy»

Сәрсенбі күні облыс әкімі Берік Уәли «Абай қырандары» клубының мүшелерімен кездесіп, жастарға жарыста сәттілік тіледі. - Бүгін біз өңіріміздің ғана емес, тұтас еліміздің намысын халықаралық деңгейде қорғауға аттанғалы жатқан айбынды жастарымыз – өздеріңізді шығарып салу үшін арнайы жиналып отырмыз. Бұл додада Қазақстанның намысын дәл біздің облыстың ұландары қорғайтыны - біз үшін ерекше мақтаныш. Елдің атынан халықаралық аренаға шығу – бұл тек спорттық бәсеке емес, бұл – үлкен жауапкершілік. Сіздерге қарап бүкіл елдің рухын, қазақ әскерінің болашақ айбынын таниды. Біз сіздердің дайындықтарыңызға, жігерлеріңізге, жеңіске жететіндеріңізге кәміл сенеміз! Бұл жарыс тек күш сынасу ғана емес, сонымен қатар көршілес, бауырлас Өзбекстан елімен арадағы достық көпірін нығайтудың маңызды қадамы. Жастар – халықтық дипломатияның елшілері. Осы сапарда өзге елдің құрбы-құрдастарымен достық қарым-қатынас орнатып, еліміздің қонақжайлылығы мен мәдениетін жоғары деңгейде көрсетеді деп сенемін. Жас ұландар, сіздерге сәт сапар тілеймін! Жеңіспен, аман-есен оралыңыздар. Көк байрағымыз көкте желбіреп, Абай елінің абыройы асқақтай берсін, – деді Берік Уәли. Команда құрамында «Жас Ұлан» курсанттарымен бірге Семей қаласының мектептері мен колледждерінен, Жарма, Аягөз және Бородулиха аудандарынан іріктелген ең үздік 14 жас өрен бар. Айта кетерлігі, өткен жылы Ақтөбе облысында Қазақстан Республикасының Президенті – Қарулы Күштердің Жоғарғы Бас қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың қатысуымен «Айбын-2025» XI халықаралық әскери-патриоттық жастар жиыны өткен болатын. Шараға Қазақстанмен қатар Әзербайжан, Беларусь, Қырғызстан, Ресей және Өзбекстаннан келген 800-ге жуық жас қатысып, 50-ден астам команда түрлі әскери, интеллектуалдық және шығармашылық сайыстарда бақ сынады. Осы жарыста Семей қаласындағы Ш.Уәлиханов атындағы «Жас Ұлан» мамандандырылған мектеп-интернатының «Абай қырандары» әскери-патриоттық клубы республикалық әскери мектептер арасында төртінші жыл қатарынан Гран-приді иеленіп, жалпыкомандалық есепте үздік атанды. Команда «Айбын дарыны», «Smart Sarbaz» және автоматты бөлшектеу сайыстарында бірінші орын алып, бірқатар спорттық және шығармашылық бағыттарда жүлделі орындарға ие болды. Облыс әкімінің баспасөз қызметінің мәліметінше, жалпы, облыста «Қазақстан армиясының бір күні», «Айбын», «Алау», «Абай мергені» сайыстары, «Jas Sarbaz Chess Cup» шахмат турнирі, «Қалқан» қысқы спартакиадасы, патриоттық әндер фестивалі сияқты патриоттық шаралар дәстүрлі түрде ұйымдастырылып келеді.

Абай облысының әкімі Берік Уәлидің төрағалығымен облыс әкімдігі жанындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ведомствоаралық комиссияның кезекті отырысы өтті.

ВЕДОМСТВОАРАЛЫҚ КОМИССИЯНЫҢ ОТЫРЫСЫ ӨТТІ

Жиында жергілікті атқарушы органдардың қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған мемлекеттік әлеуметтік тапсырыстарының орындалу барысы және табиғи ресурстарды пайдалану саласындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген сыртқы талдау нәтижелері қаралды.

Күн тәртібіндегі мәселелер бойынша ішкі саясат басқармасының басшысы Жарқын Жұмаділов пен Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Абай облысы бойынша департаменті басшысының орынбасары Қайрат Сапарғалиев баяндама жасады. Отырыста облыс әкімі бюджет қаражатын тиімді игеру мен жұмыстардың сапалы орындалу мәселелеріне назар аударып, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу үшін заң бұзушылықтарға жол бермеуді және түсіндіру жұмыстарын жүйелі түрде жүргізуді тапсырды.

«ST» - ақпарат

ЖОҒАРЫ БІЛІМ

ҒЫЛЫМ МЕН ӨНДІРІС ҮНДЕСТІГІ

Қай кезеңде де жоғары білім беру жүйесі – мемлекеттің стратегиялық бағыттарының бірі. Тарих беттеріне үңілсек, өркениетті елдердің барлығы да білім мен ғылымға арқа сүйеп, болашағын айқындаған. Қазіргі уақытта да жоғары білім беру саласы тек кадр даярлаумен шектелмей, ұлттық дамудың, экономикалық өсімнің және интеллектуалдық әлеуеттің негізгі қозғаушы күшіне айналып отыр. Уақыт озған сайын адамзат өркениеті жаңа талаптар мен тың міндеттер жүктейді. Сондықтан да көптеген елдер жоғары білімге айрықша мән беріп, оны инвестицияның ең маңызды бағыты ретінде қарастырады. Себебі, білімге салынған инвестиция – елдің ертеңіне басқан сенімді қадам.

Шәкәрім университеті де заман талабына сай жаңғырып, өзінің білім беру кеңістігін жаңа мазмұнмен байытып келеді. Университет Шәкәрім атында болғанымен, ол тек рухани-гуманитарлық саланы ғана емес, ғылым саласының сан түрлі бағыттарын қамтуға ден қойып отыр.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасына сай цифрландыру және жасанды интеллект бағыты бойынша кең аяда кешенді жоспар құрып, оны жүзеге асыруға кірісіп кеткенін атап өткен жөн.

Соңғы жылдары Думан Рымғалиұлы Орынбековтің басшылығымен терең трансформациядан өткен Шәкәрім университеті бүгінде 5 жоғары мектеп пен 3 зерттеу мектебі аясында 72 бакалавриат, 60 магистратура және 10 PhD докторантура білім беру бағдарламаларын жүзеге асырып келеді.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың: «Кез келген дамыған, яғни озық мемлекеттің қазығы – ғылым, ал қазынасы – ғалым» дегеніндей, бәсекеге қабілетті ел болу үшін ғылымды дамытып, жаңа технологияларды меңгеруіміз қажет. Шәкәрім университеті бұл стратегиялық міндетті терең сезіне отырып, сәуірдің 4-14-і аралығында дәстүрлі «Ғылым онкүндігін» жаңа форматта, жаңа мазмұнда өткізді.

Он күнге созылған ғылыми марафон ішінде 20-ға жуық ауқымды іс-шара мен 3 ірі ғылыми конференция ұйымдастырылса, өңір экономикасы үшін стратегиялық маңызы бар екі бірдей жаңа ғылыми-өндірістік нысан іске қосылды.

Инфрақұрылымдық серпіліс: зертханадан – нақты өндіріске

Мемлекетіміздің отандық ғылымның барлық саласын дамытуға баса назар аударып отырғаны белгілі. Осы орайда Шәкәрім университеті де тың бастамаларға жол ашып, зертханалар жұмысының жандануы бағытында бірқатар жобаларды жүзеге асыру үстінде. Университет ұжымының басты мақсаты – ғылыми өнертабыстарды сөреде қалдырмай, оларды коммерцияландыру. Осы бағыттағы нақты қадам ретінде «Ғылым онкүндігі» аясында тұсауы кесіліп, қолданысқа берілген қос орталықты атап өтуге болады.

Олардың бірі – Shakarim Lab базасында ашылған «Өндірістік қалдықтарды қайта өңдеу» инновациялық зертханасы. Индустриялық өңір үшін аса қажет жоба «Металлургиялық өндірістердің қалдықтары, мұнай өңдеу және мұнай өндірудің жанама өнімдері сияқты қайталама ресурстарды қайта өңдеудің инновациялық технологиясын әзірлеу» атты бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру аясында жүзеге асып отыр.

Бюджеті 269 миллион теңгені құрайтын бұл нысанда түсті металдар алу, экологиялық таза жол жабындарын әзірлеу жұмыстары жүзеге асырылады. Бұл ретте серіктес кәсіпорындармен тығыз жұмыс атқарылып жатыр.

Екіншісі – «Қой шаруашылығының селекциялық орталығы». Бұл – Қазақстанның шығыс өңірінде мал шаруашылығын дамытуға бағытталған маңызды ғылыми бастамалардың бірі.

Аталған орталық Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің қолдауымен жүзеге асырылып жатқан «Селекцияның тиімді әдістерін әзірлеу мен ресурс үнемдейтін технологияларды енгізу негізінде өнімділігі жоғары қой популяцияларын құру» мақсатты-бағдарлы ғылыми жобасының аясында ашылып отыр. Шәкәрім университетінің жанындағы Агротехнопарк ғылыми орталығында орналасқан зертхана заманауи құралжабдықтармен толық қамтамасыз етілген.

Жаңа орталықтың негізгі қызмет бағыттары – қой шаруашылығында селекциялық әдістерді жетілдіру, генетикалық зерттеулер жүргізу, жоғары өнімді тұқымдарды іріктеу, өндірістік сынақтар ұйымдастыру және жас ғалымдардың ғылыми ізденістеріне қолдау көрсету. Бұл бастама ғылым мен өндіріс арасындағы байланысты нығайтып, өңірдегі шаруашылықтардың тиімділігін арттыруға жол ашады.

Қазіргі уақытта ғылыми зерттеулер Абай, Ақмола, Шығыс Қазақстан, Павлодар және Солтүстік Қазақстан облыстарындағы 10 тәжірибелік шаруашылықта жүргізіліп жатыр. Жобаға 50-ге жуық ғалым, докторанттар мен магистранттар, сондай-ақ, еліміздің жетекші ғылыми-зерттеу институттары мен серіктес университеттері тартылған. Жоба аясында қазірдің өзінде 4 патент алынып, халықаралық Scopus және Web of Science базаларында ғылыми мақалалар жарияланды. Сонымен қатар, шаруашылықтарға арналған нақты тәжірибелік ұсынымдар әзірленді.

Орталықтың басты мақсаты – өңірдегі қой шаруашылығының генетикалық әлеуетін арттыру, өнім сапасын жақсарту. Бұл бағытта жергілікті және шетелдік асыл тұқымдарды тиімді пайдалану көзделуде.

Ғылыми әлеует және қаржылық тұрақтылық

Соңғы жылдары оқу ордасы ғылымды басқару менеджментінде елеулі табыстарға қол жеткізіп келеді. Қазіргі уақытта университетте құны 5 миллиард теңгеге жуықтайтын 54 гранттық және бағдарламалық-нысаналы жоба жүзеге асуда. Ең қуантарлығы, олардың 70 пайызы нақты қолданбалы сипатқа ие. Ғылымды қаржыландыру көлемі былтырғымен салыстырғанда 1,4 есеге өсіп, 2,3 миллиард теңгеге жетті. Зерттеулерге 500-ден астам адам жұмылдырылса, оның 51 пайызы –жас ғалымдар.

Сонымен қатар, материалдық-техникалық базаны жаңғыртуға биыл шамамен 500 миллион теңге бөлінді. Бұл қаражатқа өндірістік қалдықтарды қайта өңдеу, жылыту-салқындату және құс шаруашылығы зертханалары заманауи құралдармен жабдықталып жатыр.

Жаһандық ғылым кеңістігіне қадам

Шәкәрім университеті АҚШ, Германия, Нидерланды, Ұлыбритания, Жапония, Түркия, Польша және басқа да әлемнің 37 елінің 60-тан астам университетімен тығыз әріптестік орнатқан. Халықаралық ғылыми конференциялар мен академиялық ұтқырлық бағдарламалары университеттің жаһандық білім кеңістігіне кірігуіне мүмкіндік беріп отыр.

Иә, бүгінгі жаһандану дәуірінде оқшауланып қалу мүмкін емес. Таяуда ғана ректоры Думан Орынбеков университеттің Қытайдағы стратегиялық серіктесі Сиань Цзяотун университетінің 130 жылдық мерейтойына орайластырылған халықаралық форумға қатысып, оқу орнының әлеуетін таныстырды. Осы ретте оқу орны тарихындағы айтулы жаңалық – Шәкәрім университетінің Қытай және Шанхай ынтымақтастық ұйымының (ШЫҰ) жоғары білім беру саласындағы ынтымақтастық орталығына ресми түрде мүше болғанын айтқанымыз орынды.

Сондай-ақ, Халықаралық ғылыми-техникалық орталық бағдарламасы аясында Жапония және Армения ғалымдарымен бірлесе отырып, қалдықтардан сутегі өндіру бойынша жаңа экожүйелік жоба (Жапония тарапының 250 мың долларлық қаржыландырумен) қолға алынды.

Аталған бастамалар оқу орнының жаһандық білім кеңістігіндегі бәсекеге қабілеттілігін күшейтіп қана қоймай, қоғамның зияткерлік әлеуетін арттыруға, сондай-ақ өңірлік және ұлттық дамуға қомақты үлес қосып отырғанын нақты аңғартады.

Ғылымның рухани өлшемі және мемлекеттік қолдау

Әдетте, ғылымды тек жаңа технологиялармен, материалдық жетістіктермен байланыстырамыз. Алайда, ғылымның маңыздылығы тек техникалық прогреспен ғана шектелмейді, ол рухани құндылықтарды дамытуда да айтарлықтай рөл атқарады.

Онкүндік аясында абайтану ғылымының негізін қалаушы Қайым Мұхамедханұлының 110 жылдығына арналған конференция мен «Ұлтқа қызмет еткен ұлы тұлға» көрмесі, «Абай облысының тарихи топонимдері» кітабының тұсаукесері мен деректі фильм көрсетілімі, сонымен қатар, жасанды интеллект дәуірінде математика пәнін меңгерту мәселелерін көтерген халықаралық ғылыми-практикалық форум мен мектеп оқушыларына арналған «Шәкәрім оқулары» байқауы сынды көптеген іс-шаралар өткізілді.

Ғылым қызметкерлері күніне орай Ақордада өткен басқосуда Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев жас ғалымдарды қолдау мәселесіне ерекше тоқталған-ды. Президенттің «Ғылымды қолдау, ғалымдарға ел болып құрмет көрсету, бұл – ең алдымен қоғамда еңбеккорлық, білімпаздық, жасампаздық құндылықтарын орнықтыру деген сөз. Халқымыздың ойы озық болса, өскелең ұрпақтың да ғылым-білімге деген ықыласы айрықша болары анық. Зерделі әрі зияткер ұрпақ тәрбиелеу – баршаға ортақ парыз»- дегеніндей, елімізде бұл бағытта нақты бастамалар жүзеге асырылып та жатыр. Соңғы жылдары жүздеген жас зерттеушіге баспана беріліп, арнайы гранттар бөлінді. Бұл – ғылыммен айналысатын жастардың санын арттырып қана қоймай, олардың алаңсыз еңбек етуіне мүмкіндік береді.

Ел Президентімен болған келелі жиынға жас ғалым, Шәкәрім университетінің стратегия және әлеуметтік даму жөніндегі проректоры Асқар Қасымов та қатысып, Мемлекет басшысының қолынан «Ерен еңбегі үшін» медалін алды. Бұл бүкіл ұжымның бірлескен жұмысының нәтижесі екені анық.

Түйін

Биылғы «Ғылым онкүндігі» Шәкәрім университетінің тек білім ордасы ғана емес, өңірлік экономиканың қозғаушы күші екенін тағы да дәлелдеді. Алдағы стратегиялық міндет айқын. Олар: ғылыми зерттеулердің сапасын арттыру, халықаралық стандарттарды енгізу және оларды нақты өндіріспен B2B форматында байланыстыру. Өңіріміздегі іргелі оқу ордасы – Шәкәрім университетінің зияткерлік әлеуеті бұл міндеттерді орындауға толықтай мүмкіндік беретініне сеніміміз кәміл.

Күлия МАҚАНҚЫЗЫ,
Семей қаласы

АБАЙ ӨҢІРІ - КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ЖАҢА МҮМКІНДІКТЕР АЛАҢЫ

Қазіргі кезеңде ел экономикасының даму қарқыны тек макроэкономикалық көрсеткіштермен емес, өңірлердегі нақты өзгерістермен өлшенеді. Мемлекет басшысы инвестиция тарту, өндірісті дамыту және отандық кәсіпкерлікті қолдау мәселесін стратегиялық басымдық ретінде бекер белгілеп отырған жоқ. Себебі ел экономикасының шынайы тірегі – аймақтар. Ал сол аймақтардың даму деңгейі – жалпы ұлттық экономиканың айнасы.

ЖУРНАЛИСТІК САРАПТАМА

Риза АСАНҚЫЗЫ,
«Semeı tańy»

Осы тұрғыдан алғанда, Абай облысы соңғы жылдары экономикалық трансформация кезеңіне аяқ басқан өңірлердің бірі ретінде назар аудартады. Бұрын өндірістік әлеуеті әлсіреп, экономикалық белсенділігі төмендеп кеткен аймақ ретінде сипатталған өңір бүгінде жаңа жобалар арқылы қайта жанданып келе жатқандай әсер қалдырады. Алайда бұл өзгерістерді үстірт бағалау жеткіліксіз. Нақты нәтижеге қол жеткізілді ме, әлде бұл тек уақытша белсенділік пе ?

Соңғы жылдары облыста шағын және орта бизнес қарқынды дамып келеді. Ресми деректерге сүйенсек, өңірде ондаған мың кәсіпкер тіркеліп, жүз мыңдаған адам осы салада еңбек етуде. Бұл, бір жағынан, халықтың кәсіпкерлікке бет бұрғанын көрсетсе, екінші жағынан, еңбек нарығындағы құрылымдық өзгерістердің белгісі болып табылады. Яғни адамдар дәстүрлі жұмыспен қамтылудан гөрі, өз ісін ашуға, табысын өз бетінше табуға ұмтылып отыр.

Дегенмен, шағын және орта бизнестің белсенділігі қаншалықты жоғары болғанымен, ол ірі өндірісті алмастыра алмайды. Бұл – экономиканың негізгі заңдылығы. Шағын бизнес икемді, жылдам, бірақ оның ауқымы шектеулі. Ал ірі өндіріс - тұрақтылықтың, жүйеліліктің және ұзақ мерзімді дамудың кепілі. Осыны ескерсек, Абай облысының алдында тұрған басты міндеттердің бірі – өндірістік әлеуетті қалпына келтіру және жаңа индустриялық жобаларды іске қосу.

Бұл бағытта алғашқы нақты қадамдар жасалып жатыр. Әсіресе Семей қаласының рөлі айрықша. Тарихи тұрғыдан өндірістік орталық болған бұл қала бүгінде инвестиция тарту алаңына айналып келеді. Соның айқын дәлелі – «Туған жерге туыңды тік» инвестициялық форумы. Бұл шара формалды кездесулердің бірі емес, нақты экономикалық байланыстар орнатуға бағытталған іскерлік алаң болды.

Форумға жүздеген кәсіпкер мен инвестор қатысып, ондаған меморандумдарға қол қойылды. Мұндай келісімдердің барлығы бірден нәтиже береді деу қиын болар. Бірақ олардың әрқайсысы - болашақ жобалардың негізі. Инвестиция бір күнде келмейді. Ол сенім, тұрақтылық және нақты ұсыныстар арқылы қалыптасады. Осы тұрғыдан алғанда, форум өңірдің инвестициялық имиджін қалыптастыруда маңызды рөл атқарды деуге болады.

Облыс әкімі Берік Уәли атап өткендей, мұндай бастамалар тек декларация деңгейінде қалмауы тиіс. Шын мәнінде, өңірге инвестор тарту үшін тек шақыру жеткіліксіз. Инвестор, ең алдымен, тұрақтылықты, түсінікті ережелерді, инфрақұрылымды және нарыққа шығу мүмкіндігін іздейді. Егер осы факторлар қамтамасыз етілсе, онда инвестиция өздігінен келеді.

Соңғы уақытта өңірде бірқатар өндірістік жобалардың іске қосылуы – осы бағыттағы нақты нәтижелердің бірі. Мәселен, құрылыс материалдары, қаптама өндірісі сынды өңдеу саласындағы жобалар өңір экономикасының құрылымын біртіндеп өзгертіп келеді. «Казполиграф» базасында іске қосылған жаңа өндірістік желі – соның айқын мысалы. Бұл жоба тек ішкі нарықты қамтамасыз етіп қана қоймай, өнімнің бір бөлігін экспортқа шығаруға мүмкіндік беріп отыр. Бұл – сапалық деңгейдегі өзгеріс.

Өңір үшін маңызды жобалардың бірі – құрылыс материалдарын өндіру. Бородулиха ауданында іске қосылған кірпіш зауыты жылына миллиондаған дана өнім шығарады. Мұндай кәсіпорындар бір қарағанда аса ірі емес сияқты көрінуі мүмкін. Алайда олар өңір экономикасының негізін құрайды. Себебі құрылыс – кез келген дамудың индикаторы. Құрылыс бар жерде инфрақұрылым бар, ал инфрақұрылым бар жерге инвестиция келеді.

Сонымен қатар өңірде ірі инвестициялық жобалар да қолға алынуда. Сауда - ойын-сауық орталықтары, қонақ үй кешендері, жаңа тұрғын аудандар – бұлардың барлығы қаланың сыртқы келбетін өзгертіп жатыр. Бірақ мәселе тек сыртқы келбетте емес. Негізгі сұрақ – бұл жобалардың экономикалық тиімділігі қандай?

Егер жаңа нысандар жергілікті кәсіпкерлерге мүмкіндік беріп, жұмыс орындарын ашып, салық түсімдерін арттырса – онда бұл нақты нәтиже. Ал егер олар тек имидждік жобалар ретінде қалып қойса, онда олардың әсері шектеулі болады. Сондықтан кез келген инвестициялық жобаны бағалауда оның ұзақ мерзімді экономикалық әсеріне назар аудару қажет.

Абай облысының экономикасында агроөнеркәсіптік сектор ерекше орын алады. Бұл – өңірдің дәстүрлі саласы. Мал шаруашылығы жақсы дамығанымен, өнімді өткізу мәселесі ұзақ уақыт бойы шешімін таппай келді. Осы олқылықтың орнын толтыру үшін Семей қаласында жаңа ет комбинатын салу жоспарланып отыр. «Eurasia Agro Semey» жобасы іске асқан жағдайда, өңірде жүздеген жаңа жұмыс орны ашылып, фермерлер үшін тұрақты өткізу нарығы қалыптасады. Бұл – ауыл шаруашылығы үшін аса маңызды қадам. Себебі тек қана өнімді өндіру жеткіліксіз, оны тиімді өткізу де қажет. Ал өңдеу өнеркәсібі осы мәселені шешудің негізгі құралы болып табылады. Жалпы алғанда, агроөнеркәсіптік кешенде қосымша құн қалыптастыру мәселесі өте маңызды. Егер шикізат күйінде сатылатын өнімдер өңделіп, дайын өнімге айналса, онда табыс бірнеше есе артады. Бұл тек кәсіпкерлер үшін емес, бүкіл өңір экономикасы үшін тиімді.

Абай облысының аграрлық әлеуеті жоғары болғанымен, мал шаруашылығы өнімдерін толыққанды тиімді пайдалану мәселесі әлі де өзекті күйінде қалып отыр. Соның айқын мысалы – тері мен жүн өңдеу саласының жағдайы. Бүгінде елімізде өндірілген миллиондаған мал терісінің басым бөлігі өңделмей, кәдеге жарамай отыр. Ресми деректерге сәйкес, өткен жылы өндірілген 9 миллионнан астам терінің небәрі 6 пайызы ғана өңделген. Қалғаны не арзан бағамен сыртқа шығарылған, не мүлдем жойылған.

Бұл жағдай ауылдағы шаруалар үшін нақты экономикалық шығынға айналып отыр. Себебі малдың еті ғана емес, терісі мен жүні де табыс көзі болуы тиіс. Алайда қазіргі жағдайда бұл қосымша ресурс тиімді пайдаланылмай келеді. Бұған дейін теріні экспорттауға салынатын кедендік баж салығы да шаруалардың мүмкіндігін шектеген факторлардың бірі болды. Соңғы уақытта бұл кедергі алынып тасталып, жағдай біршама жеңілдеді.

Мәселен, Ақсуат ауданының Көкжыра ауылында тұратын Нұрлан Марқабаевтың қожалығы – өңірдегі ірі шаруашылықтардың бірі. Оның иелігінде 20 мың қой, 700 жылқы және 500 сиыр бар. Жыл сайын мыңдаған мал сойылады. Бірақ, соған қарамастан, тері кәдеге жарамай, көбіне қоқысқа кетіп жатыр. Шаруаның айтуынша, егер тері мен жүн тұрақты түрде қабылданып, өткізілсе, бұл ауыл экономикасына елеулі қолдау болар еді.

Шын мәнінде, қарапайым есептің өзі бұл саланың әлеуетін көрсетеді. Бір ғана ауылда он мыңға жуық тері жиналуы мүмкін. Егер әр теріге тіпті символикалық баға берілсе де, бұл халық үшін қосымша табыс көзіне айналады. Ал өңір көлемінде қарастырсақ, оның экономикалық әсері әлдеқайда ауқымды болары анық. Бүгінде Абай облысы аумағында 6 мыңнан астам шаруа қожалығы жұмыс істейді. Онда 800 мыңнан астам ірі қара және 1 миллионнан астам ұсақ мал тіркелген. Жыл сайын ондаған мың мал сойылады. Демек, өңделмей жатқан шикізат көлемі де аз емес. Бұл – дайын тұрған ресурс, бірақ дұрыс жүйе болмағандықтан, толық пайдаланылмай отыр.

Қазіргі таңда өңірде небәрі бірнеше тері қабылдау пункті мен жүн жинау алаңдары ғана жұмыс істейді. Бұл қолда бар шикізатты толық қамтуға жеткіліксіз. Ауылдық жерлерден өнімді жинау, оны өңдеу орындарына жеткізу, сақтау және сұрыптау жүйесі әлі де жетілдіруді қажет етеді. Соның салдарынан тері мен жүннің сапасы төмендеп, кейін оны өңдеу қиынға соғады. Тағы бір маңызды мәселе – шикізат сапасы. Мал сою кезінде технологиялық талаптардың сақталмауы, терінің дұрыс алынбауы немесе сақтау шарттарының бұзылуы оның сапасын төмендетеді. Нәтижесінде ол өңдеуге жарамсыз болып қалады. Бұл өз кезегінде бүкіл саланың тиімділігін төмендетеді.

Сонымен қатар елімізде тері мен жүнді терең өңдейтін кәсіпорындардың аздығы да басты кедергілердің бірі. Бар зауыттардың бірқатары ескірген технологиямен жұмыс істейді, ал кейбірі мүлде тоқтап қалған. Соның салдарынан шикізат көбіне бастапқы өңдеуден кейін-ақ экспортқа жіберіледі немесе ішкі нарықта сұраныс таппайды. Логистика мәселесі де өзекті. Ауылдық жерлерден шикізатты жинап, оны тиімді түрде өңдеу орындарына жеткізу жүйесі толық жолға қойылмаған. Бұл әсіресе шалғай ауылдар үшін үлкен қиындық туғызады. Соның салдарынан көптеген шаруалар теріні өткізбей, жоюға мәжбүр.

Ал дайын өнім тұрғысынан қарасақ, ішкі нарықта бәсекелестік те оңай емес. Шет елден келетін былғары және жүн өнімдері сапасы мен бағасы жағынан басым түсіп жатады. Бұл - отандық өндірістің дамуын тежейтін факторлардың бірі.

Дегенмен бұл салада оң өзгерістер де жоқ емес. Мемлекет тарапынан тері мен жүнді қайта өңдеу бағытындағы жобаларды қолдау шаралары қарастырылып отыр. Атап айтқанда, өңдеу кәсіпорындарын жаңғырту және жаңаларын ашу үшін инвестициялық салымдардың белгілі бір бөлігі субсидияланады. Бұл инвесторлар үшін қосымша ынталандыру бола алады.

Осы тұрғыдан алғанда, Семей қаласының маңында салынып жатқан жаңа ет комбинаты ерекше маңызға ие. Бұл кәсіпорын тек ет өңдеумен ғана шектелмей, мал терісін де қабылдауды жоспарлап отыр. Жоба толық іске қосылған жағдайда, жылына ондаған мың ірі қара мен жүз мыңнан астам ұсақ малдың терісі өңдеуге бағытталады. Бұл – сала үшін үлкен серпін. Себебі бұрын кәдеге жарамай жатқан шикізат енді экономикалық айналымға түседі. Фермерлер үшін қосымша табыс көзіне айналса, өңір экономикасы үшін жаңа өндірістік бағыт қалыптасады.

Жалпы алғанда, тері мен жүн өңдеу саласын дамыту – тек бір сектордың мәселесі емес. Бұл ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп және кәсіпкерлік салаларының тоғысындағы кешенді бағыт. Егер осы жүйе толық қалыптасса, онда өңірде қосымша құн тізбегі пайда болып, шикізаттан дайын өнімге дейінгі толық цикл іске асады.

Бұл өз кезегінде жаңа жұмыс орындарын ашуға, экспорттық әлеуетті арттыруға және ең бастысы – ауыл тұрғындарының табысын көбейтуге мүмкіндік береді. Сондықтан бұл бағыттағы бастамалар тек қосымша жоба емес, өңір экономикасының маңызды даму нүктелерінің бірі ретінде қарастырылуы тиіс.

Семей қаласында жүзеге асырылып жатқан ірі инвестициялық жобалардың бірі - Semey Mall сауда - ойын-сауық орталығы. Бұл нысан өңір экономикасы үшін тек коммерциялық жоба ғана емес, ол жаңа жұмыс орындарын қалыптастыратын маңызды алаң ретінде қарастырылады. Құны 26 млрд теңгені құрайтын орталық іске қосылғаннан кейін ондаған, тіпті жүздеген адам тұрақты жұмыспен қамтылып, шағын және орта бизнес субъектілері үшін жаңа мүмкіндіктер ашылады. Мұндай сауда және қызмет көрсету нысандары өңірдің тұтынушылық нарығын кеңейтіп қана қоймай, кәсіпкерлерге өз өнімдерін өткізуге, жаңа форматтағы қызмет түрлерін дамытуға жол ашады. Сонымен қатар Semey Mall сияқты кешендер қаланың инфрақұрылымдық және әлеуметтік тартымдылығын арттырып, инвестициялық ахуалға оң әсер етеді. Алайда мұндай жобалардың тиімділігі олардың нақты экономикалық қайтарымымен өлшенуі тиіс. Егер орталық жергілікті бизнеске серпін беріп, жұмыс орындарын көбейтіп, бюджетке түсетін түсімді арттырса, онда бұл жоба өңір дамуының нақты драйверіне айналады.

Өңірдегі агроөнеркәсіптік бағыттағы ірі кәсіпорындардың бірі – өсімдік майын өндіретін «Qazaq Astyq Group» ЖШС. Осы кәсіпорынды кеңейту ауыл шаруашылығы өнімдерін терең өңдеуді дамытуға бағытталған және өңір экономикасы үшін стратегиялық маңызға ие. Қазіргі таңда кәсіпорын өндіріс көлемін ұлғайту үшін қосымша цехтар ашуды жоспарлап отыр. Жоба іске асқан жағдайда күнбағыс тұқымын өңдеу көлемі артып, дайын өнім шығару көрсеткіші еселеп ұлғаяды. Бұл өз кезегінде шикізатты сыртқа шығармай, өңір ішінде толық циклды өндіріс қалыптастыруға мүмкіндік береді. Күнбағыс майы өндірісі – қосымша құн тізбегін құратын маңызды сала. Себебі шикізатты өңдеу арқылы ғана табысты бірнеше есе арттыруға болады. Сонымен қатар бұл жоба жаңа жұмыс орындарын ашуға мүмкіндік беріп, ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп арасындағы байланысты нығайтады. Өнімнің бір бөлігін экспортқа шығару мүмкіндігі де өңірдің сыртқы нарықтағы әлеуетін арттырады. Сондықтан бұл бастама тек бір кәсіпорынның кеңеюі емес, тұтас агроөнеркәсіптік сектордың дамуына серпін беретін маңызды қадам ретінде бағаланады.

Қаланың өнеркәсіп саласы бірнеше бағыт бойынша дамып келеді. Машина жасау және металл өңдеу саласында «СемАЗ» ЖШС мен Семей машина жасау зауыты жұмыс істейді. Жеңіл өнеркәсіпте «Семспецснаб» ЖШС, тамақ өнеркәсібінде «KONDIZ» ЖШС кондитерлік өнімдерімен танымал. Құрылыс материалдары өндірісінде Семей силикат кірпіш зауыты және кірпіш, бетон шығаратын кәсіпорындар жетекші орын алады. Бұл кәсіпорындар өңір экономикасының негізін құрап, халықты тұрақты жұмыспен қамтып отыр.

Семей қаласында жергілікті өнімдер де кеңінен сұранысқа ие. Солардың бірі - «Айша» бренді. Бұл - «Қалиханұлы» шаруа қожалығына тиесілі танымал сүт өнімдері желісі. Бренд табиғи әрі сапалы өнімдерімен тұтынушылардың сеніміне ие болып отыр. «Айша» өнімдерінің қатарында сүт, айран, қаймақ, йогурт, сары май, сүзбе және ірімшік түрлері бар. Өнімдер күнделікті тұтынуға арналған және табиғилығымен ерекшеленеді. Сонымен қатар қалада «Айша» атауымен жұмыс істейтін арнайы дүкендер де бар.

Осылайша, Семей қаласының өнеркәсіптік әлеуеті мен жергілікті брендтердің дамуы өңір экономикасының тұрақтылығын қамтамасыз етіп, халықтың әл-ауқатын арттыруға өз үлесін қосып келеді.

Семей өңірінде ұлттық тағамдарды заманауи талаппен ұштастырып, табиғи өнім ұсынатын брендтердің бірі - «Адал ас». Бұл кәсіпорын дәстүрлі рецептураны сақтай отырып, сапалы әрі денсаулыққа пайдалы тағамдар өндіруімен ерекшеленеді. «Адал ас» өнімдері күнделікті тұтынуға да лайық. Бренд ұлттық дәмді сақтай отырып, оны қазіргі заманға бейімдеп, халыққа қолжетімді етуді мақсат тұтады. Өнім түрлері де сан алуан. Атап айтқанда, дәстүрлі тәсілмен дайындалған жент пен талқан қоректілігімен бағаланады. Мамықтай жұмсақ, жаңа піскен бауырсақ - дастарқанның сәні. Табиғи сүттен жасалған құрт балалар мен ересектерге бірдей пайдалы. Ал нан өнімдері үйдің дәмін еске түсіріп, ұлттық ас мәдениетін жаңғырта түседі.

Бүгінде «Адал ас» өнімдері тек Абай өңірінде ғана емес, Қазақстанның түкпір-түкпіріне танылып, ұлттық тағамның сапалы үлгісі ретінде кеңінен сұранысқа ие болып отыр. «Адал Ас» - әр үйде!» ұранымен танымал бұл бренд тұтынушылар сеніміне ие болып, ұлттық құндылықтарды дәріптеуде маңызды рөл атқарып келеді.

Соңғы жылдары ауылдық жерлерде шағын өндірістердің пайда болуы осы үрдістің басталғанын көрсетеді. Ауыл кәсіпкерлері сүт, ет, нан өнімдерін өңдеп, жергілікті нарыққа ұсынып отыр. Бұл ауыл экономикасының жаңа деңгейге көтеріліп келе жатқанын білдіреді.

Шағын және орта бизнес бұл процесте шешуші рөл атқарады. Бүгінде өңірдегі көптеген кәсіпкерлер өз ісін дамытып, жаңа жұмыс орындарын ашуда. Бұл – әлеуметтік тұрақтылықтың негізі. Себебі жұмыссыздық деңгейінің төмендеуі халықтың әл-ауқатына тікелей әсер етеді.

Алайда, тағы да қайталап айту керек: шағын бизнес қаншалықты маңызды болғанымен, ірі өндіріссіз толыққанды экономикалық даму мүмкін емес. Бұл – Абай облысы үшін ең өзекті мәселелердің бірі. Бір кездері Семей қаласы жеңіл өнеркәсіптің ірі орталықтарының бірі болған. Мұнда мыңдаған адам жұмыс істеп, өнімдер шет елдерге экспортталған. Бірақ нарықтық экономикаға көшу кезеңінде бұл жүйе күйреді. Бүгінде сол өндірістік әлеует толық қалпына келтірілген жоқ.

Сондықтан қазіргі кезеңде жаңа индустриялық саясат қажет. Бұл тек жаңа зауыттар салу емес, бұл – технология енгізу, кадр даярлау, логистика мен инфрақұрылымды дамыту. Егер осы бағыттарда жүйелі жұмыс жүргізілсе, онда өңірдің өндірістік әлеуеті қайта жанданады.

Сонымен қатар өңірдің дамуына туризм саласы да ықпал ете алады. Семей қаласының тарихи мұрасы, мәдени құндылықтары бұл бағытта үлкен мүмкіндік береді. Соңғы жылдары тарихи ғимараттарды жаңғырту арқылы туристік инфрақұрылымды дамытуға бағытталған жобалар іске асырылып жатыр. Бұл – экономиканы әртараптандырудың тағы бір жолы.

Жалпы алғанда, Абай облысында инвестиция тарту мен кәсіпкерлікті дамыту бағытында оң динамика бар. Жаңа жобалар іске асырылып, жұмыс орындары ашылып, халықтың табыс табу мүмкіндігі артып келеді.

Облыста өткен жылы іске асырылған жобалар саны 29-дан 97-ге дейін артты, тартылған инвестициялар көлемі 2,2 трлн теңгеден 3,5 трлн теңгеге дейін өсті. Олардың ішінде 50 жоба Ұлттық цифрлық инвестициялық платформаға енгізілген.

Бірақ басты мәселе – осы өсімнің тұрақтылығы. Экономикалық даму бір реттік акция емес. Бұл – жүйелі, ұзақ мерзімді процесс. Егер бүгін басталған жобалар ертең де жалғасын тапса, онда бұл шынайы серпін болады. Ал егер олар тек уақытша белсенділік ретінде қалса, онда нәтиже де уақытша болады. Сондықтан бүгінгі күннің басты талабы – жүйелілік. Инвестиция тарту, кәсіпкерлікті қолдау, өндірісті дамыту – бұл бағыттардың барлығы бір-бірімен тығыз байланысты болуы тиіс. Тек осындай кешенді көзқарас арқылы ғана тұрақты экономикалық өсімге қол жеткізуге болады.

Абай облысы осы жолда алғашқы қадамдарын жасап үлгерді. Ендігі міндет – сол қадамдарды нақты нәтижеге айналдыру. Себебі экономикалық даму – бұл тек жоспарлар мен көрсеткіштер емес. Бұл – адамдардың өмір сапасы, олардың табысы, болашаққа деген сенімі. Егер өңірде жаңа жұмыс орындары ашылып, кәсіпкерлік дамып, өндіріс жанданса – онда бұл халықтың әл-ауқатының артқанын білдіреді. Ал бұл – кез келген экономикалық саясаттың басты мақсаты. Сондықтан Абай облысында жүзеге асырылып жатқан жобалар тек экономикалық көрсеткіштер ретінде ғана емес, әлеуметтік маңызы бар бастамалар ретінде қарастырылуы тиіс. Өйткені әрбір жаңа кәсіпорын – бұл жаңа мүмкіндік. Әрбір инвестиция – бұл жаңа даму нүктесі.

Қорытындылай келе өңірде оң өзгерістер бар екенін айтуға болады. Бірақ бұл өзгерістердің нақты нәтижеге айналуы алдағы жылдардың еншісінде. Бастысы, бағыт дұрыс. Ал сол бағыттан таймай, жүйелі жұмыс жүргізу – бүгінгі күннің басты міндеті.

ЖАҢАЛЫҚТАР ЖЕЛІСІ Abai OBLYSY

АБАЙ

БАҒДАРЛАМАЛАРДЫҢ БЕРЕРІ МОЛ

Абай ауданының Архат және Қасқабұлақ ауылдарында тұрғындар мен шаруа қожалықтарының жетекшілерімен кездесу өтті. Жиында «Игілік», «Береке», «Жайлау» бағдарламалары, лизингке техника алу, малдарды бірдейлендіру және мал ұрлығының алдын алу мәселелері түсіндірілді.

Аудан әкімінің орынбасары Д.Амангелдин мемлекеттік бағдарламалар туралы ақпарат берсе, полиция бөлімінің бастығы Е.Қаратаев малды бақылауда ұстау қажеттігін атап өтті. 2026 жылдан бастап қараусыз жүрген малдарға айыппұл салынатыны ескертілді.

Сондай-ақ, ветеринариялық жұмыстарды тиімді жүргізу үшін тұрғындарға малдарын белгіленген уақытта жинау ұсынылды. Кездесу соңында тұрғындар өз сұрақтарын қойып, тиісті жауаптарын алды.

ТҮСІНДІРУ ЖҰМЫСТАРЫ ЖҮРГІЗІЛДІ

Абай аудандық полиция бөлімінің қызметкерлері тұрмыстық құқық бұзушылықтардың алдын алу бағытында жүйелі жұмыстар атқаруда. Атап айтқанда, тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қарсы күрес тобының аға инспекторы, полиция лейтенанты М. Арынғазинова мен Ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің бас маманы Айнұр Бакирова бірлесіп, профилактикалық іс-шаралар өткізуде.

Іс-шара барысында қорғау нұсқамасы шығарылған азаматтар мен аз қамтылған отбасылардың тұрғылықты мекенжайлары бойынша тексеру жұмыстары жүргізілді. Тұрғындарға заң талаптарын сақтау, тұрмыстық құқықбұзушылықтардың алдын алу және жауапкершілік мәселелері түсіндірілді.

АҚСУАТ

САЯБАҚТАҒЫ СЕНБІЛІК

«Таза Қазақстан» республикалық акциясы аясында Көкжыра мәдениет үйінің ұжымы игі бастаманы қолдап, қоршаған ортаны қорғау бағытындағы жұмыстарға белсене атсалысты.

Аталған шара аясында ұжым мүшелері С. Жансақов атындағы орталық саябақта сенбілік ұйымдастырып, аумақты тұрмыстық қалдықтар мен қоқыстан тазарту жұмыстарын жүргізді. Сенбілік барысында саябақ іші ретке келтіріліп, келушілер үшін таза әрі жайлы орта қалыптастыруға мән берілді. Сонымен қатар, көгалдандыру жұмыстары да назардан тыс қалмай, саябақтағы талдардың түбі әктеліп, олардың күтімі жақсартылды. Бұл жұмыстар ағаштардың өсіп-өнуіне оң әсерін тигізіп, саябақтың көркін аша түсті.

Осындай игі шаралар қоршаған ортаны таза ұстауға деген жауапкершілікті арттырып қана қоймай, қоғамдағы экологиялық мәдениетті қалыптастыруға да ықпал етеді.

КӨШЕГЕ ЖАРЫҚ ТАРТЫЛУДА

Аудан орталығы – Ақсуат ауылында инфрақұрылымды жаңғырту бағытындағы жұмыстар жүйелі түрде жалғасуда. Соның бір айқын көрінісі ретінде ауылдың орталық көшелерінің бірі – Қабанбай батыр көшесінің бойына жаңа жарық бағандарын орнату жұмыстары басталды. Аталған жоба тұрғындар үшін қолайлы жағдай жасауға, әсіресе кешкі уақыттағы қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бағытталған. Жаңа жарық шамдар көшенің көркін арттырып қана қоймай, жаяу жүргіншілер мен көлік қозғалысына да оң әсерін тигізеді.

Жарықтандыру жұмыстары кезең-кезеңімен жүргізіліп, заманауи талаптарға сай жүзеге асырылуда. Бұл ауылдың келбетін жақсартуға, тұрғындардың өмір сапасын арттыруға бағытталған игі істердің бірі болып табылады.

БОРОДУЛИХА

6 ТОННА ҚОҚЫС ШЫҒАРЫЛДЫ

Бородулиха ауданында апта сайын өткізілетін сенбілік жұмыстары аудан тұрғындарының белсенді қатысуымен жалғасып келеді. Жалпыұлттық «Таза Қазақстан» акциясы аясында ұйымдастырылған «Таза қала» экологиялық акциясы ауданның көркеюі мен тазалығын қамтамасыз ету мақсатында өткізілді.

Сенбілікке аудан тұрғындары, жергілікті ұйымдар мен мемлекеттік мекеме өкілдері белсене қатысып, өз аумақтарындағы қоқыстарды жинау және тазалау жұмыстарын жүргізді. Сенбілік барысында 287 адам мен 6 техника бірлігі қатысып, нәтижесінде 6 тонна қоқыс шығарылды.

ҚОЛА ЖҮЛДЕГЕ ИЕ БОЛДЫ

Самбо күресінен әлем және Азия чемпионы, Қазақстан чемпионаттарының бірнеше дүркін жеңімпазы, халықаралық спорт шебері Қайрат Кунсафинді еске алуға арналған жасөспірімдер арасындағы облыстық ашық дзюдо турнирінде Бородулиха ауданының балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің тәрбиеленушісі Арнұр Құмаров қола жүлде иеленді.

Турнирге еліміздің әр аймағынан - Алматы, Өскемен, Ақтау, Қарағанды, Павлодар, Астана, Теміртау, Ерейментау қалаларынан, Маңғыстау облысынан, Абай облысының Ақсуат, Жарма, Бородулиха аудандарының жас дзюдошылары және көршілес Қырғызстан Республикасынан командалар қатысты.

ЖАРМА

«БІР ЖҮРЕК – БІР ҮМІТ»

Аудандық Мәдениет сарайында «Бір жүрек -Бір үміт» атты қайырымдылық концерті ұйымдастырылды.

Жарма ауданы әкімдігінің «Аумақтық әлеуметтік қызмет алу орталығы» мемлекеттік мекемесінің мамандары және әлеуметтік қызмет алушылардың қатысумен өткен концертті өңір тұрғындары тамашалады. Қайырымдылық шарасына келген аудан әкімі Нұрлан Борсықбаев өзінің игі тілегін білдіріп, қолдауын көрсетті.

Ұйымдастырушылар бұл қайырымдылық концертті аудан тұрғындарына ұсына отырып, шарадан түскен қаржының Шар қаласының тұрғыны, бүлдіршін Серік Адина Әділетқызының еміне жұмсалатынын жеткізді.

Жуырда Түркия еліне емделуге баратын Адинаның анасы шара соңында концертке келген көпшілікке және жомарттық танытып, қайырымдылық жасап жатқан жандарға алғысын айтты.

АҚСУАТ

ХАЛЫҚПЕН КЕЗДЕСУ ҚОРЫТЫНДЫЛАНДЫ

Аудан әкімі Ерсін Ескендіровтің тұрғындармен кездесуі Ақсуат ауылында қорытындыланды. Жиында аудан басшысы ағымдағы жылы атқарылған жұмыстар туралы баяндап, алда тұрған міндеттерді атап өтті.

Гүлім ЗАМАНБЕККЫЗЫ, «Semeı tańy»

Кездесуде алдымен Ақсуат ауылдық округінің әкімі Т.Рахымжанов аудан орталығында атқарылған жұмыстар туралы есеп беріп, жетістіктер мен жүзеге асқан жобаларға тоқталды.

Округ әкімінің баяндамасынан соң аудан басшысы биылғы жылы Ақсуат ауылында қолға алынатын жобалармен таныстырды. Аудан орталығында биыл да ауқымды жұмыстар атқарылады.

Ерсін Кәдірбекұлы елді мекендерді дамыту, абаттандыру мен көркейту тек атқарушы биліктің ғана емес, барша тұрғындардың ортақ ісі екенін атап өтті. Әсіресе ауылдарды абаттандыру, көгалдандыру жұмыстарына жекеменшік сектордың да белсенді атсалысуы қажеттігін айтты. Бұл ретте тұрғындардың жауапкершілігін арттыру да маңызды.

Жиында ауыл тұрғындары өздерін толғандырған мәселелерді ортаға салды. Аудан әкімі ауыл тұрғындары тарапынан қойылған сұрақтарға жауап берді. Аудан басшысы айтылған ұсыныс-пікірлердің барлығы хаттамаға енгізіліп, заң аясында тиісті жұмыстар атқарылатынын айтып өтті. Әрбір көтерілген мәселе назардан тыс қалмайтынын атап өтіп, тиісті сала басшыларына тапсырмалар жүктелді.

Кездесуден соң аудан басшысы қабылдау өткізіп, тұрғындардың жеке мәселелерін тыңдады.

Мұндай кездесулер билік пен халық арасындағы байланысты нығайтып, өзекті мәселелерді бірлесіп шешуге мүмкіндік беретіні сөзсіз. Ақсуат ауылындағы бұл есепті жиын да өз нәтижесін беріп, алдағы жұмыстарға тың серпін бермек.

Үштөбе ауылдық клубында жастардың шығармашылығы мен тапқырлығын шыңдауға бағытталған «Жайдарман» тақырыбында дөңгелек үстел өтті. Танымдық әрі көңілді форматта ұйымдастырылған шараға ауыл жастары белсене қатысып, өзара пікір алмасуға мүмкіндік алды.

МАЗМҰНДЫ БАСҚОСУ

Гүлім ЗАМАНБЕККЫЗЫ, «Semeı tańy»

Аталған шараның басты мақсаты жастар арасында әзіл-қалжың мәдениетін қалыптастыру, олардың тапқырлығы пен шапшаң ойлау қабілеттерін арттыру болды.

Дөңгелек үстел барысында қатысушылар «Жайдарман» ойынының тарихы мен оның ерекшеліктері жайында ой бөлісіп, бұл ойынның жастар тәрбиесіндегі маңызына тоқталды. Сонымен қатар сахна мәдениеті мен әзіл айту шеберлігі төңірегінде ой өрбітіп, өз тәжірибелерімен бөлісті.

Жасөспірімдер түрлі қызықты сұрақтарға жауап беріп, логикалық тапсырмаларды орындау арқылы өздерінің ой ұшқырлығын көрсетті.

Әзіл-қалжыңға толы шағын көріністер мен тапқыр жауаптар шараның көрігін қыздыра түсті. Қатысушылардың белсенділігі мен көтеріңкі көңіл-күйі жиынның жоғары деңгейде өткенін аңғартты.

Осындай мазмұнды шаралар жастардың шығармашылық әлеуетін дамытып қана қоймай, олардың өз ойын еркін жеткізуге дағдылануға, сахнада өзін сенімді ұстауына ықпал етеді. Ал бұл дағдылар олардың адамдармен қарым-қатынасына, қоғамдық ортады өзін ұстауына оң әсерін тигізеді.

Ауыл клубында өткен бұл кездесу жастардың шығармашылығына серпін беріп, олардың «Жайдарман» ойынына деген қызығушылығын арттыра түсті.

АЯГӨЗ

ЖОЛ ЖӨНДЕУ ЖҰМЫСТАРЫ ҚАРҚЫН АЛДЫ

Ауылдық елді мекендердегі жол сапасын жақсарту тұрғындардың өмір сүру деңгейіне, көлік қатынасын жеңілдетуге ықпал етеді. Осы бағытта Аягөз ауданында соңғы жылдары бірқатар ауқымды жобалар жүзеге асырылып, жол жөндеу және жаңғырту жұмыстары қарқын алып келеді.

Ай-Керім СӘРСЕНҚАЛИ, «Semeı tańy»

Мемлекеттік «Ауыл – Ел бесігі» бағдарламасы аясында 2025 жылы ауданға 774 958,4 мың теңге көлемінде қаржы бөлініп, ауылішілік жолдар орташа жөндеуден өткізілді. Атап айтқанда, Айғыз, Ақшатау, Баршатас және Тарбағатай ауылдарында жалпы ұзындығы он шақырымнан астам жол жаңартылып, пайдалануға берілді.

Аягөз ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімінің басшысы Біржан Нұрекеевтің айтуынша, биыл да ірі жобалар қолға алынып, аудандық маңызы бар автомобиль жолдарын жөндеуден өткізу көзделіп отыр.

- Ақшәулі – Мыңбұлақ – Нарын – Шынқожа бағытындағы жолдың Ақшәулі – Мыңбұлақ ауылдары аралығындағы ұзындығы 15 шақырым болатын бөлігін орташа жөндеуден өткізуге 900 млн теңгеден астам қаражат бөлініп, қазіргі таңда жұмыстар жүргізіліп жатыр. Жұмыстар тамыз айында аяқталады деп жоспарланған. Ақтоғай – Перещек бағытындағы 17 шақырымдық жолдағы шұңқырлар жамалады. Бұл мақсатқа облыстық бюджеттен 388,9 млн теңге бөлініп, жол сапасын жақсарту бағытында тиісті жұмыстар қолға алынған,- дейді Біржан Бауыржанұлы.

Бөлім басшысының мәліметіне сүйенсек, бұдан бөлек, бірқатар ауылдар мен елді мекендер бойынша жаңа жобалар әзірленуде. Атап айтқанда, Аққілет ауылына кіреберіс жолды, Қопа ауылының және Ақтоғай кентінің ішкі жолдарын жөндеуге қажетті жобалық-сметалық құжаттамалар дайындалып, қаржыландыруға бюджеттік өтінімдер әзірленуде.

Сонымен қатар Аягөз қаласындағы Дүйсенғазин, Дәуітбергенов, Апрошкин, Манғазбаев, Оразхан және Күлсейітов көшелері мен Тарлаулы, Қосағаш ауылдарындағы бірнеше көшені орташа жөндеуге облыстық бюджеттен қаржы бөлінген. Мыңбұлақ және Шынқожа ауылдарындағы жолдарды жаңарту бойынша да бюджеттік өтінімдер жолданған.

Ауданның жол инфрақұрылымын дамыту тек жолдарды жөндеумен шектелмейді. Қазіргі таңда көпірлерді жаңарту бағытында да маңызды жобалар жүзеге асырылуда. Атап айтқанда, Бозай ауылына кіреберіс жолдағы Аягөз өзені арқылы өтетін көпірді қайта жаңғыртуға жобалық-сметалық құжаттама әзірленуде. Сонымен қатар Қозы Көрпеш – Баян сұлу көпірінің құрылысы бойынша жоба дайындалып, сараптамаға жіберілген. Ал Емелтау бағытындағы автомобиль жолында орналасқан Бақанас және Дегенелі көпірлерін қайта жаңғырту жұмыстары басталып та кетті.

Халықтың қауіпсіз әрі ыңғайлы қозғалысын қамтамасыз етуге бағытталған жұмыстардың нәтижесінде ауылдардың келбеті жақсара түсуде.

Әлеуметтік-экономикалық дамудың негізгі көрсеткіштерінің бірі – дамыған инфрақұрылым. Аягөз ауданында жүзеге асырылып жатқан жол жөндеу және инфрақұрылымдық жобалар – өңірдің дамуына серпін береді. Жол сапасының жақсаруы тұрғындардың қауіпсіздігі мен жайлылығын арттырып қана қоймай, ауыл шаруашылығы, кәсіпкерлік және туризм салаларының дамуына да оң әсер етеді.

КӨКПЕКТІ

ТҰРҒЫНДАР ТІЛЕГІ ТЫҢДАЛДЫ

Көкпекті ауданының әкімі Нұрбек Қошқарбаев Теректі және Шұғылбай ауылдарының тұрғындарымен кездесу өткізді. Кездесу барысында әкім ауданның өткен жылғы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындыларымен таныстырып, алдағы жоспарлар мен жүзеге асырылатын жобалар туралы баяндады.

Гүлім ЗАМАНБЕККЫЗЫ, «Semeı tańy»

Алғашқы кездесу Теректі ауылдық округінің тұрғындарымен өтті. Кездесу барысында Теректі ауылдық округінің әкімі Талғат Латфулұлы 2025 жылы атқарылған жұмыстар туралы баяндама жасап, биылғы жылға арналған жоспарлармен таныстырды.

Осыдан соң аудан басшысы ауданның 2025 жылғы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары және 2026 жылға арналған негізгі міндеттер туралы ақпарат беріп, тұрғындардың өтініш-тілектері мен ұсыныстарын тыңдады.

Теректі ауылында өткен жиында тұрғындар тарапынан елді мекенде жаңа тұрғын үйлер салу, ауылдық округтің кіріс көздерін ұлғайту арқылы жаңа жобаларды іске асыруға қолдау көрсету сынды мәселелерді көтерді.

Ал Шұғылбай ауылының тұрғындары таза ауыз су, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді пайдалану және ауылдағы эпизоотиялық ахуал төңірегіндегі мәселелерді қозғады. Көтерілген сауалдарға жауап берген аудан басшысы Шұғылбай ауылында 2023 жылы басталып, аяқталмай тұрған су құбыры желілерінің құрылысы биыл қайта жандандырылатынын айтып, құрылысты қайта іске қосу үшін облыс әкімінің қолдауымен облыстық бюджеттен қажетті қаражат бөлінгенін жеткізді.

Аудан әкімі аыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер, эпизоотиялық ахуалға қатысты мәселелер бойынша тиісті сала басшыларына тұрғындар арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізуді тапсырды. Сонымен қатар кездесуде көтерілген мәселелер бақылауға алынып, шешу жолдары қарастырылатынын жеткізді.

ҮРЖАР

«ХАЛЫҚ ӨНЕРІ — РУХАНИ БАЙЛЫҚ КӨЗІ»

Үржар аудандық мәдениет үйінде ұлттық мәдениет пен рухани құндылықтарды дәріптеуге бағытталған «Халық өнері – рухани байлық көзі» тақырыбында дәріс өтті. Қоғамдық келісім орталығы – облыстық Достық үйі ұжымы ұйытқы болған іс-шара өнер мен руханият ұлықталған мазмұнды кездесуге ұласты.

Дәріске облыстық Қоғамдық келісім орталығының өкілдері, Ақсақалдар кеңесі мен Аналар кеңесінің мүшелері, этномедиаторлар, шығармашылық ұжымдар мен қолөнер шеберлері, жастар және түрлі сала мамандары қатысты. Түрлі сала өкілдерін бір арнаға тоғыстырған бұл кездесу бірлік пен келісімді нығайтуға бағытталған маңызды алаң болды.

Ұлттық құндылықтарды дәріптеуге бағытталған іс-шараның ашылуында облыстық Қоғамдық келісім орталығының директоры - Қазақстан халқы Ассамблеясының мүшесі Надежда Шарова сөз сөйлеп, халық өнерінің ғасырлар бойы ұрпақтан-ұрпаққа жалғасып келе жатқан асыл мұра екенін, қазақтың әні мен күйі, қолөнері мен салт-дәстүрі ұлттық болмыстың алтын діңгегі екенін атап өтті. Оның айтуынша, мұндай шаралардың басты мақсаты – жас ұрпақтың бойына ұлттық рух пен рухани құндылықтарды сіңіру.

Сондай-ақ қолөнер шебері Алтай Сәрсенов сөз алып, ұлттық қолөнердің маңызы мен оның бүгінгі даму бағыттары туралы ой бөлісті.

Шараның мәдени бөлімі де ерекше әсерлі өтті. Көрермендерге аудан өнерпаздары мен шығармашылық ұжымдарының концерттік бағдарламасы ұсынылды. «Дариға-дәурен» ардагерлер ансамблі, «Арда» тобы, «Қаракөз» қыздар вокалдық ансамблі өз өнерлерін паш етті. Сонымен қатар әншілер Болат Қайырбеков, Әліби Қаниев, Бауыржан Саңхайбай және «Тарғытай» тобы халық әндері мен заманауи туындыларды орындап, көрерменнің ыстық ықыласына бөленді. Әсіресе көп жылдан бері өнер сахнасында жүрген «Дариға – дәурен» ансамблінің және биыл 20 жылдық мерейтойын атап өткен «Қаракөз» ансамблінің өнері көпшілік көңілінен шықты. Жас мамандардан құралған «Арда» тобы мен дәстүрлі әнді насихаттап жүрген «Тарғытай» тобы да ұлттық өнердің сабақтастығын айқын көрсетті.

Іс-шара соңында ұлттық мәдениетті дамытуға, халық өнерін насихаттауға үлес қосып жүрген бірқатар азаматтар - қолөнер шеберлері мен өнер ұжымдары, сондай-ақ жеке орындаушылар алғыс хаттармен марапатталды.

Үржар ауданында жүзеге асырылып жатқан мәдени жобалар ұлттық құндылықтарды дәріптеуде айрықша маңызға ие. «Халық өнері – рухани байлық көзі» атты іс-шара тек өнерді дәріптеп қана қоймай, өнерпаздардың шығармашылық байланысын, береке-бірлігін нығайтуға ықпал етіп, жаңа бастамаларға жол ашты.

Д.СҰЛЕЙМЕН

БЕСҚАРАҒАЙ

7 МЫҢ ТҮП АҒАШ ОТЫРҒЫЗЫЛАДЫ

Аудан әкімі Ділдар Қалиқанұлының төрағалығымен кеңейтілген әкімдік отырысы өтті. Отырыста «Таза Қазақстан» экологиялық бағдарламасының аудан аумағында жүзеге асырылу барысы талқыланды. Жиынға бөлім және мекеме басшылары, сондай-ақ ауылдық округ әкімдері қатысты.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша ауданның сәулет, құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің басшысы Берік Наурызбаев баяндама жасап, бағдарламаның орындалу барысы туралы мәлімет берді.

Бөлім басшысының айтуынша, «Таза Қазақстан» бағдарламасы аясында биылғы жылдың сәуір айынан қараша айына дейін аудан аумағындағы елді мекендерде санитарлық тазалық жұмыстарын жүргізу жоспары бекітілген. Жоспарға сәйкес, барлық елді мекендерде, кәсіпкерлік нысандарында және туристік орындарда сенбіліктер ұйымдастырылады. Биыл ауданда 7 мың түп көшет отырғызу көзделіп отыр. Ал Бесқарағай ауылында 10 мыңға жуық гүл көшеттерін отырғызу жоспарланған.

- Ауданның тазалығына биыл да ерекше көңіл бөлінеді. Экологиялық тұрғыдан таза орта – халықтың денсаулығы мен әл-ауқаты үшін маңызды факторлардың бірі,- деді бөлім басшысы.

Аудан басшысы Ділдар Қалиқанұлы «Таза Қазақстан» бағдарламасы аясында атқарылған жұмыстардың оң нәтиже беріп жатқанын атап өтіп, экологиялық тазалық мәселесінің маңыздылығына тоқталды. Сонымен қатар бұл бағыттағы жұмыстарды жүйелі түрде жалғастырып, қарқынын бәсеңдетпеуді тапсырды.

Аудан әкімі «Таза Қазақстан» бағдарламасының нәтижесі әрбір тұрғынның белсенді қатысуына байланысты екенін атап өтіп, барша аудан халқын сенбіліктерге белсенді қатысуға, өз ауыл-аймақтарының тазалығын сақтауға шақырып, тұрғындар арасында түсіндіру жұмыстарын да жүргізу қажеттігін айтты.

– Абаттандыру мен көгалдандыру жұмыстарына тек мемлекеттік органдар ғана емес, әрбір тұрғын атсалысуы тиіс, – деді Ділдар Қалиқанұлы.

Биыл Бесқарағай ауылында жаяу жүргіншілер жолдарын салу, ғимараттардың қасбеттерін жаңарту, сәулеттік келбетін жақсарту жұмыстары қолға алынбақ.

Жиын соңында аудан әкімінің орынбасары әр ауыл мен елді мекенде «Таза Қазақстан» бағдарламасын жүзеге асыру аясында жоспарланған іс-шаралардың - абаттандыру, көгалдандыру, тазалық жұмыстарының уақтылы орындалуын қамтамасыз ету, тұрғындарды экологиялық акцияларға тарту бойынша нақты тапсырмалар жүктеді.

Айта кетейік, аудан әкімі Ділдар Қалиқанұлы Бесқарағай ауылындағы бірқатар нысандарды аралап, санитарлық тазалық пен абаттандыру жұмыстарының барысымен өз көзімен көрген болатын. Ауылды аралау барысында аудан басшысы кейбір ғимараттардың сыртқы келбеті мен жай-күйінің талапқа сай емес екенін, орталық көшелерде сәулеттік бірізділіктің жоқтығын сынға алды. Осыған байланысты елді мекенді заман талабына сай көркейту және абаттандыру жұмыстарын жүйелі жүргізу жөнінде нақты тапсырмалар берді.

Ерболат РАХМЕТУЛИН

Бородулиха ауданындағы Төлеубай Аманов атындағы орта мектепте «Жас шекарашы» әскери- патриоттық сыныбы ашылды.

ЖАС ШЕКАРАШЫЛАР СЫНЫБЫ АШЫЛДЫ

Сыныптың ашылу салтанатына мектеп ұжымы мен оқушылар және ата-аналар қатысты. Ашылу рәсімінде сондай-ақ «Семей» шекара басқармасының бастығы полковник Елдос Бақтыбаев, «Семей» шекара басқармасының тәрбие, идеологиялық және кадрлық бөлімі бастығының орынбасары подполковник Алмас Далабаев, Абай облысы Бородулиха ауданы қорғаныс істері бөлімінің бастығы, полковник Галмат Даминов, Абай облысы Бородулиха ауданы қорғаныс бөлімі басшысының орынбасары майор Данияр Дүйсенов, Бородулиха аудандық мәслихатының төрайымы Сәуле Урашева, Абай облысы білім басқармасының «Дарын» орталығының әскери патриоттық бағытты дамыту бөлімінің басшысы Болат Құрманов, мектеп директоры Әсел Рескенова да болды.

Шара барысында «Жас шекарашы» сыныбының жетекшісі Куаныш Байболов алғыс хатпен марапатталды. «Семей» шекара басқармасының бастығы полковник Елдос Болатұлы мен Бородулиха аудандық мәслихатының төрайымы Сәуле Тұрсынқызы әскери-патриоттық тәрбиеге баса мән беріп отырған мектеп ұжымына алғысын білдірді.

Шара барысында әскери сынып қабылданған оқушылар ұстаздар мен оқушылар алдында ант қабылдады.

Мектеп басшысы өскелең ұрпақты отаншылдыққа тәрбиелейтін «Жас шекарашы» сыныбының ашылуымен ата-аналарды және сыныпқа қабылданған оқушыларды құттықтап, жас ұрпақтың бойында ұлттық рухты қалыптастырудың маңызын атап өтті. Сынып қабылданған оқушыларға әскери киім-кешек пен құрал-жабдықтар демеушілер тарапынан берілгенін атап өтіп, Петропавловка ауылының азаматтарына, «Юпитер» кәсіпорнының директоры Виктор Рейзвих пен «Василек» кәсіпорнының басшысы Евгений Жбратовқа алғысын жеткізді.

Ш. ДОСКЕЕВА

БОРОДУЛИХА

МАҢЫЗДЫ МӘСЕЛЕЛЕР ҚАРАЛДЫ

Бородулиха аудандық мәслихатының кезекті, қырық жетінші сессиясы өтті. Сессия жұмысына аудан әкімінің орынбасарлары, бөлім басшылары, құқық қорғау органдарының өкілдері және өзге де шақырылған тұлғалар қатысты. Отырыс онлайн форматта өтіп, аудан тұрғындары сессия жұмысын бақылауға мүмкіндік алды.

Сессия барысында аудан бюджетінің орындалуы, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жол инфрақұрылымы, төтенше жағдайлардың алдын алу, су тасқынының алдын алу бағытында атқарылып жатқан шаралар және басқа да мәселелер қаралып, атқарылған жұмыстар мен алдағы жоспарлар талқыланды.

Күн тәртібіндегі алғашқы мәселе – 2025 жылға арналған аудандық бюджеттің орындалуы жөнінде аудан әкімінің орынбасары Қайрат Сапаров баяндама жасап, негізгі көрсеткіштер мен қол жеткізілген нәтижелерге тоқталды.

Бородулиха ауданының 2025 жылға арналған жергілікті бюджетінің атқарылуы туралы облыстық ревизиялық комиссияның мүшесі Әсел Арынғазина есеп берді.

Жиында депутаттар ауылдық және кенттік округтердің 2025 жылға арналған бюджеттерінің орындалуы туралы есептерді бекітті. Аталған есептер бұған дейін мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысында қаралып, депутаттар тарапынан ұсыныстар енгізілген. Ұсыныстар бірауыздан қолдау тауып, тиісті шешімдер қабылданды.

Жиында, жалпы, әр округтің бюджетті орындау көрсеткіштері әртүрлі болғанымен, ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуына елеулі үлес қосқаны атап өтілді.

Көктемгі су тасқынының алдын алуға бағытталған жұмыстардың барысы туралы аудандық төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы Қайрат Төлеуғазин баяндады. Оның айтуынша, аудан бойынша су тасқыны қаупі бар 5 аумақта 54 тұрғын үй орналасқан, өткен жылдары Красный Яр, Переменовка және өзге де елді мекендерде су тасқыны тіркелген. 2026 жылғы дайындық аясында бөгеттер салу, су қоймаларын тазарту және профилактикалық жарылыс жұмыстары жүргізілген.

Келесі мәселе - ауданның жол инфрақұрылымы мен тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы саласында 2025 жылы атқарылған жұмыстар туралы тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің басшысы Әли Нұрқасымов есеп берді. Оның мәліметінше, аудан аумағындағы жолдардың жалпы ұзындығы 712 шақырымды құрайды. Оның 111 шақырымы – республикалық, 271 шақырымы – облыстық және 330 шақырымы – аудандық маңызы бар жолдар. Есепті кезеңде бірқатар жолдарға ресайклинг әдісімен орташа жөндеу жүргізіліп, елді мекендердің инфрақұрылымы жақсартылған. «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Песчанка және Зенковка ауылдарында көше жолдары жөнделген. Биыл Михайличенково ауылында жол жөндеу, Бородулиха ауылы мен Жезкент кентінде бірнеше көшені жаңғырту жоспарлануда. Сондай-ақ әлеуметтік осал топтарға арналған 22 тұрғын үй салу және спорт алаңдарын орнату көзделген.

Сессияның күн тәртібіне енгізілген барлық мәселелер қаралып, тиісті шешімдер қабылданды.

Ш. ДОСКЕЕВА

ЖАРМА

Жарма ауданында көп балалы аналарды марапаттауға арналған жиын өтті. Іс-шарада аналарға «Алтын алқа» және «Күміс алқа» марапаттары табыс етілді.

КӨП БАЛАЛЫ АНАЛАР МАРАПАТТАЛДЫ

Еркежан ҚАЙСА,
«Semeı tańy»

Кездесу барысында аудан басшысы қоғамның демографиялық дамуына үлес қосып жүрген аналарға құрмет көрсетті. Ел демографиясына, ұлт болашағына үлес қосып жүрген аналардың еңбегін бағалау мақсатында ұйымдастырылған игі шарада аудан әкімі Нұрлан Борсықбаев аналарды құттықтап, олардың еліміздің өсіп-өркендеуіне қосқан үлесін атап өтті. Әкім аналардың бала тәрбиесіндегі қажырлы еңбегіне ризашылығын білдіріп, олардың қоғамдағы орны ерекше екенін айтты.

– Жыл сайын көп балалы аналар мен балаларды қолдау мақсатында мемлекет тарапынан жан-жақты қамқорлық көрсетіліп келеді. «Отан отбасынан басталады» деген халқымыздың нақыл сөзі бар. Сіздер дүниеге ұрпақ әкеліп, саналы азамат етіп тәрбиелеп отырсыздар. Ұрпақ тәрбиесінде ананың рөлі қашанда ерекше. Өздеріңізге шынайы алғысымды білдіре отырып, дендеріңізге саулық, отбасыларыңызға баянды бақыт, таусылмас қуаныш пен жақсылық тілеймін. Мемлекеттік наградаларыңыз құтты болсын! – деді аудан әкімі.

Алтын алқа» және «Күміс алқа» марапаттарына ие болған аналар да өз кезегінде мемлекет тарапынан көрсетіліп жатқан қамқорлық пен құрметке ризашылықтарын жеткізіп, аналарға жасалып жатқан әлеуметтік қолдаулар үшін алғыстарын айтты.

Ізгі дәстүрге айналған бұл марапаттау рәсімі қоғамдағы аналардың рөлін арттырып қана қоймай, өскелең ұрпаққа отбасы мен ананың қадірін ұғындыруға бағытталған.

ТАБИҒИ СУ КӨЗДЕРІН САҚТАУ КЕРЕК

Абай облысы әкімінің орынбасары Думан Оспанов, Ертіс бассейндік инспекциясының басшысы Медет Жәдігерұлы, "Қазсушар" РМК Абай облыстық филиалының басшысы Жарқынбек Байсабыров Жарма ауданына жұмыс сапарымен барды.

Еркежан ҚАЙСА,
«Semeı tańy»

Жұмыс сапары аясында делегация Ортабұлақ ауылындағы Әулие бұлақтың қазіргі жағдайымен танысып, табиғи су көзін сақтау, оны қалпына келтіру және қорғау бағытында жүргізіліп жатқан жұмыстардың барысымен танысты. Мамандар бұлақ суының сапасы мен айналасының экологиялық ахуалына назар аударып, алдағы уақытта атқарылатын іс-шараларды талқылады.

Сапар барысында сонымен қатар Шар су қоймасының жай-күйі де тексерілді. Жұмыс тобы аудан басшысы Нұрлан Борсықбаев және Қазсушар" РМК Абай облыстық филиалының Жарма өндірістік учаскесінің басшысы Ш. М. Елчибаевпен бірге су қоймасының техникалық жағдайын, су деңгейі және оны тиімді пайдалану мәселелерін талқылап, жауапты мамандарға бірқатар тапсырмалар берді.

Іссапар барысында делегация өкілдері аудандағы су ресурстарын тиімді басқару, табиғи нысандарды қорғау және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бағытындағы жұмыстардың жүйелі жүргізіліп жатқанына көз жеткізді.

Айта кетсек, ел көлемінде өтіп жатқан "Мөлдір бұлақ" акциясы аясында Жарма ауданында да бұлақтардың көзін ашу және абаттандыру, табиғи су көздерінің маңайын тұрмыстық қалдықтардан тазарту шаралары ұйымдастырылуда.

ЖАҢАЛЫҚТАР ЖЕЛІСІ

БЕСҚАРАҒАЙ

ТУҒАН ЖЕРГЕ ТАҒЗЫМ

Бесқарағай ауданының Құрметті азаматы, меценат Балтабек Нұрғалиұлы туған жеріне арнайы келді. Кәсіп иесі ғана емес, ұлт руханияты мен мәдениетіне өлшеусіз үлес қосып жүрген тұлға өз сапарын ақын Нұрлыбек Баймұратұлының ескерткішіне тағзым етуден бастады. Бұл ескерткіш 2022 жылы дәл осы Балтабек Нұрғалиұлының тікелей мұрындық болуымен және игі бастамасымен бой көтерген болатын.

Сапар барысында меценат аудан басшылығымен кездесті. Кездесу барысында өңірдің даму барысы, жаңа жобалар мен әлеуметтік мәселелер талқыланды. Меценат туған ауылды қолдау мен жастар тәрбиесіне қатысты ойларымен бөлісті.

3 МЫҢ АҒАШ ӘКТЕЛДІ

Бесқарағай ауданында Мемлекет басшысының бастамасымен қолға алынған «Таза Қазақстан» бағдарламасы аясында ауқымды тазалық акциясы өтті. Оған 1000-ға жуық тұрғын, еріктілер мен мекеме қызметкерлері қатысып, елді мекендер, саябақтар, кәсіпкерлік нысандар мен қоғамдық орындар қоқыстан тазартылды.

Нәтижесінде 500 тоннаға жуық тұрмыстық қалдық шығарылып, 3000-ға жуық ағаш әктеліп, ретке келтірілді. Бұл шара ауданның экологиялық жағдайын жақсартып қана қоймай, тұрғындардың, әсіресе жастардың тазалық мәдениетін қалыптастыруға ықпал етті.

ЖАҢАСЕМЕЙ

«ЖАС ДАРЫН» БАЙҚАУЫНДА ТОП ЖАРДЫ

Шүлбі кентінің жас өнерпаздары тағы бір жарқын жетістікке қол жеткізді. Алматы қаласында өткен «Жас дарын» республикалық XX мерейтойлық өнер байқауында Жаңасемей ауданының намысын қорғаған талантты бишілер топ жарып, жүлделі орындарды иеленді.

Аталған байқауда Шүлбі кенті клубының «Милашки» би тобы «Мама» биімен бас жүлдені жеңіп алса, «Журавли» биімен I орынға ие болды. Сонымен қатар, «Star kids» би тобы «Гүлдер» биімен бас жүлдені қанжығаларына байлап, көрермендер мен қазылар алқасының жоғары бағасына ие болды.

ВОЛЕЙБОЛДАН АУДАНДЫҚ ЖАРЫС ӨТТІ

Жастар ресурстық орталығының ұйымдастыруымен қыздар мен әйелдер арасында волейболдан аудандық жарыс өтті.

Аталған спорттық додаға ауданның әр ауылдық округтерінен және білім беру ұйымдарынан құралған 12 команда қатысып, өзара бақ сынасты. Жарыс барысында қатысушылар тартысты ойын көрсетіп, жоғары дайындықтарын, командалық ауызбіршіліктерін және спортқа деген ерекше қызығушылықтарын айқын байқатты. Әр ойын жанкүйерлерге көтеріңкі көңіл күй сыйлап, шынайы спорттық бәсекеге толы болды. Жарыс қорытындысы бойынша Шақаман мектеп командасы I орынды иеленіп, жеңімпаз командаға ауыспалы кубок табысталды. Ал, Түрксіб мектеп командасына II орын бұйырды. III орынды Шақаман командасы өз қанжығаларына байлады. Жеңімпаздар мен жүлдегерлер арнайы дипломдармен және бағалы сыйлықтармен марапатталды.

КӨКПЕКТІ

ЖИ – МҰҒАЛІМНІҢ КӨМЕКШІСІ...

Шәріптоғай негізгі мектебінің базасында «ЖИ – мұғалімнің көмекшісі, ұлттық құндылықтар – оқушының азығы» атты аудандық семинар өтті.

Семинардың мақсаты білім беру үдерісінде жасанды интеллект мүмкіндіктерін тиімді пайдалану, педагог мәртебесі мен жұмыс сапасын арттыру және оқушы бойына ұлттық құндылықтарды сіңіру еді.

Аудандық семинар жоғары деңгейде ұйымдастырылып, өз мақсатына толықтай жетті деп айтуға болады. Педагогтер үшін тәжірибе алмасудың тиімді алаңы болған іс-шара барысында педагогтер жасанды интеллект мүмкіндіктерін білім беру үдерісіне тиімді кіріктіру жолдарын тәжірибе жүзінде көріп, өзара кәсіби пікір алмасты. Алдағы уақытта да осындай мазмұнды іс-шаралар жалғасын тауып, білім беру сапасын арттыруға оң ықпал етеді деген сенім мол.

«ЕРКІН ТЫНЫС АЛ!»

Көкпекті ауданында туберкулездің алдын алу айлығына орай дөңгелек үстел өтті. Іс-шара салауатты өмір салтын насихаттау аясында аудандық кітапханада ұйымдастырылды. Кездесу барысында мамандар аудандағы эпидемиологиялық жағдайды талқылап, алдын алу шаралары мен бірлескен жұмыстың маңыздылығын атап өтті. Өткен жылы 6 жағдай тіркелсе, биыл 1 жағдай анықталған.

Сырқаттанушылық көрсеткішінің төмендеуі, туберкулезден қайтыс болу жағдайларының тіркелмеуі, емдеуді үзген науқастардың болмауы, балалар мен жасөспірімдер арасында аурудың анықталмауы бұл бағытта оң динамика қалыптасқандығын айқындайды.

ҮРЖАР

МӘСЛИХАТТЫҢ КЕЗЕКТІ СЕССИЯСЫ

Үржар аудандық мәслихатының кезекті 34-сессиясы өтті. Сессияда ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуына қатысты бірқатар маңызды мәселелер қаралып, жауапты бөлім басшыларының есептері тыңдалды.

Отырыста 2025–2027 жылдарға арналған аудандық және ауылдық округтер бюджеттерінің атқарылуы мен оның орындалуына жүргізілген бақылау нәтижелері, даму бағдарламаларының іске асу барысы талқыланды. Сонымен қатар агроөнеркәсіптік кешендегі өндіріс тұрақтылығын қамтамасыз ету, өнім көлемін арттыру шаралары және Үржар аудандық полиция бөлімінің жергілікті полиция қызметінің атқарған жұмыстары қаралды.

МЕКТЕПТЕГІ АБАТТАНДЫРУ ЖҰМЫСЫ

«Адал азамат – біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында Науалы орта мектебінде көктемгі абаттандыру жұмыстары ұйымдастырылды.

Іс-шараға мектептің ұстаздары мен оқушылары белсене қатысты. Олар мектеп ауласын тазалап, қоқыстарды жинап, ағаш көшеттерін отырғызу жұмыстарын жүргізді. Сонымен қатар гүлзарлар ретке келтіріліп, аула көркейтілді.

Мұндай жұмыстар оқушылардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттырып қана қоймай, ұжымдық жұмыс істеу дағдыларын дамытады. Әр оқушы өз мектебінің көркеюіне үлес қосып, жауапкершілік пен еңбекқорлық қасиеттерін қалыптастырады.

МЕРЕЙТОЙ

Әр адамның өмірінде өшпестей із қалдыратын тәлімгері, ұстазы болады. Ұстаз ұғымы әсіресе біздің халық үшін қашанда қасиетті, қадірлі болған. Жақсы жанды жолықтырғанда «ұстаздың алдын көрген», «ұстазың кім?» деп жатады. Өйткені ұстаз білім ғана бермейді, ол адамның жан дүниесін терең түсініп, өмірдің қыр-сырын тануға әсер етеді.

ЖАҚСЫ АДАМ

Кез келген оқытушы ұстаз бола алмайды. Бойына тектілік дарыған ізгілік пен еңбекті ұштастырған адам ғана нағыз тәлімгер, шын ұстаз атанады. Мамандығына адал ұстаз шәкіртінің бойына біліммен қатар өнерді, әдеп пен мәдениетті сіңіріп, жақсы әдетке баулиды. Осындай ұстаздардың бірі – Сәрсекеева Рымгүл Сапақызы. Сапа отағасы мен Ырысжан ананың өнегелі өмірі ауылдастардың бірнеше буынына үлгі-өнеге болған. 50-жылдардың ортасында мектепті алтын медальмен тамамдаған Медеу Сәрсекеев елге танымал жазушы атанды. «Алдыңғы арба қалай жүрсе, соңғысы да солай бұрылады» демекші, Рымгүл Сапақызы ардақты ағасының тәрбиесі мен тәлімін алды.

Бүгінде 80-нің сеңгіріне шыққан Рымгүл Сапақызы жарты ғасырға жуық ғұмырын еліміздің білім саласына арнады. Оқытудың барлық сатыларынан өткен тәжірибелі мұғалім, әдіскер басшылық қызметтерді абыроймен атқарып, шәкірттерінің , әріптестерінің құрметіне бөленді. Еңбек жолын Абыралы ауылындағы мектепте мұғалім болып бастап, кейін Семей қаласындағы №17 мектеп-интернатта және №16 орта мектепте оқу ісінің меңгерушісі, Павлодар облыстық білім басқармасында нұсқаушы қызметтерін атқарды.

90-шы жылдары, еліміз егемендік алған уақытта қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде барлық деңгейде оқыту ісі қолға алынды. Осы тұста Рымгүл Сапақызы Семей мемлекеттік педагогикалық институтында алғаш ашылған «Қазақ тілі практикалық курсы» кафедрасының меңгерушісі болып тағайындалды. Жаңа кафедраның жұмысын жандандырып, жас мамандарды ғылыми-тәжірибелік тұрғыдан жетілдіру үшін тынымсыз еңбек етті. Жүзінен де, сөзінен де жылылық есіп тұратын апайымыздың алдында отырған әрбір шәкірті оны өмір бойы ризашылықпен еске алары сөзсіз.

Сол жылдары институтта Моңғолиядан келген қазақ диаспорасы өкілдерімен қатар түркиялық азаматтар да оқыды. Кейін сол жастар арнайы келіп, қазақ тілін жақсы меңгергендерінің арқасында аударма ісін табысты жүргізіп жатқандарын айтып, Рымгүл апайға ризашылықтарын білдіріп кеткені бар.

Ұстазымыздың шеберлігі - жылдар бойғы табанды еңбегі мен мол тәжірибесінің жемісі. 2000 жылы «Қайнар» университетінің филиалында «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының ашылуына ұйытқы болып, сол оқу орнында кафедраның негізін қалады. «Қазақ тілін үйренушілерге көмек» (1994 жыл) , «Біз қазақ тілін үйренеміз» (1993 жыл), «Нормативті қазақ тілі» (2011 жыл), тағы басқа оқу-әдістемелік құралдары жарық көрді.

Университет доценті академиялық атағын алды. «Еңбектегі ерлігі үшін» медалін иеленді. Марапаттары – өз алдына бір төбе. Дегенмен шәкірттің риясыз көңілінен шыққан ризашылық сезімі кез келген марапаттан биік.

Кәсіби біліктілігімен қатар, көркем мінезімен, сымбатты болмысымен қандай ортада болмасын ерекше әсер қалдыратын апайымыздың әлі де сыны кетпеген, әлі де тік қалпында. Бұл енді табиғи жаратылысы.

Қазіргі таңда Рымгүл Сапақызы Алматы қаласында, балалары мен немере-шөберелерінің ортасында. 80-нің сеңгіріне шыққан аяулы апайымызға мерекеңіз ұзағынан болсын, әр таңыңыз арайлап атып, әр күніңіз шаттыққа толы болсын дейміз. Тамырын тереңге жайған мәуелі бәйтеректей айналаңызға жылылық таратып, марқайып жүре беріңіз!

Бірге өткізген жылдарды әрдайым құрметпен еске аламыз, ұмытпаймыз!

Алма МҰҚАЙҚЫЗЫ

КІТАП СӨРЕСІ

ЖАҢА ТУЫНДЫНЫҢ ТҰСАУЫ КЕСІЛДІ

Семей қаласындағы Абай атындағы облыстық әмбебап кітапханада танымал ғалым, ветеринария ғылымдарының докторы, Семей қаласының Құрметті азаматы Зейнолла Тоқаевтың «Қазақстанның солтүстік-шығыс аймағындағы сайлау: Жеті жарғыдан бүгінгі күнге дейін» атты кітабының тұсаукесері өтті.

Гүлім ЗАМАНБЕККЫЗЫ,
«Semeı tańy»

Тұсаукесер рәсіміне зиялы қауым өкілдері, жоғары оқу орындарының басшылары мен оқытушылары, студенттер мен мәдениет саласы қызметкерлері қатысты.

Жаңа кітапқа қазақ қоғамындағы саяси жүйенің қалыптасу жолдары жан-жақты сараланған құнды зерттеу еңбектері енген. Автор сонымен қатар бұл кітабында дәстүрлі құқықтық жүйеден бастап бүгінгі заманауи сайлау үдерістеріне дейінгі тарихи сабақтастықты ғылыми тұрғыда зерделеген.

Кітап таныстырылымы барысында сөз алған Абай облысының мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының басшысы Жанжігіт Омархан облыс әкімі Берік Уәлидің құттықтауын жеткізді. Басқарма басшысы құттықтау сөзінде жаңа туындының ғылыми қауымдастық үшін ғана емес, жалпы қоғам үшін де маңызы зор екенін атап өтті.

Іс-шараға арнайы келген ғалымның әріптестері мен шәкірттері де кеш иесіне жылы лебіздерін жеткізді. Зиялы қауым өкілдері Зейнолла Тоқаевтың ғылымның дамуына қосқан үлесіне жоғары баға беріп, жаңа кітаптың ел игілігіне қызмет ететініне сенім білдірді.

Автордың өзі де зерттеу еңбегінің мазмұны, жазылу барысы жайлы әңгімелеп, оқырмандармен ой бөлісті.

ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

АЛПЫС ЖЫЛДАН КЕЙІН...

Дана халқымыздың ғасырлардан-ғасырларға жалғасып, ұмытылмай келе жатқан ұлттық ойындарының бірі – бестас ойыны. Кез келген адамның қызығушылығын оятып, елітіп әкететін, көңіл сергітетін бұл ойын арнайы құралды қажет етпейді.

Балалардың алақанына сыятын бес жұмыр таспен болмаса кішілеу бес асықпен ойналатын бұл ұлттық ойын, ғалымдардың зерттеуіне қарағанда, еңбек құралдары ағаш, тас, сүйек болған сонау көне замандарда пайда болған. Ептілік пен жылдамдықты талап ететін бестас ойыны жас талғамайды, аса қызықты әрі тартымды болғандықтан, кішкентай балалардан бастап қарияларға дейін ойнай береді.

Жуырда осы бестас ұлттық ойыны, оның жас ұрпақ тәрбиесіндегі маңызы туралы тағылымды бір әңгіменің куәсі болдық. Бұл әңгіме ауылымызға танымал кәсіпкерлердің бірі Ырыс Қойбағарованың құда-құдағилары, дос-жарандары бас қосқан берекелі дастарқаны басында өрбіген еді. Өткен өмір елестері, жастық шақтың қызықтары туралы әңгіме қозғалғанда Ақсуат ауданының Құрметті азаматы, танымал кәсіпкер Рысгүл Ербаева мен кезінде «Қазақтелекомда», аудандық ауруханада көп жыл жемісті еңбек еткен Беннер Екатерина (Катя) Яковлевна екеуі көпшілікті аузына қаратты. Рысгүл мен Екатерина - елге сыйлы еңбек ардагерлері, өнелелі ұрпақ өсіріп, немере-шөбере сүйген бақытты жандар. Екеуі балалықтың тәтті шақтарын бірге өткізген, бірге өскен құрбылар екен. Рысгүл әпке Екатерина екеуі бестас ойынын қалай үйреніп, қалай ойнағанын жырдай ғып айтып берді. Бұл ойынның қарым-қабілеттерін дамытып, жылдам шешім қабылдауға, батыл әрекет етуге баулығанын айтты.

- Ол кезде біз мектепте оқитынбыз. Одан бері алпыс жыл уақыт өтті. Катя өте жылдам қимылдайтын, әрі қолы ұзын, тым епті болатын. Сондықтан болар, бестас ойынында Катя мені де, басқаларды да жеңіп кететін,- деп қонақтарды ду күлдірді Рысгүл әпке.

- Сол бестас ойынын дәл қазір тағы бір рет ойнап көрсетіңдерші, қызық болсын,- деді құдалардың бірі.

Әне-міне дегенше дастарқанның бір шетін жинап жіберіп қос құрбы бестас ойынын бастап кетті. Ойын ережелерін де ұмытпапты.

Бұл берекелі дастарқанның құнарлы дәміне лайық тағылымдық мәнін де арттырған өте әсерлі басқосу болды.

Х.СӘТИЕВ,
Ақсуат ауданы

АСЫҚ – ТӘРБИЕ ҚҰРАЛЫ

Қазақ халқының сан ғасырлық тарихында ұлттық ойындардың алар орны ерекше. Баланың физиологиялық тұрғыдан жетілуіне ғана емес, оның шапшаң, епті, алғыр болып қалыптасуына ықпал ететін ойындар - халқымыздың асыл мұрасы. Сол ұлттық құндылықтарымыздың бірі де бірегейі – асық ату ойыны.

Бүгінде асық ату ойыны қайта жаңғырып, жас ұрпақ арасында кеңінен насихатталып келеді. Осы игі жолда аянбай еңбек етіп жүрген азаматтардың бірі – білікті жаттықтырушы Айбек Тлеуберген. Айбек Сәрсенғалиұлы 1994 жылы Аягөз қаласында дүниеге келген. Сондағы Шоқан Уәлиханов атындағы №6 орта мектепте білім алды. Бала күнінен спортқа жақын болып өскен Айбек Семей қаласындағы М.О.Әуезов атындағы педагогикалық колледжде «Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі» мамандығын меңгеріп, Шымкент университетінде жоғары білім алды.

Еңбек жолын туған жеріндегі Қалалық қазақ мектеп-лицейінде бастаған жас маман ұлттық спортты насихаттауды алдына мақсат етіп қойып, осы бағытта жүйелі жұмыс жүргізді. Айбек асық ату спортын ауданда алғашқылардың бірі болып кәсіби деңгейге көтеріп, оның дамуына тың серпін берді. Оның белсенді атсалысуымен түрлі жарыстар мен турнирлер тұрақты түрде ұйымдастырылып, балалар арасында қарапайым аула ойыны болып келген асық ату танымалдыққа ие болды.

Жаттықтырушының еңбегі нәтижесіз емес. Ол ойыншы ретінде өзі де бірқатар жетістіктерге жетіп, шәкірттеріне үлгі көрсетуде. Өткен жылы облыс әкімінің жүлдесіне арналған ауыл спорты ойындарында I орынды иеленіп, аудан намысын абыроймен қорғады. Ал ұлттық спорт түрлерінен өткен облыстық жарыста асық атудан командалық сайыста I орынға қол жеткізсе, Ақсуат ауданында ұйымдастырылған облыстық ашық турнирде жүлделі III орынды қанжығасына байлады. Ұлттық спортты дамытуға қосқан үлесі үшін көптеген алғыс хаттар мен дипломдармен марапатталуы – оның еңбегіне берілген лайықты баға.

Алайда ұстаздың басты жетістігі, мақтанышы – шәкірттерінің жеңісі. Оның шәкірттері Бексұлтан Тлеккан, Шыңғыс Құрман, Мәди Серікқали асық атудан облыстық жарыста командалық II орынға ие болса, Дәулет Қазбек

пен Медеухан Мейіржан жасөспірімдер арасындағы Қазақстан чемпионатының іріктеу кезеңінде жеңімпаз атанып, республикалық чемпионатта бақ сынайды. Бұл жетістіктер – жаттықтырушы еңбегі мен шәкірттердің табандылығының жемісі.

Айбек Сәрсенғалиұлы ұлттық ойындарды тәрбиенің қайнар көзі деп біледі. Ұлттық ойынның тарихымен таныстырып, мән-маңызын жете түсіндіретін білікті маман балалардың денсаулығын нығайтып қана қоймай, олардың бойында ата-баба дәстүріне деген құрмет сезімін қалыптастыруды мақсат етеді. Оның пікірінше, асық ату – мергендік пен дәлдік, сабырлылық пен төзімділік, ептілік пен шапшаңдық сияқты қасиеттерді жетілдіруге септігін тигізетін ойын түрі.

Қазіргі таңда балалар арасында ұлттық спортқа деген қызығушылықтың артып келе жатқаны қуантады. Бұл ретте Айбек Сәрсенғалиұлы сынды ұлтқа жанашыр жандардың еңбегі ерекше. Осындай азаматтардың арқасында қазақтың төл ойындары жаңғырып, мәңгілік мұра ретінде ұрпақтан-ұрпаққа жалғаса бермек.

Н.САБЫРХАНОВА,
бастауыш сынып мұғалімі

ЖОҒАРЫ БІЛІМ

Семей қаласындағы Шәкәрім университетінде академиялық ұтқырлық бағдарламасы аясында білім алып жатқан шетелдік студенттердің қатары жыл сайын артып келеді. Солардың бірі – Түркия елінің Recep Tayyip Erdoğan университетінен келген Айсенур Байдан. Қазіргі таңда ол «Экономика және менеджмент» білім беру бағдарламасы бойынша білім алып жатыр.

АКАДЕМИЯЛЫҚ ҰТҚЫРЛЫҚ – ЖАҢА МҮМКІНДІКТЕР БАСТАУЫ

Айсенур – білімге құштар әрі белсенді жастардың бірі. Ол экономикалық бағыттағы пәндерге ерекше қызығушылық танытып, терең меңгеруге тырысуда. Айсенурдың ізденімпаздығы мен білімге деген ынтасы оқытушылар тарапынан да жоғары бағалануда.

Шет елден келген студент үшін жаңа ортаға бейімделу оңай емес екені белгілі. Дегенмен Айсенур бұл сынақты сәтті еңсеріп келеді. Жергілікті студенттермен жақын араласу үшін сабақтан тыс уақытта қазақ тілін үйреніп жүр. Тілді ғана емес, қазақ халқының дәстүрі мен мәдениетін де меңгеруде.

Әр түрлі студенттік жобалар мен кездесулерге жиі қатысатын талапты жас өз елінің мәдениетін де таныстыруда, ол екі халық арасындағы достықты нығайтуға үлес қосуды өзіне парыз санайды.

Шетелдік студенттің табандылығы өзге жастарға шабыт береді. Айсенур Байданның жетістіктері академиялық ұтқырлық бағдарламасының білім мен тәжірибе алмасудағы тиімділігін айқындай түседі.

Шәкәрім университеті алдағы уақытта да шетелдік студенттермен байланысты нығайтып, білім беру кеңістігінде халықаралық әріптестікті дамытуды басты бағыттарының бірі ретінде жалғастыра бермек.

Ж.АБЫЛКАСИМОВА,
PhD, қауымдастырылған профессор,
«Экономика және менеджмент» ББ менеджері,
Шәкәрім университеті

ҚАРУЛЫ КҮШТЕР

МЕМЛЕКЕТТІК КҮЗЕТ ҚЫЗМЕТІНЕ ІРІКТЕУ АЯҚТАЛДЫ

Абай облысында Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінде мерзімді қызмет өткеруге үміткерлерді іріктеу кезеңі аяқталды. Қатаң конкурстық іріктеу нәтижесінде 9 әскерге шақырылушы іріктеліп алынды.

40 күннен астам уақытқа созылған іріктеу кезеңінде үміткерлер кешенді тексеруден өтті. Әскерге шақырылушылар медициналық комиссиядан, психологиялық тестілеуден, сондай-ақ арнайы тексеруден өтті. Физикалық параметрлерге ерекше назар аударылды: негізгі талаптардың бірі - сарбаздың бойы 180 сантиметрден төмен болмауы тиіс.

Салтанатты шығарып салу рәсімінде болашақ сарбаздардың дайындық деңгейі мен қызметке деген жауапкершілігіне жоғары баға берілді. Олардың әрқайсысына Абай облысының эмблемасы бейнеленген арнайы футболкалар табысталды.

Мемлекеттік күзет қызметі – жеке құрамға жоғары талап қоятын беделді құрылымдардың бірі. Іріктеуден өткен сарбаздар мемлекеттің бірінші тұлғалары мен стратегиялық маңызды объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, өңірдің атынан өкілдік ететін болады.

Абай өңірлік гарнизонының баспасөз қызметі

ҚАУІПСІЗДІК

ӨРТКЕ ҚАРСЫ ДАЙЫНДЫҚ КҮШЕЙТІЛДІ

Өңірде өрт қаупі жоғары кезеңнің мерзімі белгіленіп, жедел әрекет етуге қажетті күштер мен құралдар дайындалды. Негізгі қауіп жаздың ыстық айларына сәйкес келеді.

Абай облысында өрт қаупі жоғары маусым 6 сәуірде басталып, 15 қазанға дейін жалғасады. Синоптиктердің болжамына сәйкес, табиғи өрттердің туындау ықтималдығы ең жоғары кезең жаз айларына тиесілі. Бұл уақытта өрт қаупінің 4–5 сыныптары белгіленеді. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметі алаңында Абай облысы Төтенше жағдайлар департаментінің мемлекеттік өрт бақылау басқармасының бастығы Бауыржан Аринов мәлімдеді.

Оның айтуынша, өңір аумағының шамамен 4–5 пайызын орман алқаптары алып жатыр. Негізгі орман қорлары Бесқарағай және Бородулиха аудандарындағы таспалы қарағайлы ормандарда, сондай-ақ «Семей ормандары» мемлекеттік орман табиғи резерваты аумағында орналасқан.

Алдыңғы жылдардың талдауы табиғи өрттердің негізгі себептері табиғи факторлар екенін көрсетеді. Олардың қатарында найзағай, ауа температурасының жоғары болуы және құрғақшылық бар.

– Ықтимал өрттерге жедел әрекет ету үшін 28 техника, 3 ұшқышсыз ұшу аппараты және 154 қызметкер дайындалды. Рейдтік жұмыстарды жүргізу үшін 38 мобильді топ құрылды. Сонымен қатар әуеден бақылау ұйымдастырылып, әуежай аумағында Ми-8 тікұшағы орналастырылған. Ауылдық жерлерде өрт сөндіру бекеттері жұмыс істейді, – деді Бауыржан Аринов.

Сондай-ақ спикер командалық-штабтық автокөлік сатып алынғанын атап өтті. Бұл техника кез келген жағдайда тұрақты байланысты қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

– Барлық бөлімше заманауи байланыс құралдарымен қамтамасыз етілген. Радиоқабылдағыштар, ретрансляторлар, спутниктік байланыс құралдары бар. Қай жерде болмасын байланыс үздіксіз жұмыс істейді, – деді басқарма бастығы.

Өңірлік коммуникациялар қызметі

КӘСІПКЕРЛІК

ШАШ АЛУ ДА ӨНЕР

Самат Ахтанов 1977 жылы Жарма ауданына қарасты Қызылағаш ауылында дүниеге келген. Мамандығы – шаштараз. Бала кезінен-ақ шаштараз ісіне ерекше қызығушылық танытқан оның осы кәсіпке бейімділігі ерте байқалған.

Гүлім ЗАМАНБЕККЫЗЫ,
«Semeı tańy»

Уақыт өте келе өз қызығушылығын өмірлік мамандығына айналдырады. Өз мамандығын шын сүйген жанның жетістікке жететіні анық. Бүгінде Қалбатау ауылында тұратын Самат Оралұлы көпшілікке өз ісінің нағыз шебері ретінде танымал. Ол - шаштараз саласында 20 жылдан астам уақыт бойы үздіксіз еңбек етіп, мол тәжірибе жинақтаған білікті маман. Осы жылдар ішінде түрлі сән үлгілерін жетік меңгеріп, заман талабына сай сапалы қызмет көрсетіп келеді.

Бұл мамандық шығармашылықты, тұрақты дамуды қажет етеді. Сонымен қатар адаммен тіл табысып, қарым-қатынасты орната білу керек. Кейіпкеріміздің ерекшелігі тек шаш қиюмен шектелмей, әр келушіге ерекше көңіл бөліп, олардың талғамынан шыға білуінде. Яғни клиенттердің көңілінен шығу үшін үнемі ізденіп, өзін жетілдіріп отырады. Жауапкершілігі мен ұқыптылығы оның шеберлігін айқындай түседі. Сондықтан да ол жергілікті тұрғындардың сеніміне ие болып, алғысына бөленіп келеді.

Қарапайым еңбек адамының табандылығы мен өз ісіне деген адалдығы құрметке лайық.

ХАБАРЛАНДЫРУ

КӨПШІЛІК ТЫҢДАУЛАР ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ

Абай облысы тұрғындарының назарына!

Абай облысы мәслихатының экономика, қаржы, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және құрылыс мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы көпшілік тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Іс-шара Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 13-бабына, «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 17–18-баптарына және 105-бабы 3-тармағының төртінші бөлігіне сәйкес өткізіледі.

Күн тәртібі: Абай облысының коммуналдық меншігіндегі объектілерді жекешелендіру мәселесін талқылау.

Тыңдаудың мақсаты: жекешелендіру процесінің ашықтығын қамтамасыз ету, жергілікті қоғамдастықтың пікірін ескеру және мемлекеттік мүлік объектілерін бәсекелес ортаға берудің экономикалық орындылығын талқылау.

Өтетін күні мен уақыты: 2026 жылғы 18 мамыр, сағат 16:00.

Өтетін орны: Абай облысы, Семей қаласы, Шоқан Уәлиханов көшесі, 150/1 (М.О.Әуезов атындағы педагогикалық колледж ғимараты).

Материалдармен танысу: Жекешелендіруге ұсынылатын объектілердің тізбесімен және оларды иеліктен шығарудың негіздемесімен Абай облысы мәслихатының ресми интернет-ресурсында, сондай-ақ электрондық пошта арқылы танысуға болады: abai.oblmaslihat@yandex.kz.

Ұсыныстар мен ескертулерді қабылдау: Мүдделі тұлғалар (облыс тұрғындары, қоғамдық бірлестіктердің өкілдері, сарапшылар) өз ұсыныстары мен ескертулерін жазбаша немесе электрондық түрде 2026 жылғы 13 мамырға дейін келесі мекенжай бойынша жолдай алады:

Пошталық мекенжайы: 071400, Абай облысы, Семей қаласы, Қ. Мұхамедханов көшесі, 8 үй, «Абай облысы мәслихатының аппараты» ММ, 206-кабинет.

E-mail: abai.oblmaslihat@yandex.kz.

Қатысу және тіркелу:

Қоғамдық тыңдауларға жергілікті қоғамдастық мүшелері мен бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері шақырылады. Қатысушыларды тіркеу іс-шара басталғанға дейін 30 минут бұрын жеке басын куәландыратын құжат болған жағдайда жүргізіледі.

Байланыс деректері:

Анықтама үшін телефон: +7 777 748 8430 (Aitu, WhatsApp) – Ерхат Сарманұлы.

Абай облысы мәслихатының экономика, қаржы, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және құрылыс мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы

ІШКІ АУДИТ

ӘКІМШІЛІК ПРАКТИКА ОҢ НӘТИЖЕ КӨРСЕТУДЕ

Жалпы құқық қолдану практикасын қалыптастыру мақсатында Абай облысы бойынша ішкі мемлекеттік аудит департаменті әкімшілік практиканың апта сайынғы мониторингін тұрақты негізде жүргізіп келеді. Басым бағыттардың бірі – қаржылық бұзушылықтар бойынша мен бюджет кірісіне салынған әкімшілік айыппұлдарды өндіріп алу.

2026 жылдың I тоқсанында Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі (ҚР ӘҚБтК) нормаларын қолдануда оң серпін байқалады. Осы кезеңде жалпы сомасы 8 585 125 теңгеге 65 іс қозғалып, айыппұлдарды өндіріп алу деңгейі 100 пайызды құрады.

Департамент әкімшілік практикаға тексерулер мен мониторингті дербес жүргізуді, сондай-ақ бюджет кірісіне әкімшілік айыппұлдарды өндіріп алу жөніндегі шараларды күшейтуді жалғастыруда. Жұмыстың тиімділігі мен нәтижелілігін арттыру мақсатында ҚР ӘҚБтК-ның нормаларын және оған енгізілген түзетулерді неғұрлым тереңірек зерделеуге бағытталған техникалық оқулар тұрақты негізде өткізілуде.

Бұл шаралар мемлекеттік бақылау органдарының жауапкершілігі мен кәсіпкерліктің жоғары деңгейін көрсете отырып, республикада құқықтық тәртіпті нығайтуға және қаржылық тәртіпті күшейтуге ықпал етеді.

Е.ЖЕДЕЛҒАЗИН,
Абай облысы бойынша ішкі мемлекеттік аудит департаментінің қызметті қамтамасыз ету бөлімінің басшысы

ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП

АРЫСТАНДАРҒА ТАС ЛАҚТЫРҒАНДАР ЖАУАПҚА ТАРТЫЛМАҚ

Семейде Биологиялық орталықта арыстандарға тас лақтырғандар ісі сотқа жолданды.

Семей қаласындағы Балалар биологиялық орталығында болған келеңсіз оқиғаға қатысты күдіктілер анықталды.

Облыстық полиция департаментінің мәліметінше, арыстандардың торына тас лақтырып, олардың назарын аудармақ болған 36 және 29 жастағы екі ер адам ұсталып, полиция бөліміне жеткізілген.

Тәртіп сақшылары жүргізген жедел-іздестіру шараларының нәтижесінде олардың әрекетіне құқықтық баға беріліп, материалдар сот қарауына жолданды.

Белгілі болғандай, құқық бұзушылар «назар аудартуды» көздегенімен, бұл әрекеттері қоғамның наразылығын туғызды.

Полиция өкілдері мұндай заңға қайшы әрекеттердің жолы кесілетінін атап өтті. Қазақстан заңнамасына сәйкес, жануарларға қатыгездік көрсету үшін әкімшілік те, қылмыстық та жауапкершілік қарастырылған. Егер әрекет ауыр салдарға әкелмесе, айыппұл немесе ескерту беріледі. Ал жануардың өліміне не ауыр жарақат алуына себеп болған, ерекше қатыгездікпен жасалған немесе көпшілік алдында орын алған жағдайда қылмыстық жауапкершілікке тартылады.

Оқиға бойынша соңғы шешімді сот шығарады.

Өз тілшіміз

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

21.04.2026 ж. бастап 05.05.2026 ж. дейін ҚО мен ТРЖ ҰДБ сайтында https://ndbecology.gov.kz/ «Абай облысының Аягөз ауданында орналасқан «Қызыл-Тас» қаптамалы габбро кен орнын жою жоспары» бойынша қоғамдық талқылаулар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізіледі.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «Granite-industries» ЖШС. БСН: 180140024500. Мекенжайы: Алматы облысы, Қонаев қ., Железнодорожная к-сі, 44. Тел. 87751751080, e-mail: Graniteindustries@mail.ru.

Әзірлеуші: «Курмангалиев Руфат Амантаевич» ЖК, БСН: 110440009773. Мекенжайы: Жетісу облысы, Талдықорған қ., Қаратал ш.а., 6А ү., жертөле қабаты. Тел. 87012775623, email: rufat.taldyk@mail.ru.

Қосымша ақпарат алуға болатын байланыстар мен электрондық мекенжай: тел. +77075919301, e-mail: rufat.taldyk@mail.ru.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР

«ScanMet Industry Ltd» ЖК кезегі жобалар бойынша ашық жиналыстар түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізеді:

1. «2026 жылғы 05.02. №4057-EL лицензиясы бойынша Абай облысындағы М-44-113-(10d-5a-12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22) блоктар алаңындағы қатты пайдалы қазбаларды барлау» жобасына ықтимал әсерлер туралы есеп.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу орны, күні және басталу уақыты: Абай облысы, Жарма ауданы, Үшбиік ауылдық округі, Үшбиік ауылы, әкімдік ғимаратында, 2026 жылғы 21 мамыр сағат 10:00-де.

2. «2026 жылғы 05.02. №4057-EL лицензиясы бойынша Абай облысындағы М-44-113-(10d-5a-12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22) квадрат блоктарында біртекті пайдалы қазбаларды БАРЛАУ ЖОСПАРЫНА әсер етуге экологиялық рұқсат алу» бойынша материалдар.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу орны, күні және басталу уақыты: Абай облысы, Жарма ауданы, Үшбиік ауылдық округі, Үшбиік ауылы, әкімдік ғимаратында, 2026 жылғы 21 мамыр сағат 12:00-де.

Объектінің орналасқан жерінің координаттары: 48°47′00″ С 80°10′00″ Ш; 48°47′00″ С 80°11′00″ Ш; 48°48′00″ С 80°11′00″ Ш; 48°48′00″ С 80°14′00″ Ш; 48°47′00″ С 80°14′00″ Ш; 48°47′00″ С 80°15′00″ Ш; 48°46′00″ С 80°15′00″ Ш; 48°46′00″ С 80°12′00″ Ш; 48°45′00″ С 80°12′00″ Ш; 48°45′00″ С 80°11′00″ Ш; 48°46′00″ С 80°11′00″ Ш; 48°46′00″ С 80°10′00″ Ш.

Әсер ету аумағының орналасқан жерінің координаттары: 48°28’2.69»С, 80°34’29.54»Ш.

3. «2026 жылғы 05.02. №4056-EL лицензиясы бойынша Абай облысындағы М-44-103-(10d-5v-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8), М-44-103-(10d-5a-23) блоктар алаңындағы қатты пайдалы қазбаларды барлау» жобасына ықтимал әсерлер туралы есеп.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу орны, күні және басталу уақыты: Абай облысы, Жарма ауданы, Жарық ауылдық округі, Малай ауылы, мектеп ғимаратында, 2026 жылғы 21 мамыр сағат 15:00-де.

4. «2026 жылғы 05.02. №4056-EL лицензиясы бойынша Абай облысындағы М-44-103-(10d-5v-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8), М-44-103-(10d-5a-23) блоктар алаңындағы қатты пайдалы қазбаларды барлау» жобасына әсер етуге экологиялық рұқсат алу бойынша материалдар.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу орны, күні және басталу уақыты: Абай облысы, Жарма ауданы, Жарық ауылдық округі, Малай ауылы, мектеп ғимаратында, 2026 жылғы 21 мамыр сағат 17:00-де.

Объектінің орналасқан жерінің координаттары: 49°05′00″ С 81°10′00″ Ш; 49°05′00″ С 81°12′00″ Ш; 49°06′00″ С 81°12′00″ Ш; 49°06′00″ С 81°13′00″ Ш; 49°05′00″ С 81°13′00″ Ш; 49°05′00″ С 81°15′00″ Ш; 49°04′00″ С 81°15′00″ Ш; 49°04′00″ С 81°13′00″ Ш; 49°03′00″ С 81°13′00″ Ш; 49°03′00″ С 81°10′00″ Ш.

Әсер ету аумағының орналасқан жерінің координаттары: 49°1’9.16»С, 81°21’38.65»Ш.

Қатысушыларды тіркеу жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүргізіледі.

Сондай-ақ қоғамдық тыңдаулар Zoom платформасында бейнеконференцбайланыс арқылы онлайн режимде өткізіледі. Zoom сілтемесі https://ndbecology.gov.kz/ платформасында орналастырылған:

https://us06web.zoom.us/j/8545882756?pwd=Ykwl5qZ10BfsFcPKvbPpOJR3mUmbOH.1&omn=81653036473

Конференция идентификаторы: 854 588 2756

Қол жеткізу коды: Gr93D4

Жоспарланып отырған қызметтің бастамашысы: «ScanMet Industry Ltd» ЖК, заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Астана қ., Есіл ауданы, Мәңгілік Ел даңғылы, 30 ғимарат, 1b, тел.: +7 778 777 3228. Директоры - Шайжанова С.Е.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: «NAZ» ЖК, Ақмола облысы, Көкшетау қ., Орталық шағынауданы, 50а/153, тел.: 87017503822.

Жоба құжаттамасы https://ndbecology.gov.kz/ платформасында және ЖАО сайтында https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat/documents/1?lang=ru орналастырылған.

Жоспарланып отырған қызмет туралы ақпарат алуға және құжаттардың көшірмесімен танысуға болатын байланыс деректері: orazalinova@list.ru, +77017503822.

Мүдделі жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстары мына мекенжай бойынша қабылданады: Абай облысы, Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30. Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы, эл. мекенжайы: prirodnyye_resursy_obl.abay@mail.ru,

8 (7222) 35-44-32.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

Филиал «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы «акционерлік қоғамы» вокзал шаруашылығын жаңғырту дирекциясы «Ақтоғай кенті, А.Н.Молдағұлова көшесі, 33, Аягөз ауданы, Абай облысы мекенжайы бойынша орналасқан Ақтоғай станциясының теміржол вокзалын реконструкциялау» жұмыс жобасына ҚОҚ бөлімін жария талқылау түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізеді.

Жобалық құжаттама пакетімен сайтта танысуға болады https://ndbecology.gov.kz/ және «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» сайтына https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru.

Жария талқылаулар 27.04.2026 ж. бастап 04.05.2026 ж. дейін қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі сайтында өтеді.

Барлық ескертулер мен ұсыныстар осы күндері сайтта қабылданады Ұлттық деректер банкі қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы. Осы мерзім өткеннен кейін ескертулер мен ұсыныстар қабылданбайды.

Бастамашы - «Қазақстан темір жолы «ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының «вокзал шаруашылығын жаңғырту дирекциясы» филиалы, БСН 250441010403, ҚР, Астана қ., Дінмұхаммед Қонаев к-сі, 6, тел.: 8 (7172) 60 30 30.

Әзірлеуші - «ТехСтройПроект» ЖШС, БСН: 080940015331, ҚР, Абай облысы, Семей қ.ә., Семей қ., Абай Құнанбаев көшесі, 115/1, КВ 1 кеңсе, тел 8(777)2305117, эл. мекенжайы: ewg_2@mail.ru.

Жария тыңдау өткізу кезінде көзделіп отырған қызмет туралы қосымша ақпарат алуға, сондай-ақ БҚ-ның көзделіп отырған қызметіне қатысты құжаттардың көшірмелерін сұратуға болады (ktzh_gp@railways.kz және 8 (7172) 60 30 30.

Жергілікті атқарушы орган - «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел.: 8 (7222) 35-44-32, электрондық мекенжайы: uprirp.abay@akimatabai.gov.kz.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР

20.05.2026 ж., сағат 11:00-де, Абай облысы, Аягөз ауданы, Мамырсу а.о., Мамырсу а, Бекжанов к-сі, 2А мекен-жайындағы Мәдениет Үйі ғимаратында «Абай облысы Аягөз ауданында орналасқан «Мамырсу-2» учаскесінде асфальтбетон өндіруге арналған құрылыс тасын өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспары» жобасы бойынша ашық жиналыс әдісімен қоғамдық тыңдау өткізіледі:

Карантин жағдайында қоғамдық тыңдаулар онлайн режимде өткізіледі.

Онлайн конференцияға сілтеме:https://us05web.zoom.us/j/6774935275?pwd=d03CMgTp2oURvw5K5QzTmmVrQHi0TG.1

Конференция идентификаторы: 677 493 52 75

Кіру коды: YZ1mBb

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «Сайрам Транс» ЖШС. БСН: 071240018708. Мекен-жайы: Шымкент қ., Еңбекші ауданы, Уәлихановк-сі, 116, тел. +77715633750, e-mail: sayramtrans@mail.ru.

Әзірлеуші: «Жетісу-Жерқойнауы» ЖШС, БСН: 110440009773. Мекен-жайы: Алматы облысы, Қарасай ауданы, Қаскелең қ., Көшек батырк-сі, 165. Тел. +77002664282, email: zh.zherkoinauy@mail.ru.

Жергілікті атқарушы орган: «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. 8 (7222) 35-45-35. Ресми интернет-ресурс https://ndbecology.gov.kz/және электрондық мекен-жайы prirodnyye_resursy_obl.abay@mail.ru бойынша жұртшылық пен мүдделі жұртшылық өздерінің қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар бойынша және қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасы бойынша ескертулері мен ұсыныстарын жібере алады.

РЕДАКЦИЯ ПОШТАСЫНАН

Үржар аудандық кітапханасында жас оқырмандарға арналған тағылымы мол, мазмұнды мәдени іс-шара өтті.

РУХАНИ БАЙЛЫҚТЫҢ БАСТАУЫ

Балалардың кітап оқуға деген қызығушылығын арттыру, жаңа кітаптармен таныстыру мақсаты көзделген рухани кеш барысында «Балалар әдебиеті – ғажайып әлем» атты кітап көрмесі ұсынылды. Қазақ және әлем балалар әдебиетінің таңдаулы туындылары, халық ертегілері, қызықты хикаялар мен танымдық, тәрбиелік мәні зор кітаптар қойылған көрме жас оқырмандардың қызығушылығын тудырды. Балалар көрмені ерекше ықыласпен тамашалап, өздеріне ұнаған кітаптарды оқуға алды.

Кітапхана қызметкері жас оқырмандарға кітаптың адам өміріндегі орны мен маңызы туралы кеңінен әңгімелеп, көркем әдебиеттің ой-өрісімізді кеңейтіп, тіл байлығымызды арттыратынын, дүниетанымымызды қалыптастыратынын түсіндірді.

Іс-шара барысында балаларға қызықты мультфильм көрсетіліп, түрлі танымдық және сергіту ойындары ұйымдастырылды. Жас оқырмандар ойындарға қызыға қатысып, өздерінің тапқырлығы мен ептілігін көрсетуге тырысты.

Іс-шара аясында сұрақ-жауап өткізіліп, белсенділік танытқан балаларға шағын сыйлықтар табысталды. Кеш балалардың бір-бірімен еркін араласып, достық қарым-қатынас орнатуына да оң ықпал етті.

Балалар әдебиеті – әр баланың жүрегіне жол табатын, мейірімділікке, адамгершілікке және білімге жетелейтін шексіз ғажайып әлем. Мұндай мазмұнды шаралар жас ұрпақты кітап оқуға баулып қана қоймай, олардың рухани әлемін байытып, шығармашылық қабілеттерін дамытуға зор ықпал етеді.

А.ҚАДЫМБАЕВА,
Үржар аудандық орталық кітапханасының кітапханашысы

ЕСМҰҚАН НЕСІПБАЙҰЛЫ ОБАЕВ

Қазақ театр өнерінің көрнекті қайраткері, дарынды режиссер, талантты актер, ұлағатты ұстаз Есмұқан Несіпбайұлы Обаевтың дүниеден өтуіне байланысты өз атымыздан және Абай облысы жұртшылығы атынан марқұмның туған-туыстары мен жақындарына қайғыра көңіл айтамыз.

Есмұқан Несіпбайұлының саналы ғұмыры ұлттық өнерге адал қызмет етумен өтті. Оның шығармашылық жолындағы ең бір жарқын кезең Семей өңіріндегі Абай атындағы қазақ музыкалық драма театрында өткен жиырма жылдық еңбегімен тығыз байланысты. 1971–1991 жылдары бас режиссер әрі көркемдік жетекші ретінде театрдың дамуына өлшеусіз үлес қосып, оның шығармашылық деңгейін жаңа биікке көтерді.

Есмұқан Обаев жетекшілік еткен жылдары театр сахнасында әлемдік және қазақ драматургиясының үздік туындылары қойылып, ұжымның абырой-беделі артты. Жас актерлердің өсіп-өркендеуіне жол ашып, ұлттық театр өнеріне жаңа леп әкелді. Семей сахнасында қалыптасқан осы шығармашылық орта мен табысты кезең Есмұқан Обаевтың есімімен тікелей байланысты.

Есмұқан Несіпбайұлының халқымыздың рухани мәдениетіне сіңірген еңбегі жоғары бағаланып, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері, Қазақстанның халық әртісі атанды, мемлекеттік марапаттарға ие болды.

Есмұқан Несіпбайұлының жарқын бейнесі мен өнегелі жолы ел жадында мәңгі сақталады.

Қайғыны бөлісе отырып, Сіздерге сабыр мен төзім тілейміз. Марқұмның жаны жаннатта, топырағы торқа болсын.

Абай облысының әкімі Берік УӘЛИ
Абай облысы мәслихатының төрағасы Шалқар БАЙБЕКОВ
Отантай Кәрібжанов және Қазақстан театр қайраткерлері одағының мүшелері

ЖАПОНИЯ МЕМЛЕКЕТІ ҚАНША АРАЛДАН ТҰРАДЫ?

Жапония – Шығыс Азия жағалауларына жақын маңдағы Тынық мұхит аралдарында орналасқан мемлекет. Бұл ел төрт мыңға жуық аралдардан тұрады. Олардың ең үлкендері: Хоккайдо, Хонсю, Сикоку, Кюсю аралдары.

Жапония — бір ұлтты мемлекет. Халқының 99,4 пайызы — жапондар. Бұдан басқа, қытайлар, корейлер, американдықтар тұрады.

Жапония - конституциялық монархия

1947 жылы 3 мамырда күшіне енген Конституцияға сәйкес, Жапония императоры «мемлекет пен халық бірлігінің символы» болып табылады. Ол барлық мемлекеттік тағайындаулар мен шешімдерді олар үшін жауап беретін министрлер кабинетінің ұсынысы бойынша қабылдайды. Дипломатиялық кездесулерде ол мемлекет басшысының рөлін атқарады. 2019 жылдан бастап Нарухито Жапонияның императоры болды, ал оның орнына ханзада Фумихито келеді.

Қазақстан мен Жапония арасындағы экономикалық ынтымақтастық

Қазақстан Жапония рыногына негізінен ферроқорытпа, болат, титан, жерасты сирек металдарын экспорттаса, бұл ел бізге автокөліктер мен олардың бөлшектерін, сондай-ақ электр жабдықтары мен тұрмыстық техникаларды импорттап келеді.

Екінші дүниежүзі соғысы кезінде Жапонияның өндіріс орындарының 40 пайызы қирап, ауыл шаруашылығы тұралап қалады. Осы кезеңде жеңіске жеткен американдықтардың озық техникасы мен едәуір сапалы тауарларын көрген жапондықтар АҚШ-ты қалайда басып-озу мақсатын алға қояды. Ендігі жерде сапалы біліммен ғылым-техниканы дамыту концепциясы негізінде жаңа экономикалық даму үлгісіне көшіп, оны жүзеге асырады.

Қысқасы, қазір Жапония туралы сөз еткенде біздің көз алдымызға дамыған, өркениетті ел келеді. Бұл мемлекет кемелденген, сапалы оқу-ағарту жүйесін қалыптастырумен бірге, кемелді заңды да жасап шыққан. Мәселен, біздің қоғамда «әдепсіздік» саналатын жағымсыз әдеттер оларда қылмыстық іс саналып, қоғамдық орында «әдепсіздік» істегендер қылмыстық жауапкергшілікке тартылып, заңмен жауапқа тартылады.

«Riza bol» ұсынатын кәдесый

Абай өлеңдерімен аталып, «Riza bol» сауда белгісімен шыққан жібек орамалдар – ұлттық болмысты заманауи нәзіктікпен тоғыстырған ерекше кәдесый.
«Желсіз түнде жарық ай» – сабыр мен сенімнің, «Көзімнің қарасы» – махаббат пен мейірімнің белгісіндей.

Әр орамал — әйелдің ішкі әлеміне арналған үнсіз сыр. Қорабы мен сөмкесі де кәдесыйдың мазмұнын аша түседі.

8 778 929 14 53
8 777 276 90 74

ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ ҮЛКЕН ЖӘНЕ ӘДЕМІ ҮҢГІР

Әлемдегі ең үлкен үңгір - Вьетнамның, Фонгня-Кебанг ұлттық саябағында орналасқан Шондонг (Son Doong) үңгірі. Табиғаттың бұл ғажайып кереметі өзінің көлемімен таң қалдырады: ұзындығы – 9 шақырым, ені - 150 метр, биіктігі – 200 метр.

991 жылы бір шаруа Вьетнамның Фонгня-Кебанг қорығынан үлкен үңгірге кез болады. Алайда үңгір ішінен естілген судың гүрілі шаруаны қатты шошытқан соң, оның үңгірге кіруге жүрегі дауаламаған. Кейін жергілікті тұрғындар бұл үңгірге Шондонг деп атаған екен. Бірақ белгісіз бұл үңгірді ешкім зерттей қоймаған.

Үңгірді зерттеу жұмыстары 2009 жылы ғана жүргізілді. Говард Лимберт бастаған ағылшын спелеологтерінің зерттеу нәтижесі Шондонг үңгірі 2,5 миллион жыл бұрын қалыптасқанын көрсетуде. Үңгірде жер асты өзені, өз джунглиі, климаты бар. Үңгір өте терең болғандықтан әр түрлі температурадағы ауа массаларының араласуынан үңгірде бұлттарды да байқауға болады.

Шондонг үңгірі Малайзиядағы ең үлкен үңгір болып есептелген Бұғылар үңгірінен 5 есе үлкен.

Жыл сайын мыңдаған туристер осы құпияға толы үңгірге келіп, моншақ тәрізді тастарына қызығатын көрінеді.

СОҢҒЫ 100 ЖЫЛДА САН ҚАЛАЙ ӨЗГЕРДІ

Сән адамның болмысын, қоғамдағы орнын және дәуір талабын көрсететін айна іспеттес. Бір ғасыр ішінде сән талай рет түрленіп, жаңа форма мен мәнге ие болды. Әр онжылдық өзіндік стилімен ерекшеленіп, уақыт рухын киім арқылы бейнеледі. Сән тарихын зерттеу арқылы қоғамның қандай өзгерістерден өткенін, адамдардың қандай идеалдарға ұмтылғанын түсінуге болады. Бұл мақалада сәннің 1920-жылдардан бүгінге дейінгі негізгі кезеңдеріне шолу жасалады.

Сән бірде дәстүр мен ережеге бағынса, енді бірде оларға қарсылық білдіру құралына айналды.

Әр онжылдықтағы сәннің ерекшеліктері

Уақыт өте киімге деген көзқарас, силуэт пен маталар өзгерді. Төменде әр кезеңнің басты сипаттары көрсетілген.

XX ғасыр
20-жылдар

Әйелдер алғаш рет корсеттен бас тартып, бел сызығы төмен, жеңіл әрі еркін пішімді көйлектерді кие бастады. Қысқа шаш үлгілері, шашағы бар көйлектер мен қарапайым силуэт сәнге енді. Бұл кезең еркіндік пен соғыстан кейінгі оптимизмді білдірді.

30-жылдар

Әйелдік мүсін қайта басты назарға шықты. Ұзын көйлектер, иықты айқындайтын жеңдер мен нәзік маталар кең тарады. Экономикалық дағдарыс сәнді ұстамды әрі классикалық бағытқа бұрды.

40-жылдар

Соғыс сәнге қарапайымдық пен практикалық сипат әкелді. Қатты иықты пиджактар, тізеден төмен юбкалар және әскери реңктер басым болды. Күнделікті киімге әскери элементтер ене бастады.

50-жылдар

Соғыстан кейінгі гүлдену кезеңі әйелдік сәнді қайта жаңғыртты. Қатты белдік, кең етек, қолғап пен туфли – осы кезеңнің басты белгілері. Идеал «үй бикесі» бейнесі болды.

60-жылдар

Жастар сәнді қалыптастыруда басты рөл атқарды. Қысқа белдемшелер, ашық түстер мен графикалық элементтер танымал болды. Мэри Куант пен Пьер Карден жаңа силуэттерді ұсынды.

70-жылдар

Сәнде еркіндік пен әртүрлілік кезеңі басталды. Хиппи, диско және бохо стильдері қатар өмір сүрді. Барқыт, мата шашағы және этникалық өрнектер сәнге енді.

80-жылдар

Үлкен иықтар, неон түстер, спорттық және іскерлік стиль үйлесімі сәнде көрінді. Әйелдер кәсіби салада белсенді көріне бастады. «Power dressing» ұғымы осы кезде қалыптасты.

90-жылдар

Минимализм мен көше стилі сәнде басты рөл атқарды. Джинсы, худи, қысқа топтар және кроссовкалар кең таралды. Поп-мәдениет сырт келбетке елеулі ықпал етті.

2000-жылдар

Y2K эстетикасы жарқыраған маталар, төмен бел және спорттық образдармен ерекшеленді. Сәнге поп-әншілер мен реалити-шоулар әсер етті. Түрлі түсті көзілдіріктер мен жылтыр маталар сәнде белсенді болды.

XI ғасыр
2010-жылдар

Жеке стиль мен стильдердің араласуы басты тенденцияға айналды. Винтаж, спорттық үлгілер мен классикалық элементтер біріктірілді. Instagram сәнді қалыптастырушы жаңа платформаға айналды.

2020-жылдар

Ыңғайлылық, экология және цифрлық кеңістік сәнге әсер етуде. Oversize киім, нейтрал реңктер мен тұрақты өндіріс трендке айналды. Пандемия сәнді қайта ой елегінен өткізді.

Әр онжылдық өз ерекшеліктерін киім арқылы көрсетіп отырды.

Сәнге әсер еткен мәдени және технологиялық факторлар

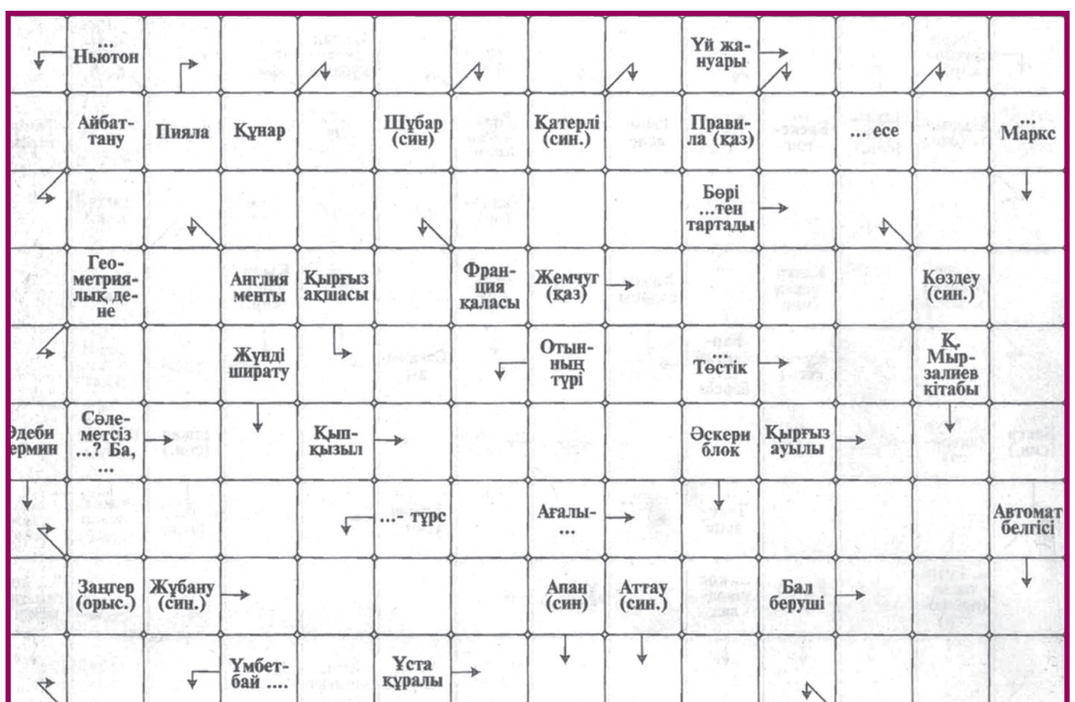
Сәнге тек дизайнерлер ғана емес, сонымен бірге қоғам, технологиялар мен медиа да ықпал етті:

- Музыка, кино және танымал тұлғалар киім стилін қалыптастырды.
- Жаңа маталар мен өндіріс әдістері силуэт пен қолайлылықты өзгертті.
- Интернет сәннің бүкіл әлемге таралу жылдамдығын арттырды.
- Әлеуметтік желілер трендтерге жедел ықпал ететін күшке айналды.
- Гендерлік бейтараптық ерлер мен әйелдер киімінің айырмашылығын азайтты.
- Саналы тұтыну, киімді қайта қолдану және екінші ретті сән алдыңғы орынға шықты.

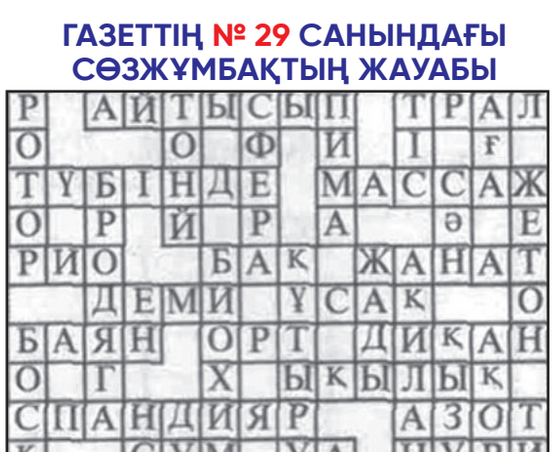
Қазіргі сән тек сыртқы келбет емес, ой мен ұстанымның көрінісіне айналды. Соңғы 100 жылдағы сәннің тарихы – қоғамның, мәдениеттің және адамның өз болмысына деген көзқарасының эволюциясы. Бұрын киім ережеге бағынса, қазір ол жеке таңдаудың, еркіндіктің символына айналды. Әр

Сөзжұмбақ

ГАЗЕТТІҢ № 29 САНЫНДАҒЫ СӨЗЖҰМБАҚТЫҢ ЖАУАБЫ

Қызықты деректер

- Жер бетіндегі ең кішкентай құс – колибри-ара, оның салмағы небәрі 2 грамм.
- Ұлу бір рет тамақтанғаннан кейін үш жылға дейін ұйықтай алады.
- Тотықұстар – ең ұзақ өмір сүретін құстар, олар 80 жылға дейін өмір сүре алады.
- Жағалауда тіршілік ететін арқарлар өте епті, олар тіпті тік жартастардан да секіріп өте алады.
- Бегемоттың терісі күннен қорғайтын әрі жараны жазуға көмектесетін қызғылт түсті май бөледі.
- Қасқырлар азығын сақтау үшін оны қардың астына көміп қояды.
- Жер бетіндегі ең көп ұйықтайтын сүтқоректі – коала, ол тәулігіне 22 сағатқа дейін ұйықтайды.
- Қыста суырлар дене температурасы нөл градустан төмен болған жағдайда ұйқыға кетеді.
- Жыландардың көпшілігі бір рет тамақтанғаннан кейін бірнеше ай бойы азықсыз өмір сүре алады.
- Дельфиндер – акулалардан қорықпайтын жалғыз жануарлар.
- Тасбақалар өмір бойы өсуді жалғастыра береді.

Материалдар ғаламтор беттерінен алынған

«Семей таңы» газеті 1969 жылы «Құрмет белгісі» орденімен, 2009 жылы Қазақстан Республикасы Президентінің бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы грантымен марапатталған.

ABAI AIMAQ медиахолдингі

www.semeytany.kz

Директор - Риза АСАНҚЫЗЫ МОЛДАШЕВА

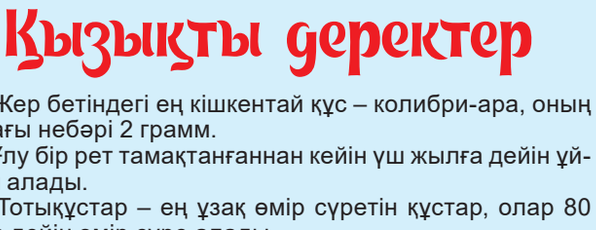
Бас редактордың орынбасары - Роза ПҰШПАҚОВА

www.semeytany.kz Email: info@semeytany.kz

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитеті берген қайта тіркеу куәлігі № KZ49VPY00121173, 05.06.2025 ж.
Газет «ABAI AIMAQ MEDIA» ЖШС компьютерлік орталығында теріліп және беттеліп, «Басып шығару баспасы «Рекламный дайджест агенттігі» ЖШС (Өскемен қаласы, Абай даңғылы, 20) баспа орталығында офсеттік әдіспен басылып шығады.
Индекс 06061. Тапсырыс 259. Бағасы келісімді.
Аптасына екі рет - сейсенбі, жұма күндері шығады.
Жарияланған мақаладағы авторлардың пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.
Жарнама үшін жауапкершілік жарнама берушілердің құзырында.
Меншікті тілшілеріміз: Бородулихада - 8 776 740 87 21,
Бесқарағайда - 8 775 433 44 08.

Редакцияның мекенжайы: F18A5H3, Семей қаласы, Қайым Мұхамедханов көшесі, 12.
Тел.: Директордың қабылдау бөлмесі - 52-36-57; бас редактор - 52-04-75;
редактордың орынбасары - 52-09-84; жарнама және баспасөзге жазылу бөлімі - 56-08-03;
факс - 52-04-75; бухгалтерия - 52-38-32

ШЫҒАРЫЛЫМНЫҢ ТАРАЛЫМЫ 30 155

Кезекші редактор Әйгерім СӘРСЕНҚАЛИ

ABAI AIMAQ
медиахолдинг

№30 (2186)
17 апреля 2026 года

ВЕСТИ СЕМЕЙ

ГАЗЕТА РАСПРОСТРАНЯЕТСЯ ПО ОБЛАСТИ ◆ ВЫХОДИТ ПО ВТОРНИКАМ И ПЯТНИЦАМ ◆ E-mail: gazetavs2002@gmail.com ◆ ИЗДАЕТСЯ С 15 ФЕВРАЛЯ 2002 ГОДА

АКТУАЛЬНО

ПОВЫШАЯ КАЧЕСТВО МЕСТНОГО УПРАВЛЕНИЯ

В Астане прошла церемония открытия образовательной программы по развитию функциональных навыков кадрового актива в рамках проекта «Лучшие кадры – сильной партии» от «Аманата». В мероприятии приняли участие спикер Мажилиса, председатель партии Ерлан Кошанов, депутаты Мажилиса Парламента. Аким области Берик Уали был специально приглашен на мероприятие и выступил с докладом на тему повышения качества местного управления.

Выступая на встрече, глава региона отметил, что данная инициатива является не просто обучением, а важным шагом, направленным на вывод работы акимов и депутатов на новый уровень, и озвучил предложения по совершенствованию системы местного управления. Несмотря на то, что акимы сельских округов сегодня избираются напрямую населением, не у всех из них достаточно опыта в сфере государственного управления. В этой связи необходимо повышать уровень знаний в вопросах правильного применения законодательства, эффективного взаимодействия с населением и грамотного бюджетного планирования.

- В области Абай насчитывается 138 сельских округов, поселков и два города районного значения. Общий объем их бюджетов составляет около 15,9 млрд тенге, при этом почти 69% – это трансферты из вышестоящих бюджетов. Что показывает анализ? Лишь около 50 сельских округов способны реализовывать программы развития за счет собственных доходов. Это важный сигнал. Он свидетельствует о дефиците компетенций в вопросах налоговой базы, бюджетного планирования и привлечения инвестиций. Поэтому такие модули программы, как «Бюджетная вертикаль: от республики до села» и «Налоги для развития: от базы поступлений к результату», должны стать настольной книгой для каждого сельского акима. Считаю, что к такому обучению необходимо активно привлекать не только сельских, но и районных и городских акимов. Кроме того, уверен, что подобные программы будут полезны и на областном уровне управления, – отметил Берик Уали.

Также аким области высказался о деятельности депутатов маслихатов, вопросах государственного планирования и региональных программ, выразив уверенность, что новая образовательная программа позволит повысить профессиональную квалификацию акимов и депутатов, наладить эффективную связь с населением и работать на конкретный результат.

Проект направлен на формирование профессионального и эффективного управленческого звена на местах. Академия политического менеджмента партии «Аманат» в новом формате приступила к обучению избранных акимов сельских округов, депутатов маслихатов и представителей первичных партийных организаций. Новая программа ориентирована на развитие управленческих компетенций, лидерских качеств, стратегического мышления и освоение государственного проектного управления. Примечательно, что обучение начнется с области Абай.

Пресс-служба акима области Абай

ЭНЕРГЕТИКА

Председатель правления АО «Самрук-Казына» Нурлан Жакупов побывал с рабочей поездкой в области Абай. В ходе поездки совместно с акимом области Бериком Уали он посетил строительную площадку третьей теплоэлектроцентрали, расположенную в поселке Степной на левобережье города Семей.

В СЕМЕЕ НАЧАЛОСЬ СТРОИТЕЛЬСТВО ТЭЦ-3

В рамках проекта строительства новой ТЭЦ в октябре 2025 года был подписан контракт между Министерством энергетики РК и дочерней организацией АО «Самрук-Энерго» – ТОО «Семей Энерго». В настоящее время разработано предварительное технико-экономическое обоснование проекта, а в январе текущего года заключен EPC-контракт на подготовку проектно-сметной документации и выполнение строительных работ. Согласно проекту, установленная электрическая мощность ТЭЦ-3 составит 405 МВт, а тепловая мощность - 1000 Гкал/час. В качестве основного топлива будет использоваться уголь месторождения «Каражыра». В состав станции войдут четыре паровых котла производительностью по 650 тонн в час каждый и три турбогенератора мощностью по 135 МВт. Общая площадь объекта составит около 190 гектаров.

- Этот проект имеет огромное значение для нашей области. Новая теплоэлектроцентраль позволит снизить дефицит энергии в Семее и обеспечит жителей стабильным теплоснабжением и электроэнергией, - отметил глава региона.

Ознакомившись с проектом, Нурлан Жакупов встретился с руководством «Самрук-Энерго», ТОО «Семей Энерго» и подрядчиками на площадке и подчеркнул стратегическую важность объекта.

- Новая ТЭЦ окажет положительное влияние на экологическую ситуацию в регионе. В проекте предусмотрено применение технологий «чистого угля» и современных систем газоочистки, что позволит значительно сократить выбросы по сравнению с действующими угольными источниками энергии в городе. Запуск ТЭЦ запланирован на 2029 год и должен быть обеспечен без срывов. Необходимо принять все возможные меры для ускорения работ, - подчеркнул глава АО «Самрук-Казына».

Строительные работы начались в апреле текущего года. Ввод объекта в эксплуатацию запланирован на декабрь 2029 года.

Соб.инф.

ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

В Больнице скорой медицинской помощи в Семее открыт новый операционный зал для проведения ангиографических операций. Здесь установлен современный аппарат, соответствующий международным стандартам. Накануне с оснащением медучреждения ознакомился аким области Берик Уали.

МЕДИЦИНА НОВОГО ПОКОЛЕНИЯ

Главный врач больницы Ерсын Сабитов рассказал, что аппарат «Philips Azurion 5 M20» позволяет с высокой точностью проводить операции при сложных диагнозах, таких как ишемический и геморрагический инсульт, инфаркт миокарда.

- Такого современного ангиографа в нашей области ранее не было. За счет средств областного бюджета мы получили оборудование, крайне необходимое для развития региональной медицины, улучшится качество и количество высокотехнологичных медицинских услуг, выполняемых в БСМП, – отметил Ерсын Сабитов.

Открытие новой операционной с таким оборудованием – это завершающая фаза проекта по созданию гибридной операционной. Использование двух ангиографических установок повысит доступность и своевременность оказания высокоспециализированной медицинской помощи.

Глава региона также ознакомился с деятельностью «Школы диабета», функционирующей на базе больницы. Это структурное подразделение проводит разъяснительно-профилактическую работу для пациентов с сахарным диабетом и их близких. Здесь они получают знания по контролю заболевания, правильному питанию, применению лекарственных средств и профилактике осложнений. Занятия проводят врачи и профильные специалисты.

Кроме того, аким области посетил центр поддержки пациентов и гематологическое отделение, где побеседовал с медицинским персоналом и ознакомился с современным лабораторным оборудованием, в том числе с работой ламинарного шкафа. Данное устройство обеспечивает стерильную среду, и безопасность медицинского персонала при разведении химиопрепаратов для больных онкогемотологического профиля.

В целом, больница, функционирующая как многопрофильный стационар, рассчитана на 375 коек и круглосуточно оказывает экстренную медицинскую помощь. Здесь работают инсультный центр, отделения кардиологии, нейрохирургии, эндокринологии, гематологии и другие важные подразделения. - В конце января в Семее были торжественно переданы ключи от 10 санитарных автомобилей областной станции скорой медицинской помощи. В прошлом году в рамках проекта по закупу санитарного транспорта для медицинских организаций области Абай совместно с АО «Фонд развития промышленности» за счет средств областного бюджета через механизм лизингового финансирования было приобретено 100 санитарных автомобилей марок Hyundai, JAC и «Газель». Из них 67 единиц направлены в областную станцию скорой помощи, 33 – в медицинские организации районов. Передача новых автомобилей будет завершена до сентября текущего года. В целом в 2025 году на обновление материально-технической базы системы здравоохранения области было направлено более 6,5 млрд тенге. В текущем году эта работа будет продолжена, – подчеркнул Берик Уали.

Нурай БАЙТОРИНА

ПРОИЗВОДСТВА

АКТИВНЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ – ЗДОРОВАЯ ЭКОНОМИКА

Аким области Берик Уали посетил ряд производственных предприятий в городе Семей и ознакомился с их деятельностью. В ходе объезда города глава региона побывал на ТОО «Kondiz» и ТОО «Alina Group».

ТОО «Kondiz» было запущено в 2013 году и на сегодняшний день является одним из самых молодых и динамично развивающихся кондитерских производств в стране. Здесь постоянно трудоустроены более 200 человек. Основное направление деятельности - производство кондитерских и макаронных изделий. Мощность предприятия составляет 22 тысячи тонн продукции в год. В настоящее время на заводе выпускается более 100 видов печенья. Продукция реализуется не только на внутреннем рынке, но и экспортируется в Кыргызстан, Россию, Монголию, Грузию и Китай.

Аким области дал положительную оценку работе предприятия и отметил, что со стороны местных исполнительных органов будет оказана необходимая поддержка.

Также глава региона ознакомился с деятельностью ТОО «Alina Group». Это один из крупных отечественных холдингов в строительной индустрии. Филиал в Семее обеспечивает регион сухими строительными смесями и отделочными материалами. Компания была основана в 2004 году. На предприятии трудятся 398 человек. Производственная мощность составляет до 24 тысяч тонн продукции в месяц, а объем переработки сырья достигает 10 тысяч тонн ежемесячно.

Аким области осмотрел производственные площадки и отметил важную роль предприятия в развитии экономики региона.

К слову, именно благодаря крупным производствам, область Абай успешно справляется с экономическими перепетиями. На сегодня в регионе одобрено 12 новых инвестиционных проектов. На очередном заседании регионального координационного совета по привлечению инвестиций акиму области были представлены проекты компании «MIRYILDIZ KZ Ltd.» по строительству золотоизвлекательной фабрики в Абайском районе; ТОО «Nurbay Operating» по обогатительной фабрике переработки медной руды в Аягозском районе; компании «ГРЭС Курчатов» по строительству электростанции вблизи города Курчатов; компании «Abai Poultry Agro» по открытию птицефабрики; ТОО «BiBi Product» по строительству складского комплекса. А компания «TAB Development» предлагает строительство гостиничного комплекса в городе Семей, «Global Construction» - строительство складского объекта; индивидуальный предприниматель Кымбат Зейнегабиденова хочет возвести гостиничный комплекс с рестораном, а «Семейский механический завод» планирует запуск производства металлических и бетонных изделий. ТОО «Асыл Түлік KZ» же нацелено на развитие ороситель-ной инфраструктуры в Жарминском районе, ТОО «Альфа Медика Казахстан» планирует открытие частной медицинской клиники. Реализация этих проектов в общей сумме принесет 1228,2 млрд тенге, будет создано 1584 постоянных рабочих места. Глава региона отметил, что данные проекты повысят инвестиционную привлекательность области и будут способствовать созданию новых рабочих мест.

Нурай БАЙТОРИНА

2026 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР ■ ПОДПИСКА НА ГАЗЕТЫ 2026

SEMEI tany
ВЕСТИ СЕМЕЙ
ЖАҢАРҒАН ЖАҢАСЕМЕЙ
ЖАНА СЕМЕЙ СЕГОДНЯ
БІЗДІҢ БЕСҚАРАҒАЙ
НАШ БЕСКАРАГАЙ
ЖАҢА УАҚЫТ
НОВОЕ ВРЕМЯ

КОРРУПЦИИ – ЗАСЛОН!

НА ЗАСЕДАНИИ МЕЖВЕДОМСТВЕННОЙ КОМИССИИ

Под председательством акима области Берика Уали состоялось очередное заседание межведомственной комиссии по противодействию коррупции при акимате области.

В ходе заседания были рассмотрены вопросы реализации государственных социальных заказов местных исполнительных органов, направленных на формирование антикоррупционной культуры в обществе, а также результаты внешнего анализа коррупционных рисков в сфере регулирования природных ресурсов и природопользования в области Абай.

По вопросам повестки дня выступили руководитель управления внутренней политики Жаркын Жумадилов и заместитель руководителя департамента Агентства по делам государственной службы по области Абай Кайрат Сапаргалиев.

Аким области акцентировал внимание на эффективном освоении бюджетных средств и качестве выполнения работ, поручив не допускать нарушений законодательства и на системной основе проводить разъяснительную работу в целях предупреждения коррупционных рисков.

Пресс-служба акима области Абай

ВООРУЖЕННЫЕ СИЛЫ

ЗАЩИЩАТЬ ЧЕСТЬ СТРАНЫ С ПАТРИОТИЗМОМ В ДУШЕ

С 19 по 25 апреля в городе Чирчик Республики Узбекистан пройдут международные военно-спортивные соревнования «Vatanparvarlar». Казахстан в данном турнире будут представлять участники местного клуба «Абай қырандары». Перед отъездом они побывали на приеме у акима области Берика Уали.

Юные патриоты области Абай будут защищать честь страны на международных соревнованиях. В состав команды вошли 14 участников, это курсанты лицея «Жас Ұлан», учащиеся школ и колледжей города Семей, Жарминского, Аягозского и Бородулихинского районов. В ходе встречи Берик Уали пожелал им удачи на предстоящих международных соревнованиях и выразил уверенность в их силах.

- Сегодня мы собрались, чтобы пожелать удачи в пути нашим отважным молодым ребятам, которым предстоит защищать честь не только региона, но и всей страны на международной арене. Для нас особая гордость, что именно представители нашей области будут отстаивать честь Казахстана. Выступление на международном уровне - это не просто соревнование, это большая ответственность, - сказал Берик Уали и обратился к участникам. - По вам будут судить о духе нашего народа и будущей мощи казахстанской армии. Мы уверены в вашей подготовке, силе воли и стремлении к победе. Эти соревнования - не только проверка силы, но и важный шаг в укреплении дружбы с братским народом Узбекистана. Молодежь - это послы народной дипломатии. Уверен, что вы достойно представите нашу страну, наладите дружеские связи и покажете гостеприимство и культуру нашего народа. Желаю вам счастливого пути! Возвращайтесь с победой, живыми и здоровыми. Пусть наш голубой флаг гордо развивается, а слава нашей области только растет!

Отметим, что в прошлом году в Актюбинской области с участием президента - верховного главнокомандующего Вооруженными силами Касым-Жомарта Токаева прошел XI Международный военно-патриотический сбор молодежи «Айбын-2025». В мероприятии приняли участие около 800 молодых людей из Казахстана, Азербайджана, Беларуси, Кыргызстана, России и Узбекистана - всего более 50 команд. Участники соревновались в военных, интеллектуальных и творческих конкурсах. По итогам соревнований военно-патриотический клуб «Абай қырандары» специализированной школы-интерната «Жас Ұлан» имени Ш. Уалиханова города Семей четвертый год подряд завоевал гран-при среди республиканских военных учебных заведений и стал лучшим в общекомандном зачете. Команда заняла первые места в номинациях «Айбын дарыны», «Smart Sarbaz» и в разборке автомата, а также стала призером в ряде спортивных и творческих дисциплин.

В целом, как сообщает пресс-служба акима области Абай, в области на регулярной основе проводятся такие патриотические мероприятия, как «Один день в армии Казахстана», «Айбын», «Алау», «Абай мергені», шахматный турнир «Jas Sarbaz Chess Cup», зимняя спартакиада «Қалқан» и фестиваль патриотической песни.

Соб.инф.

НАШ ГОРОД

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ МЕСЯЦА

Реализация Концепции развития языковой политики на 2024–2029 годы, результаты оказания государственных услуг за 2025 год, а также ход экологической акции «Таза Қазақстан» стояли в повестке дня расширенного аппаратного совещания под председательством акима города Семей Адлета Кожанбаева.

В целях повышения статуса государственного языка и расширения сферы его применения были организованы различные мероприятия. В частности, проведены интеллектуальные конкурсы, литературные квесты, квизы, конкурсы выразительного чтения и языковые фестивали. Кроме того, ведется работа по приведению рекламных текстов в соответствие с требованиями законодательства. В прошлом году в этом направлении было организовано 24 мероприятия. Для приведения наружной рекламы и наглядной информации в соответствие с законодательством в 2025 году ежеквартально проводился месячник «Грамотный язык - красивая реклама».

Как коротко информировала пресс-служба акимата города, в целях повышения знаний населения о порядке и сроках получения государственных услуг, а также популяризации портала «Электронное правительство», в социальных сетях было проведено 92 разъяснительных мероприятия, охват составил более 40 тысяч человек. По итогам мониторинга всего было оказано 37 997 государственных услуг.

С апреля в рамках акции «Таза Қазақстан» на городской полигон было вывезено более 1000 кубометров мусора. Также в городе планируется высадить 8000 деревьев. Эти работы будут проводиться в весенний и осенний периоды.

В совещании принимали участие заместители акима, представители местной полицейской службы, коммунальных предприятий и руководители отделов. По итогам совещания аким города дал им ряд конкретных поручений: держать на постоянном контроле соответствие рекламы и наглядной информации требованиям законодательства, обеспечить строгое соблюдение законодательства в отделах для повышения качества оказания государственных услуг, усилить внутренний контроль для предотвращения необоснованных отказов. Также поручено усилить видеонаблюдение и мониторинг в целях предотвращения несанкционированных свалок, и взять на постоянный контроль своевременный и полный вывоз отходов после субботников.

Соб.инф.

БЕЗОПАСНОСТЬ

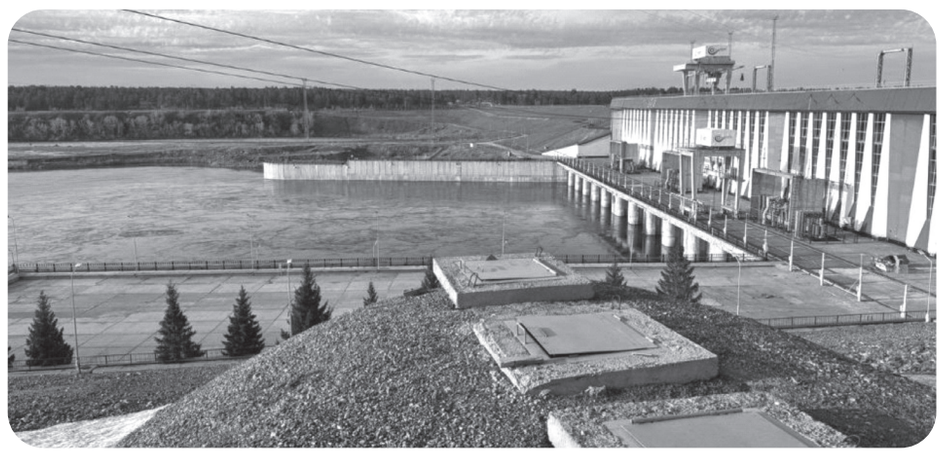
Сброс воды из Шульбинского водохранилища в природоохранных целях проводится ежегодно для сохранения водных экосистем реки Иртыш, для обеспечения благоприятных условий для нереста рыбы и затопления пойменных территорий, а также для естественной промывки русла реки.

СБРОС ВОДЫ С ШУЛЬБИНСКОГО ВОДОХРАНИЛИЩА

8 апреля 2026 года состоялось заседание Межведомственной комиссии, на котором был утвержден график природоохранного сброса воды из Шульбинского водохранилища. Общая продолжительность сброса с Шульбинской ГЭС составит 26 дней, а общий объем воды - 6,3 км³.

Основной этап сброса начнется в период с 13 по 30 апреля 2026 года. В это время будет обеспечен максимальный расход до 3500 м³/с, что составляет основной объем природоохранного пропуска в течение 10 суток. В настоящее время местная инспекция совместно с соответствующими службами города Семей ведет мониторинг прохождения повышенных расходов воды через территорию города. Как сообщают в Министерстве водных ресурсов и ирригации РК, природоохранные попуски проводятся ежегодно. Они необходимы для обеспечения благоприятных условий для нереста рыб, обводнения пойменных земель и поддержания производства корма для сельского хозяйства.

Соб.инф.

ИНФРАСТРУКТУРА

РЕМОНТ ТЕПЛОТРАСС - ЗАЛОГ УСПЕШНОГО ОТОПИТЕЛЬНОГО СЕЗОНА

В прошлом году в области Абай отремонтировано 23 теплотрассы и 22 км тепловых сетей. В нынешнем году после окончания отопительного сезона, работы по модернизации теплосетей и источников будут продолжены. Об этом во время пресс-конференции на площадке Региональной службы коммуникаций сообщил руководитель управления энергетики и ЖКХ области Раджан Сейтканов.

- На работы, выполненные в 2025 году выделено 12,6 млрд тенге. Из них из резерва Правительства - 3,8 млрд тенге, из областного бюджета - 5,1 млрд тенге, из республиканского бюджета - 500 млн тенге, из Национального фонда - 3,3 млрд тенге, - сообщил представитель управления.

По его словам, проведен текущий ремонт 80 автономных котельных социальных объектов области на сумму 884 млн тенге. Так, на ремонт 74 котельных объектов образования выделено 612,7 млн тенге; на капитальный ремонт котельных двух объектов здравоохранения направлено 245,5 млн тенге; на ремонт четырех котельных объектов социальной защиты - 25,6 млн тенге.

- Благодаря поддержке главы государства и правительства в рамках подготовки к предстоящему отопительному сезону из республиканского бюджета и правительственного резерва выделено 7,5 млрд тенге. Из них областному центру - 6,1 млрд тенге, городу Аягоз - 1,4 млрд тенге. Также из областного и местных бюджетов выделено 4,2 млрд тенге, - подчеркнул руководитель управления.

Спикер добавил, что в целях бесперебойного теплоснабжения Семея проведена масштабная модернизация 12 теплоисточников, в том числе произведена замена, ремонт котельных и модернизация изношенного оборудования, полностью заменены и реконструированы 13,6 км изношенных тепловых сетей.

Раджан Сейтканов информировал об обновлении источников и сетей, расположенных вне областного центра. Так, в котельной «Центр» г. Аягоз заменены три котла мощностью 4,4 Гкал в час на котельные мощностью 10 Гкал/час. В результате профицит тепловой энергии по источнику тепла составил 17,7 Гкал/ч. Кроме того, заменено 3,9 км изношенных тепловых сетей на сумму 570 млн тенге. В городе Курчатов, Жарминском, Бескарагайском и Жанасемейском районах проведены ремонтные работы на 9 теплоисточниках и 4 км тепловых сетей на сумму 839 млн тенге. В результате проведенных работ уровень износа тепловых сетей по области снизился с 59,3% до 55,6%(по городу Семей этот показатель снизился с 61,5% до 58,2%).

ПЛАНЫ РАЗВИТИЯ ТЕПЛОСНАБЖЕНИЯ

Спикер доложил, что в рамках реализации национальных проектов по увеличению мощности котельных и снижению износа тепловых сетей с учетом развития правого берега областного центра, планируется реализация 5 проектов на 15 млрд тенге. Планируется реализация проектов по модернизации тепловых сетей протяженностью 13,2 км на общую сумму 6,6 млрд тенге.

- Кроме того, в рамках подготовки к отопительному сезону 2026-2027 годов планируется расширенный текущий ремонт 13,4 км тепловых сетей с 13 источниками тепла города Семей на общую сумму 5 млрд тенге. В настоящее время из местного бюджета выделено 2,5 млрд тенге, начаты работы, - отметил Сейтканов.

Нынешним летом впервые жители Семея будут обеспечены горячей водой в летний период. В соответствии с поручением акима области Берика Уали, планируется, что горячая вода будет подаваться от четырех источников тепла. В летний период будет обеспечено горячей водой 86% абонентов. По причине проведения ремонтных работ горячее водоснабжение не будет поступать в 97 домов. Во время ремонтных работ горячая вода не подается в жилые дома по следующим адресам: ул. Абая, 111 - 111/А; ул. Герцена, 2/А и 3/А; Казачий поворот,1; пр. Шакарима, 1; ул. Шмидта, 30, 32, 34; ул. Достоевского, 186; ул. Момышулы, 9, 10, 11, 12, 14; ул. Ибраева, 155; ул. Мәңгілік ел, 9, 13, 15, 17; ул.Шайжунусова, 152.

В результате запланированных мероприятий в проектах по котельным «МЭН», «Зооветинститут», «5-Интернат», горячая вода не подается в жилые дома по следующим адресам: поселок Силикатный, д. 20, 21; ул. Шугаева, 155, 157/Б. Во время реконструкции зданий и внутриквартальных тепловых сетей «УПП КОС» г. Семей горячая вода не подается в жилые дома по адресам: ул. Каржаубайулы, 320, д. 1, 2, 4. Во время реализации проекта по модернизации районной котельной № 3 и реконструкции зданий и внутриквартальной тепловой сети, горячая вода не подается в жилые дома по ул. Сатпаева, 85, 87, 89, 91. В ходе реконструкции внутриквартальной тепловой сети от котельной «35 квартал» горячим водоснабжением не будут обеспечены все жилые дома на 20, 35, 40 кварталах; по ул. Гагарина, 260, 325/3; Кабанбай Батыра, 166; Кутжанова, 36, 42; Международный поворот, 1; Шугаева, 143, 145. 36.

В результате планируемых проектных мероприятий на ТЭЦ-1, районной котельной №1, горячая вода не подается в следующие жилые дома: проспект Ауэзова, 25, 27; улица Баздырева, 33; ул. Байтурсынова, 38; ул. Бозтаева, 17 (А-К), 40 (А-К), 40, 59, ул. Жанасемейская, 31, 31/Б, 33, 35; ул. Островского, 12, 12/А, 5\А, 5/Б; ул. Узбекская, 9. Также во время ремонтных работ горячая вода не подается в жилые дома по адресам: улица Би-Боранбая, 37, 39; ул. Глинки, 18/А; ул. Докучаева, 1, 1/А, 5, 5/А, 7; ул. Ломоносова, 24.

Стоит отметить, что в области к системе централизованного теплоснабжения подключены три города (Семей, Курчатов и Аягоз) и пять районов (село Шуак и поселок Ауэзов Жарминского района, село Бородулиха и поселок Жезкент Бескарагайского района, поселок Шульбинск района Жанасемей, село Карауыл Абайского района и село Урджар Урджарского района).

Всего на 10 теплоснабжающих предприятиях функционируют 46 источников тепла и 183 котлоагрегата.

Общая протяженность тепловых сетей по области составляет 408,2 км, износ 55,6% (по городу Семей – 325,5 км, износ - 58,2%). Всего в городе Семей насчитывается 1588 многоэтажных жилых домов, из них 1317 подключены к централизованному отоплению. Количество абонентов составляет 70 384. Из них 47 836 или 68% абонентов обеспечены горячей водой в зимний период.

Айман ШАРИПХАНОВА

УВИДЕЛ НАРУШЕНИЯ – ЗВОНИ НА НОМЕР «109»!

Этим занимаются сотрудники Центра информационных технологий (ЦИТ) области Абай, который был создан в 2022 году. Подробно о работе учреждения рассказал руководитель управления цифровых технологий региона Абзал Серикулы в ходе пресс-тура, организованного Региональной службой коммуникаций.

– Наша главная задача – поддерживать прямую связь между госорганами и населением. Коммунальное государственное учреждение «Центр информационных технологий» ведет свою работу круглосуточно. Единый контакт-центр с коротким номером телефона «109» принимает обращения от жителей области по жизненно важным вопросам и безопасности, а также проводит мониторинг через камеры системы видеонаблюдения «Сергек», – пояснил Абзал Сериков.

Этот номер уже знаком большинству жителей областного центра и набирает популярность среди населения сельских населенных пунктов.

Так, по информации ЦИТ, с начала года в единый контакт-центр поступило 1871 обращение, а в прошлом году - более 26 тысяч заявок. На номер «109» в 2025 году зарегистрировано более 25 тысяч звонков, а в нынешнем году – 1819 телефонных обращений. Помимо этого, через мессенджер WhatsApp за период с 1 января 2025 года по 15 апреля этого года в ЦИТ было зафиксировано тысяча обращений. Примерно столько же заявок поступило на платформу концепции развития экологической культуры «Таза Қазақстан».

Жители городов и сел сообщают о фактах мусора на общественных территориях, вывозе отходов в неустановленные места, несоблюдении санитарного состояния, фактах вандализма, спила деревьев и так далее. Скоро в городе видеокамеры будут установлены так, что в поле видимости будут попадать мусорные контейнеры и фиксировать тех, кто выносит во дворы крупногабаритный мусор или бросает пакеты с отходами мимо мусоросборников.

Диспетчеры передают эти сигналы в уполномоченные органы, на основании регламента взаимодействия Единого контакт-центра с исполнительными органами и коммунальными службами области Абай, утвержденного постановлением акимата области. Во исполнение данного постановления в информационную систему ЕКЦ подключены 38 государственных учреждений: отделы аппарата акима области Абай, управления акимата, акимат города Семей и шесть коммунальных служб.

Еще одна важная задача ЦИТ – обеспечение безопасности граждан.

– С ноября прошлого года совместно с прокуратурой области Абай на базе ЦИТ реализуется проект «Анти-Call» по противодействию интернет-мошенничеству. Достигнуто соглашение о сотрудничестве по созданию данного центра. К этой работе были привлечены сотрудники местного департамента полиции. В настоящее время ведется работа по передаче данного call-центра нам. Планируется принять на работу 16 штатных специалистов для бесперебойной круглосуточной работы. Обеспечение безопасности проводится в рамках концепции «Развитие государственного управления до 2030 года, ориентированного на человека» и создание модели «Люди – в первую очередь», а также продвижения идеологии «Закон и порядок» на 2025-2030 годы, – информировал руководитель ведомства.

Он также отметил, что Единый контакт-центр «109» по области Абай внесен в реестр каналов коммуникаций государственных органов с населением. Как известно много вопросов возникает у граждан, которые решили переехать в село по программе «Қаладан – ауылға», реализуемому по инициативе главы региона Берика Уали. В ЦИТ начали отвечать на эти вопросы с 3 марта текущего года – сотрудниками Единого контакт-центра «109» проведено 32 первичные консультации.

СИСТЕМА ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЯ «СЕРГЕК»

Спикер ответил на вопросы журналистов о функциях городской системы «Сергек».

– По городу Семей в целом через данную систему видеонаблюдения работает 1931 камера. В том числе 919 камер по автоматической регистрации нарушений правил дорожного движения, 932 камеры – по обеспечению общественной безопасности,80 камер – распознавания лиц, - отметил Абзал Серикулы. - Также в систему видеонаблюдения «Сергек» интегрировано 1569 видеокамер для онлайн просмотра на объектах образования. Таким образом, в настоящее время в системе работает 3500 камер.

Эффективность «Сергека» руководитель управления цифровых технологий региона подкрепил цифрами. Сотрудники Единого контакт-центра при помощи камер системы в 2025 году выявили 691 противоправный инцидент, а с начала нынешнего года – 355 случаев нарушений.

В дальнейшем планируется установить 90 камер для автоматической регистрации нарушений правил дорожного движения по обеспечению общественной безопасности в городе Семей и 2025 камер для обеспечения общественной безопасности, итого 2115 камер. На сегодняшний день камерами видеонаблюдения охвачено только 47,7% территории областного центра. После установки дополнительных камер, город будет на 100% охвачен системой видеонаблюдения.

ПО НОВОЙ ДОРОЖНОЙ КАРТЕ

Абзал Серикулы остановился на теме по перспективному развитию «Умного города», план которого был утвержден в общей стратегии области Абай на 2026-2030 годы.

– В соответствии с новой дорожной картой ведется работа по реализации 13 проектов по областному центру, семи проектов по районным центрам. Проекты направлены на цифровизацию сферы управления городами, жилищно-коммунального хозяйства, транспорта, безопасности и экологии, – подчеркнул он.

Так в перечне проектов планируется создание «Центра по городским ситуациям с помощником ИИ», «Единого контакт-центра ЦБС 109+», «Единого расчетного центра». Кроме того, цифровизация охватит интегрированные системы городского транспорта, контроля качества городских автодорог, видеонаблюдения, управления пожарной безопасностью на объектах, уязвимых к терроризму, озеленения городских территорий и ухода за зелеными насаждениями, управления твердыми отходами. Намечается реализация проектов по оснащению интеллектуальными счетчиками электроэнергии и контроля электроснабжения, счетчиками воды и мониторинга водоснабжения, теплосчетчиками и контроля теплоснабжения, счетчиками газа. Все эти процессы будут осуществляться с помощью IT-технологий.

Дорожная карта для районных центров предусматривает реализацию аналогичных проектов.

Еще один важный аспект – утверждение карты цифровой трансформации области Абай. Для формирования карты цифровой трансформации определены 11 основных сфер трансформации, каждая из которых имеет высокое социальное, экономическое и инновационное значение. Это - образование, здравоохранение, культура, туризм, ЖКХ, транспортная и дорожная инфраструктура, экология и устойчивое развитие, спорт и здоровый образ жизни, сельское хозяйство и ветеринария, предпринимательство и промышленность, строительство и архитектура. Для эффективного мониторинга карты цифровой трансформации до 2028 года разработаны ключевые показатели, которые напрямую связаны с целевыми индикаторами развития отрасли и обеспечивают их системную и поэтапную реализацию в рамках цифровой трансформации.

ПРОЕКТ TOMORROW SCHOOL

После посещения Центра информационных технологий журналисты пригласили в образовательный центр, где будут готовить специалистов IT. Для них подготовлено 50 рабочих площадок, обеспеченных высокоскоростной сетью интернет. Этот шаг является важной инициативой по развитию образования и цифровых технологий в регионах и направлен на формирование современной образовательной инфраструктуры. Проект Tomorrow School реализуется как стратегическая инициатива, обучающая молодежь инновационным навыкам и открывающая новые возможности в IT-сфере.

Если еще совсем недавно камеры видеонаблюдения можно было увидеть лишь на государственных объектах, то сегодня эта отрасль получила настолько сильное развитие, что увидеть стационарную видеокамеру можно практически на каждом шагу. Действительно, роль видеонаблюдения в нашей жизни трудно переоценить. Какие же функции оно несет? И какой орган мониторит видеозаписи, идущие от объектов наблюдения, установленных в общественных местах?

– Протоколом Правительства установлена задача обеспечения необходимых условий для реализации в регионах образовательных проектов, направленных на развитие искусственного интеллекта, укрепление цифровой инфраструктуры и формирование человеческого капитала, в том числе проектов Tomorrow School и TUMO. Сейчас в области рассматривается вопрос выделения необходимых средств и ведется работа по запуску образовательного центра, - подчеркнул Абзал Серикулы.

Заместитель премьер-министра РК, министр искусственного интеллекта и цифрового развития Жаслан Мадиев дал поручение о существенном выделении средств на покрытие операционных расходов, в том числе на проведение хакатонов, олимпиад, форумов, развитие спортивного программирования и цифрового предпринимательства. Данное направление будет способствовать повышению инновационной активности молодежи и формированию стартап-культуры в регионе. В соответствии с этим в области откроется региональный хаб «Semey-Hub» по развитию стартап-экосистемы и повышению инновационного потенциала региона.

ЦЕНТРЫ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ

Президент Республики Казахстан Касым-Жомарт Токаев дал протокольное поручение по созданию и запуску Центров оперативного управления в целях обеспечения правопорядка и общественной безопасности в районных и городских центрах. Как сообщил руководитель управления, в настоящее время планируется начать работы по реализации проекта. В каждом районном центре будут установлены центры оперативного управления непосредственно с 77 камер видеонаблюдения.

Также в целях обеспечения общественной безопасности, предупреждения чрезвычайных ситуаций и повышения комфорта отдыхающих в туристической зоне Алаколь ведется работа по установке 137 современных камер видеонаблюдения, внедрению систем голосового оповещения и оперативной связи.

В результате реализации проекта в туристической зоне будет обеспечен круглосуточный мониторинг, что повысит вероятность своевременного реагирования на события и предупреждения чрезвычайных ситуаций. Кроме того, для отдыхающих вводится система автоматического предупреждения правил безопасности. Это поможет повысить общий уровень безопасности и снизить нагрузку на спасательные службы. Все это позволит создать для туристов комфортные и безопасные условия. Работы по установке камер ведутся с 6 апреля и будут окончены до начала лета.

ИНТЕРНЕТ В СЕЛАХ

В области Абай насчитывается 326 населенных пунктов (четыре города и 322 села), 80% из 322 сельских населенных пунктов, то есть 260 населенных пунктов имеют доступ к проводному и мобильному интернету.

В рамках национального проекта «Доступный интернет» министерством искусственного интеллекта и цифрового развития разработан проект инвестиционного соглашения по обеспечению сельских населенных пунктов волоконно-оптическими линиями связи, спутниковой связью. В рамках данного проекта с 2026 по 2027 годы будут подключены к всемирной сети 160 сельских населенных пунктов области. 18 малонаселенных сел будут охвачены сетью Интернет через спутниковую связь. После реализации данного проекта охват сельских населенных пунктов интернетом достигнет 97%, а 99,9% населения области будет обеспечено сетью Интернет.

В соответствии с постановлением правительства между правительством и акционерным обществом «Транстелеком» утверждено соглашение об инвестициях по реализации инвестиционного проекта «Строительство телекоммуникационной инфраструктуры и обеспечение радиосигнального охвата республиканских и областных дорог Республики Казахстан». Согласно инвестиционному проекту, по области Абай планируется установить 40 антенно-мачтовых сооружений вдоль республиканских дорог.

На 2026-2027 годы планируется охват дорог республиканского и областного значения сетью Интернет.

В целях повышения качества мобильной связи и интернета на туристической территории Алаколя по вопросу обеспечения туристской зоны интернетом за счет областного бюджета предусмотрено строительство дополнительно двух АДС у берега озера. Со стороны АО «Казахтелеком» планируется установка высокоскоростной волоконно-оптической линии связи, ведутся строительно-монтажные работы.

Реализация данных проектов позволит улучшить качество мобильной связи и интернета на территории побережья Алаколя и снизить нагрузку на связь в период туристического сезона.

Айман ШАРИПХАНОВА

ПРИЛОЖЕНИЯ ДЛЯ ВЕТЕРИНАРНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ

В Казахстане цифровизация ветеринарной отрасли является частью государственной политики по развитию агропромышленного комплекса и обеспечению биологической безопасности. По данным Министерства сельского хозяйства, ключевое внимание уделяется автоматизации процессов учета, контроля и оказания ветеринарных услуг, а также внедрению систем прослеживаемости.

В рамках этой работы внедрена информационная система идентификации сельскохозяйственных животных, в которую интегрирован ряд цифровых модулей и приложений. В их числе «VetLab», «ВСЭ», «TortTulik», а также мобильные решения для ветеринарных специалистов. Эти инструменты позволяют в автоматическом режиме передавать первичные данные и формировать единую цифровую базу по животноводству.

Управление ветеринарии области Абай и подведомственные ей организации оказывают четыре государственных услуги, но в данный период лицензии на осуществление деятельности в сфере ветеринарии не выдавались.

– В рамках цифровизации отрасли внедрен ряд систем и приложений: «VetLab», «ВСЭ», «Процессинговый центр», «РЭО», а также «Tort Tulik» и «VETMOBILE». Через приложение «Tort Tulik» владельцы животных могут получать ветеринарные услуги онлайн и вести учет поголовья. В настоящее время в системе зарегистрировано 25 011 пользователей, – рассказал руководитель управления ветеринарии области Абай Ержан Барышев на брифинге в Региональной службе коммуникаций.

Напомним, система «VetLab» используется для цифровизации лабораторной диагностики, что упрощает получение и обработку результатов исследований. Модуль «ВСЭ» обеспечивает электронное сопровождение ветеринарно-санитарной экспертизы, в том числе при контроле продукции животного происхождения. В целом внедрение таких решений направлено на повышение прозрачности и достоверности данных, а также снижение бумажного документооборота.

Отдельное направление - развитие мобильных сервисов. Приложение «TortTulik» разработано для владельцев сельскохозяйственных животных и позволяет регистрировать поголовье, вести учет и получать отдельные ветеринарные услуги в электронном формате. Для ветеринарных специалистов внедрены мобильные решения, позволяющие работать с данными непосредственно на местах.

Цифровизация уже оказывает заметное влияние на отрасль. По официальным данным, значительная часть государственных услуг в сфере животноводства и ветеринарии переведена в электронный формат: до 86% услуг доступны онлайн, а миллионы обращений ежегодно обрабатываются через цифровые каналы.

В целом внедрение цифровых технологий способствует формированию единой информационной среды, повышает эффективность ветеринарного контроля и позволяет оперативно отслеживать состояние животных. Это, в свою очередь, усиливает эпизоотическую безопасность и создает основу для дальнейшего развития «умного» животноводства в Казахстане.

Что касается в целом работы ветеринарных служб области Абай, в этом году реализован ряд мероприятий, направленных на обеспечение ветеринарной безопасности. По области отловлено 3262 безнадзорных животных. На территории региона идет идентификация сельскохозяйственных животных и обеспечение стабильной эпизоотической ситуации. Этим занимаются 646 ветеринарных специалистов и 131 ветеринарный пункт.

– В соответствии с планом ветеринарно-профилактических мероприятий на текущий год предусмотрено проведение 8,163 млн манипуляций (вакцинаций) против 10 особо опасных заболеваний. На сегодняшний день из республиканского фонда выделено 3,512 млн доз вакцин, из которых 2,029 млн уже использованы. С начала года в области зарегистрированы отдельные очаги бруцеллеза, бешенства и эмкара. Несмотря на снижение уровня распространения бруцеллеза, заболевание полностью не ликвидировано. Основными переносчиками бешенства являются дикие животные, – отметил руководитель управления.

В случае выявления особо опасных заболеваний вводятся карантинные и ограничительные меры в соответствии с действующими требованиями, а также проводятся ветеринарно-оздоровительные мероприятия для недопущения распространения инфекции. Кроме того, 31 марта 2026 года на сессии областного маслихата было принято решение о выделении финансирования на мероприятия по отлову безнадзорных животных. В соответствии с этим предусмотрены средства на отлов 10 864 животных, а также на содержание, идентификацию, вакцинацию и стерилизацию 435 животных.

Нурай БАЙТОРИНА

В стране 12 апреля отмечается День научных работников Республики Казахстан. Накануне во время награждения специалистов сферы президент Касым-Жомарт Токаев отметил, что мы по праву гордимся нашим интеллектуальным наследием. «Выдающиеся мыслители Аль-Фараби, Ахмед Яссауи, Абай оставили неисчерпаемое духовное богатство. Их идеи по праву вошли в золотой фонд человеческой цивилизации», - отметил глава государства. – «Следует эффективно использовать научный потенциал во благо страны. Открытия наших ученых не должны оставаться сугубо кабинетными достижениями. Надо осуществлять проекты, которые дают конкретные результаты и могут быть внедрены в производство. Одним словом, наука должна работать на нужды экономики и общества». Декада науки, которая проводилась в региональных вузах, показала, как реализуются эти задачи в области Абай. Только в одном из вузов было открыто несколько исследовательских и научных площадок, о которых мы хотим сегодня рассказать нашим читателям.

ИССЛЕДОВАТЬ СЕЛЕКЦИЮ В ОВЦЕВОДСТВЕ

Говоря о развитии сельского хозяйства, президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев не раз делал акцент на животноводстве. В рамках развития отрасли был подписан и закон о племенном животноводстве. В регионах поддержали эту инициативу и в рамках целевой научной программы «Создание высокопродуктивных популяций овец на основе разработки эффективных методов селекции и внедрения ресурсосберегающих технологий», реализуемой при поддержке Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан, в Семее открыт Селекционный центр овцеводства.

Это одна из значимых научных инициатив, направленных на развитие животноводства в северо-восточном регионе Казахстана. Лаборатория, расположенная в Агротехнопарке научного центра при Университете Шакарима, полностью оснащена современным оборудованием. На ее церемонии открытия присутствовали заместитель акима области Абай Думан Оспанов, руководитель областного управления сельского хозяйства Ертай Куанбаев, представители республиканской палаты казахской курдючной шерстной породы овец, а также ученые Павлодарского государственного университета имени С. Торайгырова.

- Как известно, в свое время область Абай занимала лидирующие позиции в сфере овцеводства. После утраты статуса области отрасль пришла в упадок. По инициативе акима области Берика Уали разработан стратегический документ по развитию овцеводства. Эта инициатива реализуется своевременно. Достичь высокой продуктивности без науки невозможно. Сегодня многие занимаются овцеводством самостоятельно: завозят гиссарскую и другие породы, скрещивают их с местными, пытаясь вывести новые виды. Однако эти процессы не имеют научного обоснования. Формирование высокопродуктивных и качественных пород требует многих лет. Уверен, что открываемый селекционный центр станет одним из ключевых центров развития овцеводства в нашей стране, - сказал на открытии заместитель акима области.

Основные направления деятельности нового центра включают совершенствование селекционных методов в овцеводстве, проведение генетических исследований, отбор высокопродуктивных пород, организацию производственных испытаний и поддержку научных изысканий молодых ученых. Эта инициатива укрепит связь между наукой и производством, открывая путь к повышению эффективности хозяйств региона.

- Сегодня при поддержке министерства на базе Университета Шакарима реализуется более 40 научных проектов, 70% из которых носят прикладной характер. Новый центр – это конкретный результат этой системной работы. Эта инициатива укрепит экономику региона и станет важной площадкой, объединяющей науку и сельское хозяйство, - подчеркнул ректор вуза Думан Орынбеков.

В настоящее время научные исследования проводятся в 10 опытных хозяйствах области Абай, Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Павлодарской и Северо-Казахстанской областей. К проекту привлечено около 50 ученых, докторантов и магистрантов, а также ведущие научно-исследовательские институты и партнерские университеты страны. В рамках проекта уже получено четыре патента, опубликованы научные статьи на международных базах. Кроме того, разработаны конкретные практические рекомендации для хозяйств.

Главная цель центра – повышение генетического потенциала овцеводства в регионе и улучшение качества продукции. В этом направлении планируется эффективное использование местных и зарубежных пород.

По словам заведующей кафедрой сельского хозяйства Балнур Ахметовой, в центре применяются самые современные селекционные методы с акцентом на повышение качественных показателей местных пород овец.

Как отмечают в вузе, в 1994 году именно в Семипалатинском регионе, на базе бывшего зооветеринарного института, был выведен тип «байыс», вошедший в историю под названием «овца байыс». Новый центр призван продолжить эту благородную традицию и вывести отечественную селекцию на новый уровень.

Таким образом, Селекционный центр овцеводства даст новый импульс для объединения научных достижений в животноводстве с производством, повышения эффективности хозяйств региона и развития отечественного овцеводства. Кроме того, содержание проводимых в центре научных исследований носит глубокий и комплексный характер. В этом контексте магистрант образовательной программы «Технология производства продукции животноводства» Гулим Камзаева представила ход своей исследовательской работы. По ее словам, в ходе исследования был широко использован комплекс зоотехнических, селекционных и биометрических методов. Основные показатели продуктивности овец, такие как живая масса, шерстная продуктивность и скороспелость, оценивались на основе общепринятых зоотехнических методов.

Работа по отбору и подбору животных проводилась с применением селекционно-генетических подходов, направленных на совершенствование хозяйственно-полезных признаков различных пород путем скрещивания. Кроме того, экстерьерные особенности животных определялись с помощью специальных методов измерения и визуальной оценки. Полученные данные подвергались биометрической обработке с использованием методов вариационной статистики. Эти подходы обеспечивают точность и научную обоснованность результатов исследований. Таким образом, проводимые в центре исследования ориентированы не только на теоретические, но и на конкретные производственные результаты. Центр призван стать одной из ведущих площадок для реализации научных изысканий и инновационных проектов.

Нурай БАЙТОРИНА

ОТХОДЫ НЕФТИ И МЕТАЛЛОВ – ЦЕННЫЙ РЕСУРС

В рамках проходящей декады науки запущена лаборатория по переработке промышленных отходов в Университете Шакарима. Как сообщили в пресс-службе высшего учебного заведения, где обучается около 7000 студентов, лаборатория открыта в рамках выполнения программно-целевого финансирования «Разработка инновационной технологии переработки вторичных ресурсов - отходов металлургических производств, побочных продуктов нефтепереработки и нефтедобычи».

Цель создания лаборатории соответствует названию проекта. Помещение для научных опытов оснащено дорогостоящим оборудованием для проведения исследований в области безотходной технологии: элементным анализатором углерода и серы, установкой для определения азота методом Кьельдаля, анализатором размеров частиц, химическим реактором, электролизными ваннами, флотационной машиной.

Общие затраты на оснащение лаборатории превысили 200 млн тенге.

По словам ученых университета, актуальность разработки инновационных технологий переработки вторичных ресурсов, обусловлена необходимостью решения экологических, экономических и социальных задач. Эти отрасли генерируют значительные объемы отходов, которые негативно влияют на окружающую среду. Создание технологий переработки позволяет сократить объемы отходов, минимизировать загрязнение, извлечь ценные материалы и снизить зависимость от первичных ресурсов. Это способствует внедрению принципов циркулярной экономики, повышает экономическую эффективность производства, снижает затраты на добычу сырья и поддерживает устойчивое развитие. В условиях истощения природных ресурсов и глобальных экологических вызовов внедрение таких технологий становится приоритетным, обеспечивая выполнение международных обязательств, таких как Парижское соглашение по климату. Кроме того, это способствует созданию новых рабочих мест, улучшению экологической ситуации в промышленных регионах и развитию научного и технологического потенциала. Разработка инновационных решений для переработки накопленных отходов является не только шагом к экологической безопасности, но и важным драйвером для устойчивого и конкурентоспособного промышленного будущего.

Как сообщила проректор по науке Жанар Калибеккызы, в рамках реализации данной программы ожидается получение результатов по инновации технологий извлечения цветных и редкоземельных металлов из шлаков свинцового производства; минеральных удобрений из шлаков свинцового производства; строительных материалов и конструкций, дорожного покрытия из шлаков свинцового производства с добавлением отходов НПЗ – нефтешламов.

Уже сегодня ученые вуза разработали инновационные технология регенерации отработанных моторных масел с использованием доступного местного минерального сырья. Предложена комбинированная система регенерации, включающая предварительную очистку, состоящую из центробежной сепарации и механической фильтрации, а также мембранное разделение на основе ультрафильтрации.

Проведена дальнейшая оптимизация рецептурных составов, выполнено изучение долговечности и эксплуатационной устойчивости материалов в условиях, приближенных к реальным, а также проведена оценка их экологической и санитарно-гигиенической безопасности.

Разработана инновационная технология получения высококачественного битума из побочных продуктов нефтедобычи и переработки, которая позволила повысить качество битума, в частности улучшить его пластичные и адгезионные свойства, повысить термостабильность, а также интенсифицировать и оптимизировать процесс окисления при одновременном снижении себестоимости готового продукта.

Разработан технологический процесс, включающий этапы сушки, дегазации, термического обезвоживания и модификации органической части нефтешлама. Проведен FTIR-анализ, который показал снижение интенсивности полос C–H и O–H, что свидетельствовало о протекании реакций конденсации, дегидратации и образования устойчивых углеводородных цепей.

Айман ШАРИПХАНОВА

Несмотря на то, что современная наука делает больший акцент на новых технологиях, сельском хозяйстве, искусственном интеллекте, по-прежнему актуальны и вопросы духовного развития. Научные изыскания в этом направлении ведутся регулярно. Об этом говорилось и на научно-практической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения крупного ученого «Научное наследие Каюма Мухамедханова и национальная духовность».

НЕ ТОЛЬКО ТЕХНОЛОГИИ, НО И ДУХОВНОЕ РАЗВИТИЕ

В главном здании Университета Шакарима состоялась научно-практическая конференция, посвященная крупному ученому, выдающемуся литературоведу, поэту, переводчику, лауреату Государственной премии Республики Казахстан, основавшему абаеведение, автору текста первого Государственного Гимна Казахской ССР Каюму Мухамедханову.

Несмотря на то, что декада науки, проводимая в вузе, была насыщена мероприятиями, уровень конференции отличался повышенным интересом со стороны ученых Казахстана, глубиной содержания и ценностью уникальных докладов, отражающих деятельность выдающегося ученого, его благородную личность. В важном совещании приняли участие потомки ученого Дина, Дегдар и Канагат Мухамедхановы. Руководитель управления культуры, развития языков и архивного дела области Абай Жанжигит Омархан отметил особое место Каюма Мухамедханова в истории Семея.

– Каюм Мухамедханов много значит для города, его наследие занимает особенное место в нашей памяти. Он один из первых ученых кто начал изучать творчество Абая, Шакарима. Его вклад в науку неоценим. Ведомство планирует выпуск его произведений, думаю, что мы проведем эту работу совместно с научным сообществом, – сказал Жанжигит Омархан.

Директор Государственного историко-культурного и литературно-мемориального музея-заповедника Абая «Жидебай – Борили» Улан Сагадиев рассказал об исключительной роли Каюма Мухамедханова в открытии музея Абая в 1940 году.

– По инициативе и при непосредственном участии Мухамедханова был создан Государственный литературно-мемориальный музей Абая в Семипалатинске - первый музей, посвященный Абаю. В ходе экспедиций и поисков он собрал более 500 подлинных предметов из обихода Абая и его семьи: личных вещей, мебели и посуды, рукописей и редких изданий. Вместе с Мухтаром Ауэзовым Мухамедханов выбрал здание для музея. Каждый экспонат был изучен с научной точки зрения, а по созданию музея была написана книга «Жолбасшы». Начав работу в музее старшим научным сотрудником, Мухамедханов продолжал преподавать в вузе, а в 1947 году, когда музей был передан в ведение Академии наук КазССР, был назначен его директором, – отметил Улан Сагадиев.

– Главная особенность сегодняшнего собрания не просто вспомнить научное наследие Каюма Мухамедханова, а переосмыслить его деятельность в контексте новых взглядов и новых направлений гуманитарных наук. Я считаю его основателем современного абаеведения, казахской текстологии, литературоведения. Жизнь Каюма Мухамедханова невозможно отделить от Семея. Вся сознательная жизнь ученого неразрывно связана с Университетом Шакарима. Ученый проработал в вузе почти пятьдесят лет, воспитал несколько поколений филологов, установил глубокие вузовские традиции. Сбор архивных данных, изучение наследия поэтов-подмастерьев, доказательство научных выводов – все это

осуществлялось в Семипалатинской научной среде, – передал участникам конференции обращение ректора руководитель аппарата вуза Максат Карибаев.

Участники конференции говорили о том, что духовная преемственность, сложившаяся через научно-педагогическую деятельность Каюма Мухамедханова, сегодня является поучительным примером, особенно для молодых ученых.

– Ответственность перед нацией, самоотверженный труд ученого на пути восстановления исторической справедливости – это беспрецедентный подвиг в истории казахского народа. Для Университета Шакарима такие научные встречи имеют особое значение. Университет всегда поддерживает научные инициативы, служащие духовности нации, и продолжает в качестве одного из главных направлений исследования наследия таких великих людей, как Абай, Шакарим, Мухтар, Каюм, – говорится в обращении ректора, который пожелал, чтобы мероприятие стало началом новых идей и новых исследований.

Видеоролик о роли Мухамедханова в сохранении наследия Абая, премьера которого состоялась в момент открытия встречи, оказал большое влияние на создание душевной атмосферы дня. Факты из биографии Каюма-ага: начиная от присвоения имени ученого, до исторической видеозаписи, где запечатлены данные о связях предков Каюма с деятелями Алаша, несомненно, покорили души собравшейся публики. В создании проникновенного поучительного фильма большую роль сыграли поиски, которые провела руководитель научно-исследовательского центра «Абай и национальная духовность», кандидат филологических наук Акмарал Смагулова.

Доктор филологических наук, профессор Арап Еспенбетов, выступивший в ходе конференции, подробно рассказал о месте своего учителя в казахской духовности. В своем докладе об учителе, основанном на личных воспоминаниях, он отметил, что сейчас самое время популяризировать научные труды Каюма Мухамедханова, которые играют важную роль в казахской литературе, молодым ученым больше и глубже изучать его идеи по текстологии, созданные на пути формирования школы абаеведения.

– Никогда прежде ученые не уделяли текстологии столько внимания, сколько Каюм Мухамедханов. До его работ текстология произведений Абая была изучена очень мало. Кроме того, трудно переоценить вклад ученого в изучение истории движения «Алаш». Очень многое Мухамедханов сделал также и для реабилитации имени и творчества Шакарима, – подчеркнул Арап Еспенбетов.

Доктор педагогических наук, директор общественной организации «Центр образования и культуры имени Каюма Мухамедханова» Дина Кайымовна, специально приехавшая из Алматы, выразила искреннюю признательность руководству вуза за уважение к своему отцу, отметив, что научно-духовные мероприятия отмечаются на высоком уровне и в Астане, и в Алматы. Она рассказала о трудностях, с которыми столкнулся выдающийся ученый в развитии духовности нации, на пути к основам абаеведения. Кроме того, Дина Кайымовна ознакомила с книгами, в которых собраны опубликованные труды и пословицы ученого.

Преподаватель-лектор кафедры казахского языка и литературы Жансугуровского университета, кандидат филологических наук С. К. Кожагулов выступил с докладом на тему «Каюм Мухамедханов и актуальные проблемы текстологии». Приглашенный гость прочел лекцию для преподавателей университета и молодых ученых на тему «Поэзия Абая, пробудившая Алаш», и провел семинар на тему «Критика и обвинения, высказываемые в адрес наследия Абая».

Айман ШАРИПХАНОВА

ВУЗЫ ПОДДЕРЖИВАЮТ РЕАЛИЗАЦИЮ ЦЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

В Астане состоялся круглый стол, посвященный вопросам вклада казахстанских вузов в реализацию Целей устойчивого развития ООН, в рамках укрепления взаимодействия между университетами, гражданским обществом, государственными органами и международными организациями.

Организаторами мероприятия выступили АО «Институт экономических исследований» при поддержке Страновой команды ООН. Круглый стол был ориентирован на руководителей высших учебных заведений и структурных подразделений, ответственных за реализацию Целей устойчивого развития. В мероприятии приняли участие представители 89 вузов Казахстана, в числе которых и семейские высшие учебные заведения.

Программа включала три основных этапа: официальное открытие, панельные сессии и интерактивный воркшоп. С приветственными словами выступили: вице-министр национальной экономики Республики Казахстан А.К. Дарбаев, постоянный координатор ООН в Казахстане С. Раднарагча, постоянный представитель ПРООН в Казахстане К. Вавьерниа, заместитель председателя Комитета высшего и послевузовского образования Министерства науки и высшего образования РК А. Абылайхан, а также председатель правления АО «Институт экономических исследований» Б.Б. Баткеев.

В первой половине дня в рамках панельных сессий были представлены доклады, во второй - состоялась интерактивная групповая работа по тематическим направлениям с формированием экспертных рекомендаций по развитию ЦУР в вузах страны. Из медицинских вузов Республики Казахстан с докладом выступила проректор по стратегическому развитию и международному сотрудничеству НАО «Мединский университет Семей» Алма Нуртазина. В своем выступлении она представила опыт университета в области достижения Целей устойчивого развития и осветила деятельность Центрально-Азиатского регионального центра планетарного здоровья. Доклад вызвал живой интерес и получил положительную оценку со стороны организаторов и участников, что подчеркнуло его актуальность и практическую значимость. Итоги обсуждений были отражены в заключительных презентациях по каждому тематическому блоку и обобщены модератором встречи. По результатам работы круглого стола участники выработали практико-ориентированные рекомендации, направленные на эффективное внедрение принципов устойчивого развития в систему высшего образования Казахстана.

Напомним, Цели устойчивого развития ООН - это 17 глобальных целей, принятых в 2015 году всеми государствами-членами ООН как универсальный призыв к действию, чтобы покончить с нищетой, защитить планету и обеспечить мир и процветание для всех людей к 2030 году. Они сбалансируют экономические, социальные и экологические компоненты, охватывая широкий спектр вопросов: от качественного образования и гендерного равенства до борьбы с изменением климата.

Соб.инф.

Научно-методический семинар на тему «Сегодняшняя наука - завтрашние возможности» приурочили к Дню работников науки Республики Казахстан ученые университета имени Алихана Бокейханова. Он прошел на базе средней общеобразовательной школы №39 имени Алихана Бокейханова.

ВОЗМОЖНОСТИ УСПЕШНОГО «ЗАВТРА»

В ходе мероприятия, направленного на развитие научно-исследовательской компетентности педагогов, интеграцию науки и практики в образовательный процесс, а также совершенствование навыков эффективного применения современных методов обучения, проректор по воспитательной работе и социальным вопросам университета Айрат Базенов выступил с докладом на тему «К.Сатпаев и этапы развития казахстанской науки», поделившись важными мыслями о развитии отечественной науки и наследии великого ученого.

Напомним, День науки в Казахстане отмечается 12 апреля – в день рождения выдающегося казахстанского ученого-геолога, первого президента казахстанской Академии наук Каныша Сатпаева. У великого ученого сегодня немало последователей, которые развивают казахстанскую науку.

В ходе семинара заведующая кафедрой педагогики дошкольного и начального образования, PhD Шолпан Орынгалиева выступила с докладом «Учитель-исследователь: теория и практика», где на конкретных примерах раскрыла пути формирования исследовательской культуры педагогов.

В ходе семинара участники обменялись опытом и обсудили актуальные вопросы системы образования. Были предложены новые идеи и эффективные подходы, прозвучали содержательные мнения, способствующие профессиональному развитию. Данная площадка активизировала творческий поиск педагогов и усилила их интерес к научной деятельности.

По итогам научно-методического семинара учителям, подготовившим своих учеников к участию в научных проектах международного и республиканского уровней и достигшим высоких результатов, были вручены благодарственные письма президента университета. Это стало ярким свидетельством признания и доверия к труду педагогов.

Соб.инф.

ЯРМАРКА ВАКАНСИЙ МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ

Дефицит медицинских кадров ощущается всегда, особенно в сельских населенных пунктах. Сегодня государством создаются все условия для выпускников медицинских вузов, которые пожелали бы поехать в регионы. Решают эту проблему частично ставшие уже традиционными ярмарки вакансий, одна из них прошла недавно в «НАО Медицинский университет Семей».

В этом году ярмарку посетили более 100 медицинских учреждений. На торжественном открытии выступили заместитель акима области Абай Думан Оспанов, ректор медицинского вуза Алтай Дюсупов. Слово взяли и представители управлений здравоохранения Павлодарской, Восточно-Казахстанской областей и области Абай, медицинских учреждений регионов.

Было сказано о том, что в стране ощущается острый дефицит медицинских кадров, так по области Абай он составляет 137 специалистов, по ВКО – 186, в Павлодарской области не хватает 127 специалистов. С целью покрытия этого дефицита государством запущены масштабные национальные программы, в том числе «С дипломом в село», «Модернизация здравоохранения на селе» и т.д.

Медицинский университет Семея, который является одним из старейших учебных заведений с более чем 70-летней историей, ежегодно готовит выпуск медицинских кадров для республики. На протяжении этого времени здесь обеспечивают высокое качество образования, благодаря внедрению инновационных технологий обучения, расширению базы научных исследований профессорско-преподавательского состава кафедр.

На втором этапе мероприятия все участники прошли в читальный зал университетской библиотеки и начали работу по привлечению выпускников. Со стороны университета приняли участие выпускники бакалавриата, интернатуры и выпускники по 38 специальностям резидентуры. С выпускниками представители каждого учреждения беседовали индивидуально, их ознакомили с презентациями работодателей, оснащением медицинских организаций, условиями работы, проживания, социальным пакетом и прочей важной информацией.

В этом году в НАО «МУС» завершают обучение 1630 молодых специалистов. Выпуск осуществляется одновременно по пяти уровням: бакалавриату, интернатуре, резидентуре, магистратуре и докторантуре. На уровне бакалавриата выпускаются 456 специалистов по образовательным программам «Стоматология», «Фармация» и «Сестринское дело». На уровне интернатуры выпускаются 723 молодых специалиста, на уровне резидентуры - 407 специалистов по 38 специальностям.

«Процесс трудоустройства обучающихся осуществляется в течение всего учебного года. Одними из таких мероприятий являются встречи с районными акиматами и главными врачами районных больниц с одной стороны и обучающихся выпускных курсов уровней интернатура и резидентура с другой стороны. Организация подобных встреч является одной из мер, способствующих уменьшению дефицита медицинских кадров в нашем регионе, на которых администрация района знакомит выпускников с размером и видами, оказываемой социальной поддержки, условиями, жильем, главные врачи в свою очередь демонстрируют уровень оснащенности в больницах и размером заработной платы», - рассказали представители вуза. Обучающиеся имеют возможность задать интересующие их вопросы и выбрать свое будущее место работы. Здесь уже были организованы встречи с 11 районами области Абай, 10 районами ВКО, 11 районами Павлодарской области.

Нурай БАЙТОРИНА

ЗНАНИЯ, ИННОВАЦИИ, ПЕРСПЕКТИВЫ

В рамках Недели науки, приуроченной ко Дню работников науки Казахстана, на кафедре «Автоматика и информационные технологии» Университета Шакарима состоялась ежегодная студенческая научно-практическая конференция.

Этот форум стал настоящей площадкой для демонстрации интеллектуального потенциала будущих инженеров, программистов и разработчиков. Уровень представленных работ и состав жюри в очередной раз доказали: современный студент - это не пассивный слушатель лекций, а активный исследователь, готовый решать сложные технологические задачи.

В последние годы наблюдается устойчивая тенденция: интерес студентов к глубокой научной работе неуклонно растет. Если раньше участие в конференциях часто было формальной необходимостью для получения зачета, то сегодня это осознанный выбор. Об этом свидетельствует и рекордное количество заявок, поданных на конференцию кафедры АиТИ.

Открывая конференцию, заведующий кафедрой Р.А. Советбаев отметил высокую значимость подобных встреч для профессионального становления будущих инженеров и IT-специалистов.

- Наука - это не только фундаментальные открытия, но и умение применять знания на практике. Сегодня наши студенты доказывают, что они готовы решать актуальные задачи автоматизации и цифровизации, - подчеркнул он.

Работа конференции была разделена на несколько секций, ключевыми из которых стали темы современных систем автоматического управления, информационные технологии и искусственный интеллект, что весьма актуально в Год цифровых технологий и ИИ, который объявлен президентом Касым-Жомартом Токаевым. В рамках конференции были представлены доклады, охватывающие широкий спектр тем: от моделирования и оптимизации технологических процессов до применения алгоритмов машинного обучения, разработки программных средств мониторинга и управления, а также внедрения цифровых решений в производственные и социально-экономические системы. Многие работы носили прикладной характер и были ориентированы на решение реальных инженерных задач, что особенно подчеркнуло практическую направленность подготовки студентов кафедры.

Отличительной чертой прошедшей конференции стал состав экспертной комиссии. В жюри вошли не только преподаватели кафедры, но и студенты старших курсов - победители прошлых лет и активные участники научных кружков. Такой подход оказался более чем успешным.

- Когда твою работу кроме преподавателей разбирают такие же студенты, которые, еще вчера сидели с тобой на парах, - это сильно мотивирует. Они задают каверзные вопросы с точки зрения практики, с точки зрения кода, а не только теории, - отметил один из докладчиков.

Студенты-члены жюри признались, что для них это был колоссальный опыт. Возможность посмотреть на науку с другой стороны, оценить чужие ошибки и достижения помогла им иначе взглянуть и на собственные исследования.

В ходе конференции было отмечено, что с каждым годом интерес молодежи к научно-исследовательской работе неуклонно растет. Студенты активно вовлекаются в проектную деятельность, участвуют в грантовых программах и конкурсах инноваций. Многие доклады носили прикладной характер: авторы демонстрировали действующие макеты, программные симуляторы и результаты экспериментальных исследований, выполненных на базе лабораторий кафедры.

- Подготовка к конференции помогла мне систематизировать знания и понять, как моя курсовая работа может перерасти в реальный стартап. Атмосфера живого обсуждения и вопросы от коллег заставили взглянуть на проблему под новым углом, - поделилась впечатлениями одна из участниц, студентка третьего курса.

По итогам работы конференции лучшие доклады были отмечены дипломами и рекомендациями к публикации в студенческом научном сборнике. Победителями стали по направлению «Информационные технологии и искусственный интеллект» - Ринат Исламов, по направлению «Современные системы автоматического управления» - Асем Сериккызы и Венера Айтмухаметова.

Проведение студенческой научно-практической конференции на кафедре «Автоматика и информационные технологии» еще раз подтвердило, что научная деятельность является неотъемлемой частью образовательного процесса. Подобные мероприятия способствуют формированию у студентов исследовательской культуры, умения работать с научной информацией и применять теоретические знания на практике. Конференция продемонстрировала высокий потенциал студентов кафедры и их готовность к решению сложных научно-технических задач. Растущий интерес к исследованиям в области автоматизации, управления и IT-технологий свидетельствует о правильном выборе образовательных приоритетов и актуальности реализуемых направлений подготовки. Кафедра планирует и в дальнейшем поддерживать студенческие инициативы, расширять форматы научного взаимодействия и создавать условия для развития молодых исследователей и будущих специалистов.

А.Д. ЗОЛОТОВ,
доцент кафедры автоматики и информационных технологий

БЕСКАРАГАЙСКИЙ РАЙОН

БЛАГОУСТРОИТЬ ГЛАВНОЕ СЕЛО

Аким Бескарагайского района Дилдар Каликан совершил рабочий объезд районного центра - села Бескарагай, где ознакомился с ходом санитарной очистки и благоустройства, проводимых в рамках программы «Таза Қазақстан».

В ходе визита он также осмотрел ряд значимых проектов, реализуемых на территории населенного пункта, в том числе строительство плавательного бассейна и второй этап прокладки водопроводных сетей.

В целом, в текущем году в селе Бескарагай запланирован комплекс масштабных работ по благоустройству. В частности, предполагается высадка порядка 10 тысяч цветов, строительство тротуаров для пешеходов, а также обновление внешнего облика зданий.

В ходе объезда аким района отметил, что внешний вид и общее состояние ряда объектов в населенном пункте не соответствуют современным требованиям. Кроме того, было указано на недостаточную архитектурную целостность центральных улиц. В связи с этим глава района подчеркнул необходимость системного подхода к вопросам озеленения и благоустройства села с учетом современных стандартов.

- В ходе объезда села Бескарагай было выявлено, что внешний облик и общее состояние ряда зданий оставляют желать лучшего. Также на центральных улицах недостаточно выражена архитектурная гармония. В этой связи необходимо привести работы по благоустройству и озеленению в соответствие с современными требованиями, - отметил Дилдар Каликан.

Стоит отметить, что на этой неделе «Таза Қазақстан» поддержали во всех населенных пунктах Бескарагайского района. Масштабные работы по благоустройству и санитарной очистке в рамках республиканской акции, реализуемой по инициативе президента Республики Казахстан Касым-Жомарта Токаева провели около 1000 жителей. Как подчеркивают в акимате района, активное участие населения свидетельствует о высокой гражданской ответственности и стремлении к поддержанию чистоты и порядка в родном крае.

В ходе акции были очищены улицы сел, парки, территории объектов бизнеса и государственных учреждений, спортивные площадки и другие общественные пространства. В результате субботника вывезено порядка 500 тонн твердых бытовых отходов, а также побелено около 3000 деревьев. Жители района отмечают положительные изменения и рост экологической культуры. Так, семья Рахметулиных из села Бескарагай подчеркнула, что формирование бережного отношения к окружающей среде является результатом реализации программы «Таза Казақстан».

Напомним, ранее под председательством акима Бескарагайского района проходило расширенное заседание акимата, посвященное ходу реализации экологической программы «Таза Казақстан» на территории района. В совещании приняли участие руководители отделов и учреждений, а также акимы сельских округов. С докладом выступил руководитель отдела архитектуры, строительства, жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог Бескарагайского района Берик Наурызбаев. По его словам, в рамках программы был утвержден план проведения санитарной очистки населенных пунктов района на период с апреля по ноябрь текущего года. В соответствии с планом во всех селах, на объектах бизнеса и в туристических местах будут организованы работы по наведению порядка, а также предусмотрена высадка 7000 саженцев. В ходе заседания глава района отметил, что мероприятия, реализуемые в рамках программы «Таза Казақстан» уже дают положительные результаты. Вместе с тем он подчеркнул необходимость не снижать темпы работы и продолжать системную реализацию намеченных мер.

Соб.инф.

ПРОВЕДЕНЫ РАЗЪЯСНИТЕЛЬНЫЕ БЕСЕДЫ

Член Республиканской информационно-разъяснительной группы, директор Центра исследования проблем религии области Абай Максат Омирханов и главный специалист отдела внутренней политики Бескарагайского района Нурлан Аханов провели ряд встреч с коллективами района, где рассказали о мерах профилактики религиозного экстремизма и терроризма. Актуальные вопросы рассматривались со студентами колледжа, членами этнокультурных объединений, а также спортивной общественностью.

Экстремизм и радикальные идеологии часто воспринимаются нами как кадры из зарубежных новостей. Нам кажется, что наш тихий регион это никогда не коснется. Однако эта самоуверенность опасна, ведь сегодня вербуют людей через социальные сети, а каждый имеет возможность пользоваться интернетом и проводить в виртуальном мире хоть час в день. Ранее наши корреспонденты беседовали с Максатом Омирхановым на эти актуальные темы.

- На лекциях и семинарах я часто вижу этот взгляд: «Это где-то там, по телевизору, нас не коснется». Но я работаю в этой сфере 10 лет и видел достаточно, чтобы утверждать: угроза реальна. Просто многие вещи не попадают в СМИ - иногда, чтобы не пугать население, иногда по просьбе самих пострадавших. Экстремизм сегодня многолик. Это не только религия. Он бывает политическим, национальным и даже финансовым. И в нашей области есть все эти формы. Мы - пограничный регион, у нас активное движение людей через границы с Россией и Китаем, всех зафиксировать невозможно. Но главное даже не границы на земле, а отсутствие границ в интернете, - говорит директор центра. - Раньше листовки раздавали на улицах, сейчас в этом нет нужды.

Вербовщики совершенствуются быстрее нас. Они используют глубокую психологию. Один из последних методов - «бомбардировка любовью», когда пишут одинокому человеку. Начинается все с простого интереса, внимания, сочувствия. Никакой религии или политики, но когда у человека появляется зависимость от этого общения, начинается главная обработка. Наши физиологические потребности в любви, уважении и понимании остались прежними, и радикалы профессионально этим пользуются. А ведь не всегда у родителей есть возможности круглосуточно проверять сотовый телефон ребенка или следить за каждым шагом соседа. Это личное пространство. Но все же близкие могут заметить изменения. Ведь происходит кардинальная смена личности. Специалисты советуют: обратите внимание, если человек резко меняет образ жизни, например, в одночасье бросает все привычки или скрывает информацию: приносит домой литературу непонятного содержания, прячет экран телефона, уходит из дома в определенное время, не говоря куда или меняет круг общения и лексику, появляются новые термины, поучительный тон, если он проявляет нетерпимость к вашему образу жизни, то стоит задуматься.

- Лучшая защита - цифровая гигиена. Закрывайте аккаунты. Не ставьте фото детей на аватарки. Не злоупотребляйте геолокацией - по ней легко вычислить, где вы живете и учитесь. Даже статус «нет настроения» - это сигнал для вербовщика или мошенника, что вы сейчас уязвимы и с вами можно начать разговор, - говорит Максат Омирхзанов. - К нам можно обратиться совершенно бесплатно и анонимно. Сначала работают психологи - они выявляют корень проблемы, личные травмы. Затем подключаются теологи, которые объясняют, где человека ввели в заблуждение. Сейчас идет идеологическая война, где главное оружие - информация. Чтобы выиграть в ней, нам нужно единство. Воспитание в семье и бдительность в интернете - это и есть наш единственный способ сохранить мир для наших детей.

Соб.инф.

БОРОДУЛИХИНСКИЙ РАЙОН

Тема занятости на последнем заседании акимата Бородулихинского района прозвучала жестко. Формально - план есть. По факту - вопросы. С начала года в районе в рамках региональной карты занятости планируется создать 595 рабочих мест. Из них 452 - постоянные, 143 - временные. На конец первого квартала трудоустроено 135 человек. Это 22,7% от плана.

ЗАНЯТОСТЬ СТРОГО ПО ПЛАНУ

Цифра сама по себе не критичная - год только начался. Но когда начинаешь разбирать глубже, картина меняется. Есть округа, где работа идет. Бородулиха, Дмитриевка, Новошульба, Переменовка - там показатели держатся на уровне. А есть те, где за три месяца не создано ни одного рабочего места. Андреевский, Жерновский, Зубаирский, Красноярский, Кунарлинский, Новодворовский, Петропавловский, Подборный, Степной, Таврический округа. И это уже не про цифры. Это про отсутствие работы на местах.

Отдельно обозначена зона риска - Бельагачский, Жезкентский и Новопокровский сельские округа. Там отставание продолжается. Исполняющий обязанности акима района Талгат Муратов в этой части был предельно конкретен: главное - не выполнение плана на бумаге, а реальные рабочие места для людей.

- Нельзя работать только в крупных населенных пунктах. В отдаленных селах ситуация сложнее, но это не причина оставлять их без внимания, - такой акцент прозвучал на заседании.

Отдельная проблема - слабая информированность людей. Государство дает возможность получить безвозмездные гранты на открытие своего дела - до 1,7 млн тенге. В этом году планируется выдать восемь таких грантов. Но если люди о них не знают, программа не работает. Карьерному центру и акимам сельских округов поручено выстроить нормальную связку: не просто проводить встречи, а доводить информацию до каждого, кто реально может этим воспользоваться.

Пока работа ведется: проходят ярмарки вакансий, встречи с работодателями, привлекаются сельхозпредприятия, особенно в период посевной. Основной набор рабочих мест ожидается с апреля по август - за счет «Семей орманы» и крестьянских хозяйств. Но здесь важный момент. Сезонная работа - это временное решение. Району нужны постоянные рабочие места. И именно это сегодня становится главным критерием: не сколько трудоустроили на месяц, а сколько людей остались работать.

Отдельно на заседании прозвучал еще один момент, который напрямую связан с занятостью - кадровый вопрос в самой системе госуправления. Сегодня в районе остается ряд вакансий на государственной службе - как в аппарате акима района, так и в сельских округах. Речь идет не только о технических специалистах, но и о должностях, от которых зависит принятие решений - в сфере ЖКХ, архитектуры, внутренней политики, предпринимательства. И здесь возникает парадоксальная ситуация: рабочие места есть, но закрываются они не всегда быстро.

Между тем именно на уровне районов и сельских округов государственная служба сегодня - это живая работа с людьми. Не через отчеты, а напрямую: дороги, вода, благоустройство, социальные вопросы. И, по сути, это одна из немногих сфер, где человек может реально влиять на изменения в своем селе или районе. Поэтому акцент очевидный: району нужны специалисты, которые готовы не просто занять должность, а работать с пониманием ответственности за результат.

Екатерина ВАЛЕРЬЕВСКАЯ

КОГДА ШКОЛА - БОЛЬШЕ, ЧЕМ МЕСТО ПРОСВЕЩЕНИЯ

Вопрос оптимизации образовательных учреждений рассмотрели на заседании акимата Бородулихинского района. С информацией выступила руководитель отдела образования района Гульнур Катаева. По ее данным, сегодня в районе функционирует 31 школа, из них 23 - малокомплектные. За последние три года количество учащихся сократилось на 176 человек. В ряде школ обучается всего по 6-8 детей.

- В таких условиях возникают сложности с обеспечением качества образования: кадровый дефицит, отсутствие специализированных кабинетов, лабораторий, спортивных залов, - отметила Г.М. Катаева.

Кроме того, часть школ не соответствует требованиям приказа министерства образования №185. В связи с этим рассматриваются меры по оптимизации сети.

На этом уровне все выглядит логично: меньше детей – сложнее обеспечить качество образования. Но дальше начинается то, что в цифры не укладывается. Для сельской местности школа - это больше, чем просто учебное заведение. Это место, где проходит жизнь: дети, родители, мероприятия, общение. И когда речь заходит о закрытии, люди воспринимают это не как «реорганизацию сети», а как вопрос - что будет дальше с селом.

И этот вопрос сегодня уже звучит. Жители отдельных округов обращаются за помощью к исполняющему обязанности акима Бородулихинского района Талгату Муратову, обсуждают ситуацию, пытаются понять перспективу. Потому что для семьи с детьми наличие школы - один из ключевых факторов, оставаться или нет. По информации отдела образования, в случае оптимизации будет организован подвоз учащихся. Это коснется 43 детей.

- Все дети будут обеспечены подвозом к базовым школам, - подчеркнула Гульнур Максутовна.

Это необходимая мера. Но она не снимает всех вопросов. Расстояния между населенными пунктами значительные, дорожные условия разные, и здесь важно, чтобы решение работало не только на бумаге, а в реальной жизни - стабильно и безопасно.

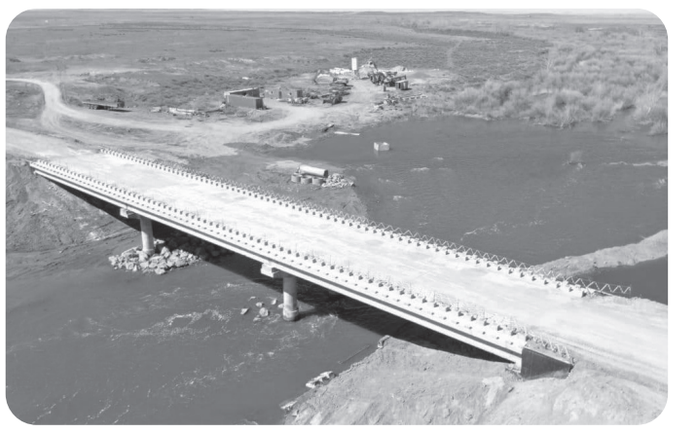
В ходе обсуждения исполняющий обязанности акима района Талгат Муратов сделал акцент на другой стороне вопроса.

- Если в села будут переезжать семьи, будут и дети, - отметил он, говоря о необходимости активной работы по привлечению населения по программе «Из города в село», инициированной акимом области Абай Бериком Уали.

Сегодня в районе есть рабочие места, прежде всего в сельском хозяйстве. И именно через привлечение семей можно менять ситуацию - не сокращать сеть, а давать ей возможность сохраняться. Оптимизация - это, по сути, попытка привести систему образования к требованиям и обеспечить детям более качественные условия. Но параллельно это решение, которое влияет на жизнь конкретных населенных пунктов. И здесь важно не противопоставлять одно другому. С одной стороны - требования, стандарты, качество образования, с другой - устойчивость сельских территорий. И, возможно, главный вопрос сегодня не только в том, какие школы закрывать, а в том, какие села мы готовы сохранить.

Татьяна КАТИКЕЕВА

КОКПЕКТИНСКИЙ РАЙОН

ПЕРЕПРАВА, ПЕРЕПРАВА!

БЕРЕГ ЛЕВЫЙ, БЕРЕГ ПРАВЫЙ...

Радостная весть для жителей села Тассай Кокпектинского района - наконец восстановлено движение через мост, который ведет в село. Теперь такой же переправы ждут и в Мелитополе.

Мост, ведущий в село Тассай Кокпектинского района, был разрушен весенним паводком 2024 года, в результате чего транспортное сообщение было прервано на два года. Жителям села приходилось добираться в объезд через село Карагандыколь, увеличивая путь на 120 км.

По поручению акима области Берика Уали проведены конкретные работы по восстановлению важного инфраструктурного объекта. В настоящее время движение транспорта по мосту, ведущему в село Тассай, возобновлено. Кроме того, руководитель подрядной организации Канат Сакан за счет собственных средств планирует выполнить асфальтирование участка от моста до автодороги республиканского значения. Полное завершение проекта и ввод нового моста в эксплуатацию запланированы до конца текущего года.

Паводки часто нарушают весенний покой и жителей села Мелитополь, входящего в состав Шугылбайского сельского округа. На неделе здесь побывал и аким района Нурбек Кошкарбаев. Он ознакомился с актуальной проблемой населенного пункта.

- В весенний период через центр села проходит большой поток воды, в результате чего населенный пункт фактически делится на две части. Жители пяти домов, расположенных на противоположной стороне, вынуждены временно переправляться на другой берег на лодке, - разъяснил ситуацию глава района. - По данному вопросу провел встречу с сельчанами, обменялся мнениями. Один из жителей, Жанияр ага, предложил рассмотреть возможность строительства пешеходного моста.

По словам акима Кокпектинского района, вопрос необходимо дополнительно проработать совместно с руководителями профильных ведомств, после чего будут рассмотрены конкретные пути ее решения. Однако, такой визит чиновника дарит жителям надежду, что и на их улице появиться пусть не большая, но пешеходная переправа.

Нурай БАЙТОРИНА

АКТУАЛЬНО

ОБУЧАЮТ ЦИФРОВОЙ ГРАМОТНОСТИ

С марта занятия по цифровой грамотности в ЦОНах стали доступны во всех регионах Казахстана. Только за первый месяц около 700 казахстанцев прошли обучение и научились получать государственные услуги онлайн, сообщает Госкорпорация «Правительство для граждан».

Ранее проект реализовывался в пилотном режиме в Астане. После запуска он показал востребованность среди населения и с марта был масштабирован на все регионы страны. Занятия проходят в центрах обслуживания населения и помогают гражданам уверенно пользоваться цифровыми сервисами и самостоятельно получать государственные услуги онлайн. На практике участникам показывают, как получить электронную цифровую подпись, оформить регистрацию по месту жительства, заказать справку о наличии или отсутствии судимости и сразу же оформить эти услуги самостоятельно. Такой формат особенно удобен для взрослых и пожилых людей, позволяя им спокойно освоить цифровые сервисы.

Занятия по обучению цифровой грамотности в области Абай проходят в ЦОНе по адресу ул. Б. Момышулы, 22 (отдел №2). В регионах график проведения занятий формируется с учетом загрузки ЦОНа. Принять участие можно бесплатно, без предварительной записи.

- Сегодня государственные услуги можно получить как в ЦОНах, так и онлайн - причем с использованием разных цифровых сервисов. Чтобы такие решения работали на удобство граждан, важно своевременно развивать цифровые навыки и обучать пользователей, позволяя им самостоятельно получать необходимые услуги, - отметил председатель правления госкорпорации Арман Кенжегалиев.

Проект реализуется в рамках Года цифровизации и искусственного интеллекта и направлен на то, чтобы сделать государственные сервисы доступными для каждого и помочь казахстанцам уверенно переходить на онлайн-формат. Обучение организовано корпоративным учебным центром «Таным» Госкорпорации и проходит с 4 февраля по 30 июня. Занятия остаются бесплатными для всех желающих.

Соб.инф.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АУДИТ

АДМИНИСТРАТИВНАЯ ПРАКТИКА

В целях формирования общей правоприменительной практики Департамент внутреннего государственного аудита по области Абай на постоянной основе осуществляет еженедельный мониторинг административной практики. Одним из приоритетных направлений является возмещение сумм финансовых нарушений и наложенных административных штрафов в доход бюджета.

За 1 квартал 2026 года наблюдается положительная динамика применения норм Кодекса об административных правонарушениях Республики Казахстан (КоАП РК). Всего за данный период было возбуждено 65 дел на общую сумму 8 585 125 тенге, взыскания административных штрафов составлет 100%.

Департамент продолжает самостоятельное производство ревизий и мониторинг административной практики, а также усиление мер по взыскиваемости административных штрафов в доход бюджета. В целях повышения эффективности и результативности работы на постоянной основе проводятся технические учебы, направленные на более детальное изучение норм КоАП РК и внесенных в него поправок.

Эти меры способствуют укреплению правопорядка и повышению финансовой дисциплины в республике, демонстрируя высокий уровень ответственности и профессионализма органов государственного контроля.

Е.О. ЖЕДЕЛГАЗИН,
руководитель отдела по обеспечению деятельности Департамента внутреннего государственного аудита по области Абай

ТЕРРИТОРИЯ ЗАКОНА

Межрайонным судом по гражданским делам города Семея рассмотрено гражданское дело по иску о взыскании алиментов. Особенность случая заключается в том, что иск в суд подала совершеннолетняя дочь на своего отца. Она мотивировала свое обращение тем, что учится очно в вузе на платной форме обучения.

АЛИМЕНТЫ - ВСЕМ ДЕТЯМ ПОРОВНУ

Дочь просила назначить ей алименты в размере 15 МРП ежемесячно, мотивируя требования отсутствием самостоятельного дохода и необходимостью несения расходов на платное обучение. Однако папа не богач: пенсионер, к тому же выплачивающий алименты на содержание пятерых несовершеннолетних детей. Кроме этого, из его единственного дохода – пенсии, производятся выплаты по исполнению судебного решения о разделе имущества. При всем при этом родитель, не отказался помогать дочери, но попросил снизить сумму алиментов до 3 МРП, указывая на тяжелое материальное положение и значительную алиментную нагрузку.

По итогам рассмотрения дела суд подчеркнул, что в соответствии с законодательством Республики Казахстан алиментные обязательства носят приоритетный и социально значимый характер, поскольку направлены на обеспечение конституционного права ребенка на содержание. При этом алименты подлежат исполнению в первоочередном порядке; имеют преимущество перед иными денежными обязательствами должника; могут взыскиваться даже при существенной нагрузке на доход плательщика.

Суд также отметил, что обязанность родителей по содержанию распространяется не только на несовершеннолетних детей, но и на совершеннолетних детей до 21 года, обучающихся по очной форме, при отсутствии соглашения - в судебном порядке.

Оценивая материальное положение сторон, значительный объем уже исполняемых алиментных обязательств ответчика, а также необходимость соблюдения баланса интересов всех детей, суд пришел к выводу о частичном удовлетворении иска. Решением суда с ответчика взысканы алименты в размере 6 МРП ежемесячно с момента обращения в суд до достижения истцом 21 года. Решение в части взыскания алиментов подлежит немедленному исполнению.

Айман ШАРИПХАНОВА

МОШЕННИЧЕСТВО С ОСОБЫМ ЦИНИЗМОМ

Мошенничество - дело преступное, а с точки зрения морали коварное и неблаговидное. Но даже среди аферистов есть настолько отпетые и циничные махинаторы, которые без зазрения совести обманывают и обворовывают семьи с детьми-инвалидами.

По информации пресс-службы судов области Абай, недавно межрайонный суд по уголовным делам г.Семей вынес приговор по делу о мошенничестве и присвоении денежных средств под видом помощи малоимущим семьям и семьям с детьми-инвалидами. Подсудимая совершила 29 эпизодов преступной деятельности с причинением материального ущерба на сумму 130 млн тенге.

В период с 2023 года по март 2025 года С. занимала руководящую должность в общественном фонде в городе Семей. Согласно должностным обязанностям работала с многодетными, малоимущими семьями и родителями, воспитывающими детей с инвалидностью. В это время она разработала преступную схему хищения денежных средств. Аферистка, ловко втиралась в доверие к людям, играя на их материнских и отцовских чувствах, «радовала» новостью о якобы появившихся добровольных и щедрых спонсорах, которые готовы вкладывать средства в общественный фонд для помощи малоимущим семьям по приобретению жилья на льготных условиях. Для придания правдоподобности она организовывала фиктивные демонстрации квартир, вводя в заблуждение потерпевших, сотрудников фонда, застройщиков и продавцов недвижимости о предполагаемой покупке жилых помещений для нуждающихся семей. Но для начала она просила внести первый взнос, чтобы получить льготное беспроцентное кредитование. Иногда «добрая» представительница фонда, соглашалась на внесение части суммы, якобы в ожидании получения помощи «от спонсоров», либо с целью продвижения очереди в получении квартиры от государства. Понятное дело, все средства, полученные от потерпевших, шли на ее личные расходы.

Как одна из руководителей общественного фонда, махинаторша получила доступ к банковскому счету организации. Таким образом, используя электронный банковский ключ, перевела денежные средства фонда на свой личный счет. Общая сумма составила более 5 млн тенге.

Подсудимой было предъявлено обвинение в совершении мошенничества (ст.190 ч.3 п.1,4 УК) и присвоении денежных средств с использованием служебного положения (ст.189 ч.3 п.1 УК). Прокурор запросил семь лет лишения свободы. Потерпевшие просили о назначении строгого наказания в виде лишения свободы на максимальный срок, предусмотренный санкциями примененных статей. Обвиняемая вину признала полностью и раскаялась.

Что удивительно в этом вопиющем деле и установлено судом «деловая леди» ранее была судима за тяжкие преступления и судимость не погашена! Как такого человека назначили руководить общественной организацией?

В действиях подсудимой признан рецидив преступлений, что в соответствии со статьей 54 УК является обстоятельством, отягчающим уголовную ответственность и наказание. В качестве смягчающего обстоятельства судом учтено признание вины и чистосердечное раскаяние. При определении меры наказания суд учел позицию потерпевших, наличие у всех них детей с особенностями развития, отсутствие возмещения причиненного ущерба. Приговором суда мошенница признана виновной с назначением наказания в виде девяти лет лишения свободы с отбыванием наказания в учреждении уголовно-исполнительной системы максимальной безопасности. Дополнительно суд назначил наказание в виде лишения права занимать материально ответственные должности в коммерческих и некоммерческих организациях сроком на шесть лет. Гражданские иски потерпевших о взыскании материального ущерба судом удовлетворены. Приговор вступил в законную силу.

Айман ШАРИПХАНОВА

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ОБЛАСТИ АБАЙ!

ПОСТОЯННАЯ КОМИССИЯ МАСЛИХАТА ОБЛАСТИ АБАЙ ПО ВОПРОСАМ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ, ФИНАНСОВ, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА И СТРОИТЕЛЬСТВА ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ СЛУШАНИЙ.

Мероприятие проводится в соответствии со статьей 13 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», статьями 17–18 и частью четвертой пункта 3 статьи 105 Закона Республики Казахстан «О государственном имуществе».

Повестка дня: обсуждение вопроса приватизации объектов областной коммунальной собственности области Абай.

Цель слушаний: обеспечение прозрачности процесса приватизации, учет мнения местного сообщества и обсуждение экономической целесообразности передачи объектов государственного имущества в конкурентную среду.

Дата и время проведения: 18 мая 2026 года, 16:00 ч.

Место проведения: область Абай, г. Семей, ул. Шокана Уалиханова, 150/1 (здание педагогического колледжа им. М. О. Ауезова).

Ознакомление с материалами: с перечнем объектов, предлагаемых к приватизации, и обоснованием необходимости их отчуждения можно ознакомиться на официальном интернет-ресурсе маслихата области Абай, а также по электронному адресу: abai.oblmaslihat@yandex.kz.

Прием предложений и замечаний. Заинтересованные лица (жители области, представители общественных объединений, эксперты) могут направить свои предложения и замечания в письменном или электронном виде до 13 мая 2026 года по адресам: почтовый - 071400, область Абай, г. Семей, ул. К. Мухамедханова, д.8, ГУ «Аппарат маслихата области Абай», каб. № 206, e-mail - abai.oblmaslihat@yandex.kz.

Участие и регистрация: к участию приглашаются члены местного сообщества и представители средств массовой информации. Регистрация участников начинается за 30 минут до начала при наличии документа, удостоверяющего личность.

Контактные данные: телефон для справок +7 777 748 8430 (Aitu, WhatsApp) - Ерхат Сарманулы.

Постоянная комиссия маслихата области Абай по вопросам развития экономики, финансов, жилищно-коммунального хозяйства и строительства

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ЧК «ScanMet Industry Ltd» проводит общественные слушания в форме открытых собраний для проектов:

1. Отчет о возможных воздействиях к проекту «Разведка твердых полезных ископаемых площади блоков М-44-113-(10d-5a-12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22) в Абайской области по Лицензии №4057-EL от 05.02.2026г.»

Место, дата и время начала проведения общественных слушаний: область Абай, Жарминский район, Ушбиикский с.о., с.Ушбиик, в здании акимата, **21 мая 2026 года в 10:00**.

2. Материалы на получение экологического разрешения на воздействие на ПЛАНУ РАЗВЕДКИ монополезных полезных ископаемых квадратные блоки М-44-113-(10d-5a-12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22) в Абайской области по Лицензии №4057-EL от 05.02.2026г.

Место, дата и время начала проведения общественных слушаний: область Абай, Жарминский район, Ушбиикский с.о., с.Ушбиик, в здании акимата, **21 мая 2026 года в 12:00**.

Координаты расположения объекта: 48°47′00″ С 80°10′00″ В; 48°47′00″ С 80°11′00″ В; 48°48′00″ С 80°11′00″ В; 48°48′00″ С 80°14′00″ В; 48°47′00″ С 80°14′00″ В; 48°47′00″ С 80°15′00″ В; 48°46′00″ С 80°15′00″ В; 48°46′00″ С 80°12′00″ В; 48°45′00″ С 80°12′00″ В; 48°45′00″ С 80°11′00″ В; 48°46′00″ С 80°11′00″ В; 48°46′00″ С 80°10′00″ В.

Координаты расположения территории воздействия: 48°28'2.69"С, 80°34'29.54"В.

3. Отчет о возможных воздействиях к проекту «Разведка твердых полезных ископаемых площади блоков М-44-103-(10d-5v-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8), М-44-103-(10d-5a-23) в Абайской области по Лицензии №4056-EL от 05.02.2026 г.»

Место, дата и время начала проведения общественных слушаний: область Абай, Жарминский район, Жарыкский с.о., с.Малай, в здании школы, **21 мая 2026 года в 15:00**.

4. Материалы на получение экологического разрешения на воздействие к проекту «Разведка твердых полезных ископаемых площади блоков М-44-103-(10d-5v-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8), М-44-103-(10d-5a-23) в Абайской области по Лицензии №4056-EL от 05.02.2026г.»

Место, дата и время начала проведения общественных слушаний: область Абай, Жарминский район, Жарыкский с.о., с.Малай, в здании школы, **21 мая 2026 года в 17:00**.

Координаты расположения объекта: 49°05′00″ С 81°10′00″ В; 49°05′00″ С 81°12′00″ В; 49°06′00″ С 81°12′00″ В; 49°06′00″ С 81°13′00″ В; 49°05′00″ С 81°13′00″ В; 49°05′00″ С 81°15′00″ В; 49°04′00″ С 81°15′00″ В; 49°04′00″ С 81°13′00″ В; 49°03′00″ С 81°13′00″ В; 49°03′00″ С 81°10′00″ В.

Координаты расположения территории воздействия: 49° 1'9.16"С, 81°21'38.65"В.

Регистрация участников введется при предъявлении документа, удостоверяющего личность.

Также общественные слушания будут проведены в режиме онлайн, посредством видеоконференцсвязи на платформе Zoom. Ссылка на Zoom размещена на платформе https://ndbecology.gov.kz/:

https://us06web.zoom.us/j/8545882756?pwd=YkwI5qZ10BfsFcPKvbPpOJR3mUmbOH.1&omn=81653036473

Идентификатор конференции: 854 588 2756

Код доступа: Gr93D4

Инициатор намечаемой деятельности: ЧК ScanMet Industry Ltd, юридический адрес: Республика Казахстан, г. Астана, район Есиль, проспект Мангилик Ел, здание 30, 1b, тел: +7 778 777 3228. Директор Шайжанова С.Е.

Разработчик проектной документации: ИП «NAZ», Акмолинская область, г. Кокшетау, мкр.Центральный 50а/153, тел.: 87017503822.

Документация по проекту размещена на платформе https://ndbecology.gov.kz/ и на сайте МИО https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat/documents/1?lang=ru.

Контакты, по которым можно получить информацию о намечаемой деятельности, и ознакомится с копией документов: orazalinova@list.ru, +77017503822.

Замечания и предложения заинтересованной общественности принимаются по адресу: область Абай, город Семей, ул.Турлыханова, 30. Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай, эл. адрес: prirodnyye_resursy_obl.abay@mail.ru? 8 (7222) 35-44-32.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

20.05.2026 г. в 11:00 часов по адресу: область Абай, Аягозский район, Мамырсуский с.о., с. Мамырсу, Дом культуры по адресу: ул. Бекжанов, 2А проводятся общественные слушания методом открытого собрания по проекту «План горных работ по добыче строительного камня на участке «Мамырсу-2», расположенный в Аягозском районе области Абай, используемых для производства асфальтобетона».

В случае карантина общественные слушания будут проводиться в онлайн режиме. Ссылка на онлайн конференцию: https://us05web.zoom.us/j/6774935275?pwd=d03CMgTp2oURvw5K5QzTmmVrQHi0TG.1

Идентификатор конференции: 677 493 52 75

Код доступа: YZ1mBb

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО ««Сайрам Транс». БИН:071240018708. Адрес: г. Шымкент, Енбекшинский район, ул. Уалиханова, 116, тел. +77715633750, e-mail: sayramtrans@mail.ru.

Разработчик: ТОО «Жетісу-Жерқойнауы», БИН:110440009773. Адрес: Алматинская область, Карасайский район, г. Каскелен, ул. Кошек батыра, 165. Тел. +77002664282, email: zh.zherkoinauy@mail.ru.

Местный исполнительный орган: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел. 8 (7222) 35-45-35. Официальный интернет-ресурс https://ndbecology.gov.kz/ и электронный адрес prirodnyye_resursy_obl.abay@mail.ru по которым общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

Филиал Акционерное общество «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» «Дирекция по модернизации вокзального хозяйства» проводит общественные слушания в форме публичных обсуждений раздела ООС к рабочему проекту «Реконструкция железнодорожного вокзала ст. Актогай, расположенного по адресу: п. Актогай, ул. А.Молдагуловой, 33, Аягозский район, область Абай».

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте https://ndbecology.gov.kz/ и на сайт «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru

Публичные обсуждения состоятся с 27.04.2026 г. по 04.05.2026 г. на сайте Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов. Все замечания и предложения принимаются в эти дни на сайте Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов. По истечении данного срока замечания и предложения не принимаются.

Инициатор - Филиал Акционерное общество «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» «Дирекция по модернизации вокзального хозяйства», БИН 250441010403, РК, г.Астана, ул.Дінмұхаммеда Қонаева, 6, тел.: 8 (7172) 60 30 30.

Разработчик - ТОО «ТехСтрой-Проект», БИН: 080940015331, РК, область Абай, Семей г.а., г.Семей, улица Абая Кунанбаева, 115/1, офис 1, тел. 8 (777) 230 51 17, эл.адрес: ewg_2@mail.ru.

Можно получить дополнительную информацию о намечаемой деятельности, при проведении публичных слушания, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности по ktzh_gp@railways.kz и 8 (7172) 60 30 30.

Местный исполнительный орган - ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел. 8 (7222) 35-44-32, электронный адрес: uprirp.abay@akimatabai.gov.kz.

Открылось наследство после смерти Болбат Виктории Викторовны, умершей 14.02.2026 года. Наследникам обращаться к нотариусу Камшат Борисовне Калиевой по адресу: область Абай, город Семей, квартал №408, дом №21, НП №4. Телефон: 8 708 467 05 70.

После умершей 08.11.2025 года Аманжоловой Нурии Фаатовны открылось наследство, просьба всех заинтересованных лиц и наследников обратиться в срок до 08.05.2026 года к нотариусу г. Семей Э.Р. Юсуповой по адресу: область Абай, г. Семей, улица Уранхаева, дом 115, тел.50 68 36.

НОВОСТИ МИРА

КАК СИТУАЦИЯ В ИРАНЕ МОЖЕТ СКАЗАТЬСЯ НА ЭКСПОРТЕ ЗЕРНА КАЗАХСТАНА

Геополитическая ситуация в Иране существенно не влияет на внешнюю торговлю Казахстана. Об этом сообщили в Министерстве национальной экономики РК.

По данным ведомства, в 2025 году товарооборот между двумя странами составил 430,2 млн долларов. При этом данный показатель составляет всего 0,3% от общего объема внешней торговли Казахстана.

- Это 0,3% от общего товарооборота Казахстана. Экспорт - 239,3 млн долларов, импорт - 191 млн долларов. Основными товарами, которые Казахстан экспортирует в Иран, являются ячмень и пшеница (более 90%). Эти объемы могут быть перенаправлены на другие рынки. Казахстан импортирует из Ирана полимерную продукцию, сухофрукты, сыр, творог, масло и другие продовольственные товары. При этом направление на Иран не является основным каналом доставки казахстанских товаров с точки зрения логистических маршрутов и грузоперевозок, - говорится в сообщении министерства.

КИТАЙ ЗАВЕРШИЛ ПРОХОДКУ ТОННЕЛЯ ПОД ДНОМ ТРЕТЬЕЙ ПО ДЛИНЕ РЕКИ В МИРЕ

В Китае успешно завершили проходку тоннеля для высокоскоростной железной дороги по дну реки Янцзы, самой длинной в Китае и третьей по длине реки в мире.

В конце марта текущего года тоннелепроходческий комплекс китайской разработки под названием «Линханхао», который является крупнейшим в мире по диаметру щита - 15,4 метров, успешно выполнил задачи по проходке тоннеля по дну реки Янцзы.

Общая протяженность тоннеля, соединяющего район Чунмин в городе Шанхай и город Тайцан провинции Цзянсу (Восточный Китай), составляет 14,25 км, в том числе протяженность участка по дну реки Янцзы - 11,18 км.

Данный тоннель является ключевым проектом в строительстве участка Шанхай-Нанкин магистрали ВСЖД Шанхай-Чунцин-Чэнду, которая должна стать частью высокоскоростной железнодорожной сети Китая, состоящей из восьми вертикальных линий север-юг и восьми горизонтальных линий восток-запад.

На данный момент проект представляет собой крупнейший в Китае подводный тоннель ВСЖД мирового класса, который отличается самыми высокими строительными стандартами, самой большой протяженностью проходки и самым большим масштабом в стране.

Тоннелепроходческий комплекс «Линханхао» начал свою работу в конце апреля 2024 года. Спустя 23 месяца проходки был достигнут город Тайцан.

После введения в эксплуатацию тоннеля высокоскоростные поезда смогут пересекать реку под водой со скоростью 350 км/ч, не снижая скорости передвижения по пути.

РОССИЯ УЖЕСТОЧАЕТ НАКАЗАНИЕ ЗА НЕЗАКОННЫЙ ОБОРОТ КРИПТОВАЛЮТЫ

Правительственная комиссия по законопроектной деятельности одобрила введение реального срока заключения за оборот криптовалюты в крупном размере без разрешения Центробанка.

Поправки должны вступить в силу с 1 июля 2027 года.

Под запрет попадает осуществление деятельности по организации обращения цифровой валюты с нарушением требований законодательства РФ, если это деяние причинило крупный ущерб гражданам, организациям или государству либо сопряжено с извлечением дохода в крупном размере.

Разработанный законопроект вводит ответственность за незаконную деятельность по организации оборота цифровой валюты, осуществляемую без регистрации или соответствующего разрешения Банка России. Обязательным признаком состава преступления является причинение крупного материального ущерба или извлечение дохода в крупных размерах. При этом пороговая сумма крупного ущерба установлена в размере от 3,5 млн рублей, а особо крупного - от 13 млн рублей.

За совершение такого преступления предусмотрены следующие санкции: штраф до 300 тысяч рублей, принудительные работы или лишение свободы на срок до четырех лет. В случае если деяние было совершено в составе организованной группы либо сопровождалось особо крупным ущербом или доходом, максимальное наказание возрастает до 7 лет лишения свободы.

Предварительное расследование по уголовным делам будет поручено следователям Следственного комитета России и органов Федеральной службы безопасности.

КАЗАХСТАН УЛУЧШИЛ ПОЗИЦИИ В МИРОВОМ РЕЙТИНГЕ ПАСПОРТОВ

Казахстан занял 57-е место в мировом рейтинге паспортов Henley Passport Index за 2026 год.

Согласно обновленным данным, граждане Казахстана имеют возможность безвизового или упрощенного въезда в 78 стран мира.

Лидером рейтинга вновь стал Сингапур с доступом к 192 направлениям. Вторую позицию разделили Япония, Южная Корея и Объединенные Арабские Эмираты (187 стран).

Индекс формируется на основе данных International Air Transport Association и отражает уровень свободы передвижения граждан разных государств.

Среди стран постсоветского пространства Казахстан находится ниже Российской Федерации (44-е место, 113 направлений), но опережает ряд государств Центральной Азии.

Эксперты отмечают, что позиции в рейтинге напрямую зависят от визовой политики, дипломатических соглашений и уровня международной интеграции страны.

Индекс Henley Passport Index обновляется ежемесячно и считается одним из ключевых ориентиров в оценке глобальной мобильности.

ПО МАТЕРИАЛАМ KAZINFORM

ПОЧЕМУ НЕКОТОРЫХ ЛЮДЕЙ КОМАРЫ КУСАЮТ ЧАЩЕ ДРУГИХ

Некоторые группы крови являются более аппетитными для комаров, чем другие. Исследования, проведенные учеными, доказали, что комары чаще всего кусают людей с I группой крови. Они кусают их в два раза чаще тех, у кого кровь группы II. Люди с кровью группы III находятся где-то посередине. Сведения о группе крови доступны комарам, потому что 85% поверхности кожи человека испускает химический сигнал указывающий группу крови.

Одним из самых важных факторов, исходя из которых комары выбирают свои цели, является увеличение количества углекислого газа при дыхании. Комары способны обнаруживать диоксид углерода на расстоянии до 165 метров. Поэтому некоторые люди привлекают комаров больше, чем другие. Также это одна из причин, почему детей комары кусают реже, чем взрослых.

Исследователи отмечают, что комары чаще кусают тех, кто пил пиво, чем тех, кто отказался от него. Ученые до конца не знают, почему это происходит. Они подозревают, что это вызвано тем, что после пива увеличивается количество этанола в поту, а также повышается температура тела. Как известно, комары чаще кусают людей с более высокой температурой.

По данным различных исследований, беременные женщины привлекают в два раза больше комаров. По словам исследователей, это объясняется совпадением двух факторов: беременные женщины выдыхают на 20% больше углекислого газа, а температура их тела гораздо выше.

Кроме двуокиси углерода и тепла, комаров привлекает молочная и мочевая кислота, аммиак и другие вещества в человеческом поту. Физические нагрузки являются основным фактором увеличения выработки молочной кислоты. Это способствует укусам насекомых. Поэтому рекомендуется избегать физических нагрузок там, где вероятность нападения комаров потенциально выше.

Это может показаться абсурдным, но некоторые цвета привлекают комаров больше, чем другие. Наиболее привлекательными для кровососов являются черный, темно-синий и красный цвет.

По оценкам ученых, 85% факторов, которые влияют на привлекательность человека для комаров, относятся к генетическим. Они не зависят от крови, метаболизма или других показателей. На данный момент ученые не знают, как изменить эти гены, а значит, для защиты от кровопийц нужно использовать репелленты.

ПРОДУКТЫ, ПОВЫШАЮЩИЕ ЭНЕРГИЮ

Зарубежный диетолог перечислил повышающие энергию продукты. Примером являются яблоки, имеющие в своем составе большое количество минералов и витаминов.

По словам эксперта по питанию, если человек чувствует упадок сил, то решить проблему помогут определенные продукты, богатые полезными жирами, витаминами. В частности, диетолог советует есть бананы, считая их лучшей пищей для получения энергии. Суть в том, что они являются хорошим источником углеводов, полны калия и витамина B6. Коричневый рис также хорош в этом отношении, который благодаря клетчатке помогает регулировать уровень сахара в крови и поддерживать показатель устойчивым в течение всего дня. Бонусом служит наличие в нем полезных минеральных веществ.

Яблоки также внесены диетологом в этот список, так как содержат огромное количество витаминов и минералов, являясь при этом богатым источником мощных антиоксидантов, в числе которых флавоноиды и полифенолы. Кроме того, благодаря энзимам в них улучшается работа желудочно-кишечного тракта. Зеленые листовые овощи, такие как шпинат и капуста, брокколи, руккола при этом славятся достаточным количеством витамина B, играющего важную роль в повышении энергии в организме.

ОВЕН. Постарайтесь не отлынивать от работы и искать компромисс. К концу недели финансовая ситуация обещает измениться в лучшую сторону. В воскресенье возможны непредвиденные расходы на детей.

ТЕЛЕЦ. В начале недели будьте готовы к разного рода юридическим и налоговым хлопотам. В среду и четверг излишняя доверчивость грозит создать вам трудности. Не отвечайте на звонки с незнакомых номеров.

БЛИЗНЕЦЫ. В целом неделя в финансовом плане обещает быть стабильной, вас порадует солидная прибыль. Вероятны крупные денежные поступления. Один из лидеров рынка предложит вам выгодный контракт.

РАК. В первой половине недели вы сможете показать свой профессионализм. И ваш авторитет на работе значительно вырастет. Можно рассчитывать на премию.

ЛЕВ. Начало недели принесет немало суеты. Подписывайте контракты, заключайте сделки с новыми партнерами по бизнесу. Вас может ждать премия, но на поступление больших сумм пока рассчитывать не приходится.

ДЕВА. Соглашения, оформленные во вторник и в среду, будут прочными и удачными. Но в целом финансовая ситуация не слишком благоприятна, поэтому вам стоит задумать о новых источниках дохода.

ВЕСЫ. Сейчас вам пока не стоит брать кредиты и затевать серьезных финансовых операций. В пятницу будет весьма полезен совет давнего друга.

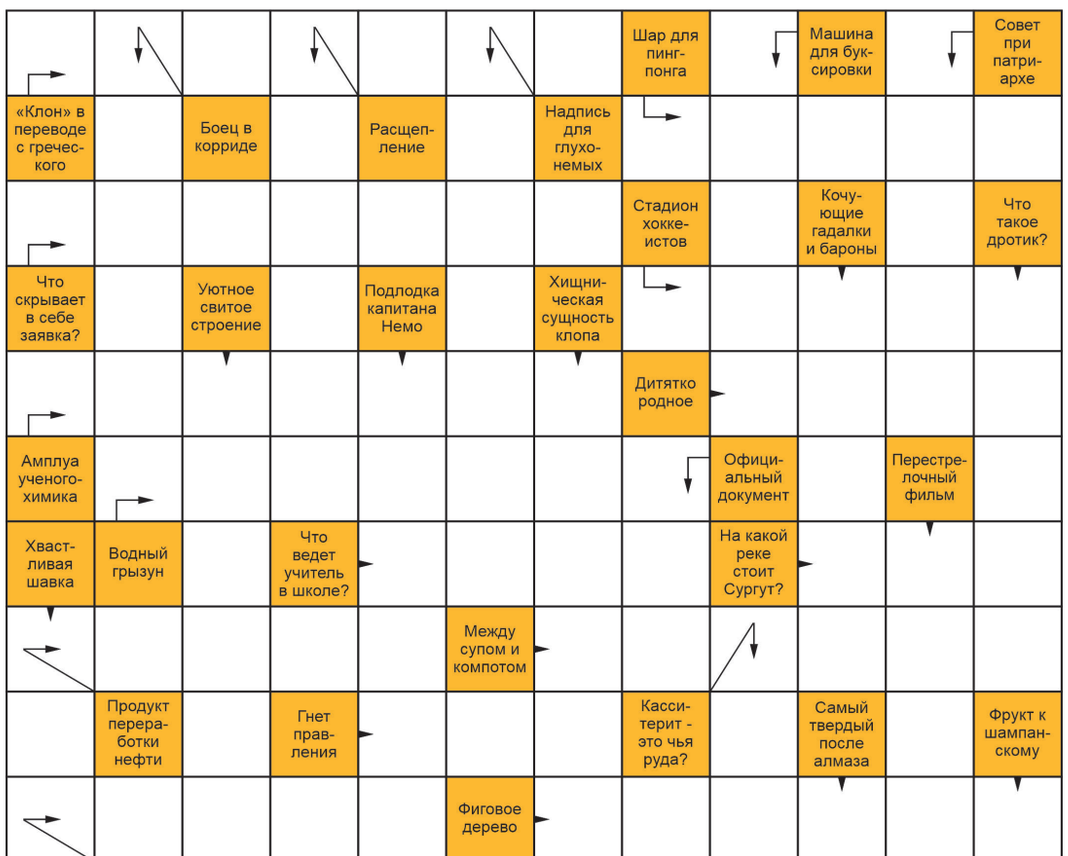
СКОРПИОН. Неделя будет стабильной и спокойной. Возможны интересные предложения от партнеров, можно ожидать увеличение прибыли.

СТРЕЛЕЦ. Новые начинания потребуют существенных финансовых вложений, о которых вы можете узнать, лишь когда процесс будет запущен и отменять все будет уже поздно. Однако в целом прогноз благоприятен.

КОЗЕРОГ. На этой неделе денег вам будет явно не хватать. В сфере финансов будьте очень осторожны и не принимайте скоропалительных решений, чтобы не допустить серьезных промахов.

ВОДОЛЕЙ. Хорошее время для обмена или покупки квартиры. Вложение денег в недвижимость - вообще отличный вариант улучшить свое материальное положение.

РЫБЫ. Вам необходимо разумно распорядиться финансовыми ресурсами, которые у вас явно будут. Не исключено, что в среду у вас появится новый источник дохода.

ABAI AIMAQ медиахолдинг
https://vestisemey.kz
E-mail: gazetavs2002@gmail.com info@semeytany.kz
Директор Р.А. МОЛДАШЕВА

Редактор Ш.Н. РЫСАКОВА
Дизайн и компьютерная верстка Е.Д. КОРОБОВА И.А. ГАВРИЛОВ

Газета перерегистрирована в Министерстве информации и общественного развития Республики Казахстан Комитет информации 05 июня 2025 года.
Регистрационное свидетельство № KZ76VPY00121172
Газета набрана и сверстана в компьютерном центре ТОО "ABAI AIMAQ MEDIA".
Отпечатана в ТОО “Печатное издательство агентство “Рекламный дайджест”: г. Усть-Каменогорск, пр. Абая, 20.
Объем 4 у.п.л. **Периодичность - два раза в неделю.**
За достоверность официальной информации, рекламы и объявлений редакция ответственности не несет. Рукописи не принимаются. Предоставленные материалы не рецензируются. Претензии по публикациям принимаются редакцией в течение месяца. Перепечатка и любое воспроизведение материалов и фотографий издания возможны только с письменного разрешения редакции.

ТИРАЖ ВЫПУСКА - 29 028 экз.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: F18A5H3 г. Семей, ул. К. Мухамедханова, 12.
Тел.: 52-36-57 (приемная); 56-08-03 (отдел рекламы и подписки); 52-07-34 (журналисты); телефакс: 52-04-75 (компьютерный центр).